

Vlaams
Parlement

vergadering **13**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 18 december 2019

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in het bestuur	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
COMMISSIE VOOR DE BESTRIJDING VAN GEWELDDADIGE RADICALISERING	
Oprichting	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	7
ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Jan Jambon, minister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de gevolgen van de Britse verkiezingen van 12 december 2019 voor de brexitstrategie van de Vlaamse Regering	
ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verkiezingsuitslag in het Verenigd Koninkrijk	
ACTUELE VRAAG van Annick Lambrecht aan Jan Jambon, minister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de stand van zaken wat betreft een brexitgarantiefonds	
ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneekhout aan Jan Jambon, minister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Vlaamse brexitstrategie	7
ACTUELE VRAAG van Tom Ongena aan Hilde Crevits, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijke tool voor sollicitatiefeedback	12
ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Hilde Crevits, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de reactie van de minister op het afspringen van het akkoord in de dienstenchequesector	15
ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Bart Somers, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de ondersteuning van het Kennisplatform Diversiteit, Stedelijkheid en Burgerschap	19
ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Ben Weyts, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de schorsing van de studentenvereniging KVHV aan de UGent wegens uitspraken van een gastspreker	24
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Ben Weyts, viceminister- president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de begeleiding van hoogbegaafde kinderen op school	28

ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de handhaving van het vuurwerkverbod in het kader van dierenwelzijn	32
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	36
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de verbreding van de autosnelwegen E313 en E314 in Limburg	36
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over zwaar verkeer in schoolomgevingen	
ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het werken met venstertijden voor zwaar verkeer in schoolomgevingen	
ACTUELE VRAAG van Wim Verheyden aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de problematiek van zwaar vrachtverkeer in stads- en gemeentecentra, naar aanleiding van het dodelijk ongeval aan de Tereos-fabriek in Aalst	41
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	48
ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het uitstel voor de realisatie van de Limburgse Noord-Zuidverbinding	49
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de weigering van Facebook om socialprofitberichten te adverteren	54
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	57
VOORSTEL tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, houdende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de leden van het Vlaams Parlement	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan ministers van de Vlaamse Regering – 171 (2019-2020) – Nr. 1	
Voorstellen tot spoedbehandeling	58
MOTIE van Conner Rousseau, Ludwig Vandenhove en Freya Van den Bossche tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering en de uitgaven van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) – 158 (2019-2020) – Nr. 1	
Intrekking	58
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een verbod van landbouwvoertuigen op drukke gewestwegen – 162 (2019-2020) – Nr. 1	
Verslag	60

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een tweede stopstreep aan kruispunten voor zwaar vervoer – 163 (2019-2020) – Nr. 1 Verslag	60
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over het aanrekenen van woon- en leefkosten bij combinatie van woonondersteuning en opname in een observatie- en behandelingscentrum – 164 (2019-2020) – Nr. 1 Verslag	61
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de onverenigbaarheid van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden met het persoonsvolgend budget – 165 (2019-2020) – Nr. 1 Verslag	61
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de discriminatie van wezen ten gevolge van het groeipakket – 166 (2019-2020) – Nr. 1 Verslag	62
VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over het hoorrecht voor minderjarigen in de jeugdzorg – 167 (2019-2020) – Nr. 1 Verslag	63
VOORSTEL tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, houdende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de leden van het Vlaams Parlement VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan ministers van de Vlaamse Regering – 171 (2019-2020) – Nr. 1 Voorstellen tot spoedbehandeling	64
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	66

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Piet De Bruyn, Guy D'haeseleer, Kurt Vanryckeghem: ambtsverplichtingen;

Imade Annouri, Celia Groothedde, Chris Janssens, Ilse Malfroot, Katrien Partyka, Tine Van den Brande: gezondheidsredenen.

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in het bestuur

De voorzitter: Dames en heren, de heer Conner Rousseau is vanaf 16 december 2019 als voorzitter van de sp.a-fractie vervangen door mevrouw Hannelore Goeman.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Hannelore Goeman bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Voorzitter, bij motie van orde vraag ik meteen het woord, want na wat we in de kranten hebben kunnen lezen over de besparingen in de preventieve gezondheidszorg, willen we vragen dat de cijfers die minister Beke gecommuniceerd heeft in een persconferentie, zo snel mogelijk naar het parlement zouden komen. Dat geldt ook voor de beslissing van de regering om die aangekondigde besparing van 5000 euro op de Zelfmoordlijn terug te draaien. We vinden daar geen bewijs van in de stukken van de regering. Met het oog op een open en eerlijk debat morgen over de begroting moeten we als parlement die stukken zo snel mogelijk kunnen zien.

De voorzitter: Mevrouw Goeman, ik geef meteen de nodige instructies aan mijn medewerkers en die stukken worden onverwijld opgevraagd.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik dank u.

COMMISSIE VOOR DE BESTRIJDING VAN GEWELDDADIGE RADICALISERING

Oprichting

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft op 16 december 2019 beslist aan de plenaire vergadering voor te stellen een commissie ad hoc op te richten, met als benaming 'Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering', samengesteld uit vijftien vaste en vijftien plaatsvervangende leden, verdeeld onder de fracties zoals in de vaste beleidscommissies, en toegevoegde leden.

De Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering heeft de bevoegdheid om over deze thematiek, die alle mogelijke vormen van extremisme omvat, alle aspecten te behandelen (hoorzittingen, conceptnota's, resoluties, plan van aanpak, vragen en interpellaties waarvan het zwaartepunt de algemene beleidsmatige aspecten van de thematiek gewelddadige radicalisering betreft), met dien verstande dat de parlementaire controle over de specifieke beleidsdomeinen blijft berusten bij de inhoudelijk bevoegde vaste beleidscommissie.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Volgende Vlaamse volksvertegenwoordigers worden voorgedragen

als vaste leden:

de heer Koen Daniëls, mevrouw Maaïke De Vreese, mevrouw Kathleen Krekels, mevrouw Nadia Sminate en mevrouw Katja Verheyen namens de N-VA-fractie,

de heren Filip Dewinter, Chris Janssens en Kristof Slagmulder namens de VB-fractie,

mevrouw Katrien Partyka en de heer Orry Van de Wauwer namens de CD&V-fractie,

de heer Tom Ongena en mevrouw Carina Van Cauter namens de Open Vld-fractie,

de heer Imade Annouri en mevrouw Celia Groothedde namens de Groen-fractie

en mevrouw Hannelore Goeman namens de sp.a-fractie,

als plaatsvervangende leden:

de heer Marius Meremans, mevrouw Annabel Tavernier en de heren Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe en Paul Van Miert namens de N-VA-fractie,

mevrouw Roosmarijn Beckers, mevrouw Adeline Blancquaert en de heer Sam Van Rooy namens de VB-fractie,

de heren Jo Brouns en Peter Van Rompuy namens de CD&V-fractie,

mevrouw Sihame El Kaouakibi en mevrouw Mercedes Van Volcem namens de Open Vld-fractie,

mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Jeremie Vaneeckhout namens de Groen-fractie

en mevrouw Annick Lambrecht namens de sp.a-fractie

en als toegevoegd lid:

de heer Jos D'Haese namens de PVDA-fractie.

Als voorzitter wordt voorgedragen de heer Chris Janssens, als eerste ondervoorzitter de heer Imade Annouri en als tweede ondervoorzitter mevrouw Nadia Sminate.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Dan is de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering aldus samengesteld.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 60/9)

ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de gevolgen van de Britse verkiezingen van 12 december 2019 voor de brexitstrategie van de Vlaamse Regering

ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verkiezingsuitslag in het Verenigd Koninkrijk

ACTUELE VRAAG van Annick Lambrecht aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de stand van zaken wat betreft een brexitgarantiefonds

ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneckhout aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Vlaamse brexitstrategie

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister-president, we maken ons allemaal zorgen over de brexit voor onze bedrijven en onze werknemers, in welke vorm die brexit er ook zal komen. Gewone mensen dreigen de rekening te moeten betalen. Ook in ons land, en in het bijzonder in West-Vlaanderen, zal de schok zeer groot zijn: tienduizenden banen staan op het spel. We zullen dus schokdempers nodig hebben om de schade aan onze bedrijven en aan onze jobs te kunnen verzachten. U rekt daarvoor op Europese fondsen en zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota spreekt u over het brexitgarantiefonds binnen de EU-begroting, waarmee de schok moet worden opgevangen. We weten allemaal dat zoiets niet evident is. Uit de episode rond Ford Genk weten we bijvoorbeeld dat de fondsen die van Europa moeten komen soms te laat komen en dat het er vaak ook te weinig zijn. Op 22 oktober verklaarde u in de commissie dat de andere lidstaten zo'n brexitgarantiefonds helemaal niet zo goed zien zitten. We moeten dus oppassen voor optimisme, of zoals uw voorganger Geert Bourgeois ooit tweette: we moeten hopen op het beste maar toch voorbereid zijn op het ergste.

Minister-president, wat is de stand van zaken in Europa met betrekking tot dat brexitgarantiefonds? Denkt u dat het er zal komen? Zo ja, over welk bedrag spreken we dan?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister-president, vorige week hebben de Tories onder leiding van premier Boris Johnson een absolute en ruime meerderheid gehaald. We mogen aannemen dat het brexitakkoord van oktober 2019 nu snel zal worden uitgevoerd. Dat zou zelfs deze week al kunnen gebeuren, vrijdag. Dit betekent dat de overgangsperiode start. Tot 31 december 2020 zal het Verenigd Koninkrijk deel van de interne markt en de douane-unie uitmaken, maar niet aan de politieke besluitvorming deelnemen. Boris Johnson heeft al laten weten dat hij de overgangsperiode niet wil verlengen. Collega's, minister-president, we hebben

dus amper één jaar om een allesomvattend akkoord te sluiten over handel, visserij, energie, veiligheid enzovoort. Dit betekent dat we zeer snel en efficiënt zullen moeten schakelen.

Minister-president, mijn vraag is heel eenvoudig. Welke strategie zal de Vlaamse Regering gebruiken om maximaal bij te dragen tot een evenwichtig en goed akkoord voor de toekomstige relatie met onze Britse burenen?

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister-president, collega's, de Britten hebben gesproken. Er zijn verkiezingen geweest en de komende jaren zal in Groot-Brittannië waarschijnlijk nog veel over die verkiezingsuitslagen worden gedebatteerd. Ik denk dat het duidelijk is dat dit echter ook een effect op de EU heeft. We hebben de afgelopen maanden al regelmatig in de commissie en tijdens plenaire vergaderingen van gedachten gewisseld. De economische en politieke impact van de brexit zal gigantisch zijn.

We maken ons zorgen. We hebben er alle vertrouwen in dat u dit op een goede manier in handen zult nemen, maar we maken ons zorgen. Vlaanderen moet hier immers voldoende op zijn voorbereid. De impact op onze economie zal gigantisch zijn, maar er zijn ook een aantal politieke uitdagingen. We hebben dan ook een aantal vragen.

Naar aanleiding van de beleidsnota hebben we in de commissie hierover al van gedachten gewisseld. De middelen die in 2019 voor de overgang en de transitie-maatregelen in de begroting waren opgenomen, staan niet meer in de begroting voor 2020. Op het moment waarop de brexit zal plaatsvinden, is 1 miljoen euro uit de begroting geschrapt. Er is nood aan een actieve brexitstrategie. Wat zijn uw concrete plannen? Wat is de concrete timing in verband met de Vlaamse brexitstrategie? Ik dank u nu al voor uw antwoord. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, de verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk zijn achter de rug. Ondanks wat de media ons soms hebben voorgespiegeld, is het een eclatante overwinning voor de brexiteers geworden. De conservatieven hebben de verkiezingen gewonnen en de remainers hebben de verkiezingen totaal verloren. Het is duidelijk wat de Britten eigenlijk wensen.

We zien natuurlijk dat Boris Johnson met de brexit in een stroomversnelling wil gaan. Hij wil die echtscheiding zo spoedig mogelijk kunnen formaliseren. Hij hoopt dat het Britse parlement het scheidingsverdrag nog deze week of misschien volgende week zal goedkeuren. Tegelijkertijd heeft hij een amendement ingediend waarmee hij misschien een bom legt onder de eventuele deal die de EU en het Verenigd Koninkrijk moeten sluiten. Er valt geen tijd te verliezen. Volgens Boris Johnson moet het handelsakkoord er binnen het jaar zijn. Als dat voor 2021 klaar moet zijn, hebben we maar een klein jaar om een handelsakkoord af te sluiten. We weten echter goed dat de onderhandelingen voor een handelsakkoord, zoals de Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP), de Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) en dergelijke, jaren kan aanslepen. Er is dan ook een heel strakke tijdslijn. Met zijn amendement op de brexitwet wil hij bereiken dat de overgangsperiode op 31 december 2020 automatisch afloopt.

Minister-president, na de verkiezingen was de teneur dat een harde brexit was voorkomen. U sprak over het voorkomen van een horrorscenario. Lijken deze nieuwe elementen er eventueel op dat we weer in een negatieve situatie kunnen terechtkomen? Wat is de Vlaamse strategie? Hoe ziet u dit verlopen? Hoe zal de brexitsituatie in het Verenigd Koninkrijk evolueren?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Voorzitter, het is niet de eerste keer dat we hier over de brexit discussiëren. Het is gisteren nog in de commissie gebeurd. Iets zegt me dat het ook niet de laatste keer zal zijn dat we hierover discussiëren. Dit wordt natuurlijk op de voet opgevolgd.

De feiten zijn wat ze zijn. De verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk hebben plaatsgevonden. Ik wil de heer Johnson gelukwensen met zijn eclatante overwinning, zoals u het noemde. Dat geeft tenminste het voordeel van de duidelijkheid. We weten met wie we moeten praten in het Verenigd Koninkrijk, en dat is al een kleine stap vooruit. U weet ook allemaal dat nu waarschijnlijk heel snel de beslissing zal worden genomen aan de kant van het Verenigd Koninkrijk om dat scheidingsverdrag te bezegelen, en dan hebben we inderdaad 'maar' – we kunnen daarover van mening verschillen – een jaar om tot een definitief akkoord te komen.

Misschien nog even herhalen wat de impact daarvan is voor Vlaanderen. Als binnen het jaar geen akkoord wordt bereikt, zouden we inderdaad nog naar een no-dealbrexit kunnen gaan, dus alle hens aan dek om toch te trachten een akkoord te bewerkstelligen. Een no-dealbrexit zou in Vlaanderen tot een verlies van 28.000 banen leiden. Een deal, maar dan een deal die light is, dus waarbij er geen douaneakkoord wordt gemaakt, waarbij er geen vrijhandelszoneakkoord wordt gemaakt, zou nog leiden tot een verlies van 15.000 banen. In beide scenario's is dat natuurlijk een aanzienlijke uitdaging voor Vlaanderen.

Ik denk dat wij moeten wegen op die onderhandelingen. U weet dat die onderhandelingen worden gevoerd door Europa. In januari zal de Vlaamse administratie, en dus ook de Vlaamse Regering, komen met een onderhandelingsnota. Ik heb ondertussen contact gehad met mijn collega's van de andere gewesten, omdat Vlaanderen het meest geïmpacteerde gewest is, maar ook in de andere gewesten de oorzaken niet onbestaande zijn. Iedereen is het erover eens dat we een gemeenschappelijk onderhandelingsstandpunt moeten innemen. De krijtlijnen van het Vlaamse standpunt zijn bekend en worden ook aanvaard door de andere ministers-presidenten. Ook de federale overheid zit op dezelfde golfrequentie. Zij zal de onderhandelingen moeten voeren om die verscheidene elementen van het Vlaamse standpunt, dat we in januari nog zullen detailleren, mee te verdedigen. Ik maak me dus sterk dat de Belgische onderhandelaars daar het Vlaamse standpunt zullen uitdragen en negotiëren voor voldoende voorwaarden.

Mevrouw Lambrecht, over het brexitgarantiefonds is er binnen Europa op dit moment geen consensus. De onderhandelingen over het meerjarencader voor 2021 en de jaren daarna zijn nog bezig. Daar is nog geen consensus over. Daarin zou dat brexitgarantiefonds moeten kaderen. Wel is er voor het jaar 2020 in 4 miljard euro voorzien voor de eventuele gevolgen van de brexit. Dat is nog niet nominatim toegekend, maar daarin wordt impliciet voorzien daarvoor. Ook in het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering is in bedragen voorzien voor ontslagen ten gevolge van de brexit, voor 2020. Vanaf 2021, daar wordt nog over onderhandeld.

Om een lang verhaal kort te maken: we bereiden die onderhandelingen voor, en ik maak me sterk dat de Vlaamse positie ook door de collega's van andere gewesten en de federale overheid zal worden overgenomen. Dit zal een van onze prioriteiten zijn voor 2020, in opvolging. Ik ga ervan uit dat we hierover nog wel een aantal keren van gedachten zullen wisselen.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister-president, dank u wel. Ik hoor bedragen, ik hoop dat ze kloppen, maar ik hoop vooral dat ze hier op tijd zullen zijn en zeker die waarde zullen hebben voor onze bedrijven en werknemers. U hebt het immers over 15.000 à 28.000 jobs die op het spel staan. Schokdempers zullen

nodig zijn, en die bedrijven, die werknemers willen echt wel voorspelbaarheid. Ik leid uit uw antwoord af dat u het op de voet volgt en dat er toch een mogelijkheid moet zijn om vanuit Vlaanderen op te treden als Europa zijn verantwoordelijkheid niet voldoende neemt. Ik hoop dat de Vlaamse Regering deze taak goed opneemt. (*Applaus bij sp.a*)

Bart Tommelein (Open Vld): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse Regering dat daadwerkelijk opvolgt, zoals we dat met de vorige Vlaamse Regering al heel nauwgezet hebben gevolgd, zoals ook uw voorganger, Geert Bourgeois, dat heeft gedaan.

Natuurlijk, één jaar onderhandelingen voor een zeer ambitieus handelsakkoord, dat zal voor onzekerheid zorgen, dat zal voor spanning zorgen, dat zal voor stress zorgen. Daar mogen we al zeker van zijn. Zoals u zegt: Vlaanderen is het meest getroffen door deze brexit. Het is niet toevallig dat hier veel West-Vlamingen staan. Wij beseffen immers dat onze provincie de provincie is die in de frontlinie staat. De gevolgen zouden waarschijnlijk daar het grootst kunnen zijn.

Dus we hebben verschillende mogelijkheden: ofwel een omvattend handelsakkoord, wat zeer positief zou zijn, ofwel een akkoord op het vlak van handel, maar dan heb je nog bijkomende akkoorden nodig, ofwel helemaal niets en dan val je terug op de WTO-regels (World Trade Organization). Daarover heb ik u gisteren al in de commissie ondervraagd. Dat zou helemaal rampzalig zijn.

Het is cruciaal dat we voldoende tijd hebben, iets wat Boris Johnson absoluut niet wil. We staan dus voor een zeer turbulent jaar. 2020 is een schrikkeljaar, maar toch ook wel een schrikjaar.

Als we verlengingen kunnen afdwingen, zult u daar dan voor vechten?

Jeremie Vaneekhout (Groen): Bedankt minister-president voor uw antwoord. Ik denk dat u inderdaad de ernst van de situatie inziet en dat het de afgelopen 24 uur duidelijk is geworden dat een harde brexit niet van de baan is, en dat ook een uitstel weinig waarschijnlijk wordt. Je merkt in alle verklaringen van Boris Johnson dat er op dit moment een neiging is om naar een verharding in de strategie te gaan, en dat er voor een akkoord wordt gepleit dat het niet meer heeft over diensten, maar enkel over goederen. Wij zijn daar heel bezorgd over. Daarom verwijs ik naar mijn inleiding voor mijn aansluitende vraag. We hebben het afgelopen jaar beslist, of we zullen dat morgen doen, om 1 miljoen euro af te bouwen op de transitie-middelen waarin we hadden voorzien voor de brexit. Houdt u die beslissing aan? Vindt u dat wij werk moeten maken van een Vlaams brexitfonds om in transitie-maatregelen voor een aantal sectoren te voorzien, zoals de visserij- en textiel-sector, die echt in de problemen komen, zowel bij een harde, maar eigenlijk ook bij een iets softere brexit, die even problematisch blijft?

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord. Ook een West-Vlaming van geboorte?

Karl Vanlouwe (N-VA): Van afkomst ja.

Ik dank u voor uw antwoord. Ik stel vast dat de Vlaamse Regering opnieuw goed voorbereid is. We komen natuurlijk telkens in nieuwe scenario's terecht. Na de verkiezingen bleek opnieuw dat Boris Johnson met zijn inderdaad eclatante verkiezingsoverwinning een bepaalde weg wil inslaan. Hij wil zo snel mogelijk uit de Europese Unie treden. Tegelijkertijd moeten we voor de toekomst afspraken en een handelsakkoord maken. Gaan we naar een echtscheiding of zullen we terecht komen in een soort latrelatie, een living apart together met goede afspraken rond handel, en – laat ons hopen – ook over andere aspecten zoals het vrij verkeer?

Het Verenigd Koninkrijk zal altijd onze belangrijkste partner of toch een belangrijke partner blijven. We zijn de vierde belangrijkste partner op het vlak van handelsrelaties. Daar moeten we rekening mee houden. Maar ik heb er alleszins vertrouwen in dat deze Vlaamse Regering, net als de vorige Vlaamse Regering, een heel duidelijk brexitplan, een deal, zal nastreven en dat ze hierbij de belangen zal opvolgen van onze ondernemingen, maar tegelijkertijd ook van de consumenten, studenten, bezoekers, de Vlamingen die naar het Verenigd Koninkrijk gaan en de Britten die naar Vlaanderen komen.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Ik wil de collega's er toch op wijzen dat er wel veel kritische zaken naar voren zijn gebracht, maar dat er één ding duidelijk is en dat is de verkiezingsuitslag. De Tories hebben een duidelijke meerderheid behaald. Kiezers willen vaak ook duidelijkheid. Ik zou toch willen zeggen dat we er hier mogen van uitgaan dat we de democratische wil van de kiezer moeten respecteren. Ik vind dat het belangrijk is dat dit ook gesteld wordt. Waarom gebeurt zo iets? Dat is natuurlijk omdat de EU voor iedereen een ver-van-mijn-bedshow is, zeker voor de Britten. Dat neemt niet weg dat we uiteraard bezorgd zijn over de toekomst en dat we naar een brexit met een goede afloop moeten streven. We hebben daar in de commissie al verschillende keren over gedebatteerd; gisteren, maar ook tijdens verschillende andere zittingen van de commissie. De standpunten zijn gekend. Wij vragen alvast van deze regering dat ze alle zeilen zal bijzetten om de gevolgen van een brexit voor Vlaanderen in zo goed mogelijke banen te leiden.

Minister-president Jan Jambon: Er waren twee heel concrete vragen van de heer Tommelein, kandidaat-voorzitter van Open Vld, maar dat doet hier nu weinig ter zake.

Zal ik mij inzetten voor het uitstel? In het akkoord met Europa is er de mogelijkheid om het uitstel te bekijken. We zullen de onderhandelingen op de voet volgen. Ik denk dat het eerlijk gezegd ook in ons voordeel is als we de mogelijkheid hebben om binnen het jaar duidelijkheid te hebben, zodat er een einde komt aan dit aanslepende proces van wel-niet, wel-niet. We zullen dat opvolgen. Iets in mij zegt dat als er geen goed akkoord uitkomt, we nog heel wat partners in Europa zullen hebben om dat uitstel te bepleiten. Daarop is mijn antwoord dus ja.

Ik zie een brexitfonds niet zozeer op Vlaams maar eerder op Europees niveau, omdat Vlaanderen niet de enige getroffen regio is. Alle regio's rond de Noordzee zijn getroffen. Wanneer we een brexitfonds nodig zouden hebben, is dat op de begroting 2020-2021. Dat geeft ons dus nog enige tijd om de zaken op de voet te volgen en te doen wat nodig is in voorkomend geval.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister-president, ik wil u danken voor het antwoord. Ik ben enigszins gerustgesteld dat u het niet loslaat en dat u, wanneer Europa zijn verplichtingen niet nakomt, niet definitief 'neen' zegt tegenover die vele jobs en die vele werknemers die momenteel in onzekerheid verkeren. *(Applaus bij sp.a)*

Bart Tommelein (Open Vld): Minister-president, België moet snel een eendrachtig standpunt innemen, samen met de andere gewesten en solidair met Vlaanderen en West-Vlaanderen. Daarnaast moeten we nagaan hoe we samen met onze buurlanden een eendrachtig standpunt kunnen innemen. Ik suggereer om op het niveau van de Benelux te bekijken wat we samen kunnen doen, want de belangen van Nederland en de Nederlandse provincies die aan de Noordzee gelegen zijn, zijn wellicht dezelfde als die van Vlaanderen op het vlak van visserij en handel.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister-president, ik ben blij dat u de ernst inziet en dat u het voortouw zult nemen om op Europees niveau die lijn te trekken. Tegelijkertijd wil ik ervoor pleiten om voldoende vooruitziend te zijn op Vlaams niveau. Ik begrijp dat u zegt dat de situatie zich pas in 2021 zal voordoen, maar het lijkt me toch wel relevant om tijdig te kijken wat er op financieel vlak mogelijk en noodzakelijk zal zijn om dit op te vangen. De kans dat we op Europees niveau eindigen met een perfect handelsakkoord met het Verenigd Koninkrijk en met een perfecte verdeling van het Europees brexitfonds voor onze sector, is nagenoeg nihil, dat beseft u waarschijnlijk ook; er zullen altijd een aantal problemen opduiken.

U hebt de mogelijkheid om morgen en tijdens de volgende jaren in de begroting in voldoende middelen te voorzien om die impact op te vangen en die arbeidsplaatsen in de visserij, de textielsector enzovoort te garanderen. Ik roep u op om niet te wachten tot we in december volgend jaar deze discussie voeren, maar om dergelijke zaken op tijd in gang te zetten. *(Applaus bij Groen)*

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, we hebben gisteren al een heel interessant debat gevoerd en daarin hebt u inderdaad al over de begroting 2020 gezegd dat er een soort van reservefonds – zo noem ik het toch – komt om bepaalde zaken op te vangen. Er is al 4 miljard euro uitgetrokken, waar ook Vlaanderen hopelijk van zal kunnen profiteren.

Er blijven natuurlijk heel belangrijke onderhandelingen in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK). Ik hoop dat de Vlaamse Regering in overleg met de andere deelstaten en de federale overheid kan pleiten voor een brexitgarantiefonds, een uitbreiding of versoepeling van de voorwaarden van het globalisatie- en solidariteitsfonds. We hebben nog een tweede mogelijkheid om de belangen verder te verdedigen en ik hoop dat ook de Vlaamse Regering deze ingeslagen weg verder zal ingaan. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Ongena aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijke tool voor sollicitatiefeedback

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, het is hier al vaak gezegd dat er een enorme krapte is op onze arbeidsmarkt. Tijdens de voorbije achttien jaar waren er nog nooit zo weinig werkzoekenden per openstaande vacature. En om daar toch iets aan te doen rekenen we op VDAB, die ervoor moet zorgen dat werkgevers voldoende geschikt personeel of werkzoekenden aangeboden krijgen, en omgekeerd dat werkzoekenden die onvoldoende inspanningen leveren om aan de slag te gaan wat meer worden aangepord.

Om dat te bereiken, is ook hulp van de werkgevers nodig in de vorm van feedback, wanneer een sollicitant bij hen is langsgekomen. En uit de cijfers die ik bij u opvroeg, blijkt dat dat veel te weinig gebeurt. Er wordt jaarlijks ongeveer zesduizend keer feedback gegeven aan sollicitanten. Als je weet dat er meer dan 1 miljoen sollicitaties zijn, dan weet je dat het over heel, heel weinig gaat.

Waarom is dat zo weinig? Werkgevers klaagden er vaak over dat de manier waarop ze feedback moeten geven, omslachtig en moeilijk is. Ze wilden daar eigenlijk niet die tijd aan spenderen. Nochtans is het belangrijk dat ze dat doen. Daarom was in het Versnellingsplan 2018 aangekondigd dat we naar een zeer gebruiksvriendelijk, digitaal systeem zouden gaan, zodat die werkgevers daar

veel meer gebruik van zouden maken. Alleen blijkt dat dat systeem er nog steeds niet is. In het regeerakkoord wordt nog eens herbevestigd dat we daar echt werk van zullen moeten maken. Minister, kunt u uw volle gewicht in de schaal werpen om ervoor te zorgen dat dat er komt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ongena, ik dank u. Ik probeer op gewicht te blijven en dat het liefst wat te verminderen, maar ik zal toch mijn volle gewicht in de schaal werpen.

Ik wist, toen de schriftelijke vraag vertrok, dat er wellicht iets anders uit zou volgen. Ik heb ook vastgesteld dat dit project nog niet zo vergevorderd is. Er is inderdaad een versnellingsplan goedgekeurd. De tool is er nog niet. Ik heb in mijn beleidsnota zelf ook gesteld dat het belangrijk is dat die er komt. Maar als dat te omslachtig is, doen werkgevers dat niet. Nochtans is het ook in hun belang dat ze feedback geven, omdat VDAB zo veel fijnmaziger kan vaststellen welke profielen ze precies nodig hebben. Uit feedback leer je veel.

We hebben met VDAB dus afgesproken dat die prioritair is. Er is ook afgesproken dat er geen volledig nieuwe tool komt, want dat is dan weer iets naast al de rest. We zullen dus proberen om dat te integreren in het andere. Er zouden al zichtbare stappen moeten zijn in 2020. Ze hebben vrij veel tijd gestoken in het opvragen van wat mogelijk is, van wat ze willen. Op die manier willen ze een goed zicht krijgen op wat de werkgevers willen. Want de tevredenheid van de werkgevers over VDAB is een beetje achteruitgegaan en ze willen nu niet iets fout gaan bouwen. Ze willen vermijden dat ze tot iets komen waarvan ze denken 'dát is het nu', maar waarvan niemand gebruikmaakt.

Ik verschoon hen dat er een beetje tijd overheen is gegaan. Dat wil niet zeggen dat dit, net als uw vraag, geen zweepslag is om er met volle kracht tegenaan te gaan. Er zijn daarvoor ook budgetten voorzien.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, het verheugt mij dat u druk zult zetten. VDAB heeft schrik voor werkgevers. Maar schrik is nooit een goede raadgever. Dus ik zou zeggen: gewoon voortdoen daarmee.

Minister, ik heb begrepen dat u een lange nacht achter de rug hebt met de Visserijraad. Om het dan in visserstermen te zeggen: het is belangrijk dat we, als we gaan vissen, de juiste vis te vangen, namelijk de werkzoekende. We moeten er ook voor zorgen dat de vissen niet door de mazen van het net zwemmen: zij die onvoldoende hun best doen om werk te zoeken.

Minister, ik heb nog een kleine bijkomende vraag. Die feedback is ook belangrijk in het actieplan rond consequent bemiddelen. Daarbij proberen we er, met VDAB, voor te zorgen dat de werkzoekenden beter worden opgevolgd. Ik heb begrepen dat dat actieplan niet meer driemaandelijks door de raad van bestuur wordt geëvalueerd. Dat is jammer. Het is belangrijk dat we de druk daar voldoende hoog houden. Die feedback is daarvan een onderdeel. Kunt u nagaan of het mogelijk is om dat periodiek evaluatiemoment opnieuw in te voeren?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, het is een interessante vraag. Want boven de zee van de arbeidsmarkt worden er steeds meer hengeltjes uitgeworpen om de juiste vis te vangen. Er is steeds minder vis in de zee voor onze arbeidsmarkt. Het is voor onze werkgevers steeds moeilijker om hun vacatures ingevuld te krijgen. De laatste twaalf maanden waren er niet minder dan 290.000 vacatures aangemeld bij VDAB. De collega zegt heel terecht dat het

belangrijk is dat we werkgevers vragen om feedback te geven over die sollicitatie.

Ik vind het ook belangrijk dat werkgevers door VDAB worden begeleid bij het invullen en opmaken van een vacature. Ik meen uit cijfers te kunnen begrijpen dat meer dan 25 procent van de werkgevers die een vacature uploaden bij VDAB, eigenlijk geen reactie krijgt vanuit VDAB. VDAB contacteert of begeleidt die werkgevers dus niet. Daarop moeten we inzetten, zodat elke werkgever, net zoals dat elke werkzoekende een aanbod op maat krijgt en begeleid wordt bij het invullen van de vacatures die ze hebben. Dat is een bijzonder belangrijke taak voor VDAB. Ik hoop, minister, dat u daarvan werk maakt.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Sollicitatiefeedback is heel belangrijk voor werkzoekenden die gemotiveerd zijn om aan de slag te gaan. De tool van VDAB is inderdaad slechts bij een op de drie werkgevers gekend en van de werkgevers die de tool kennen, gebruikt minder dan de helft die tool. Daar is dus een groot probleem. Maar geen nood, er is bereidheid: negen op de tien werkgevers zeggen de tool te willen gebruiken, als hij handiger wordt. Ik denk dat we heel wat meer gemotiveerde werkzoekenden zullen vinden, als ze uit die feedback ook kunnen leren hoe de volgende vacature eventueel wel opgevuld kan worden. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ondanks de arbeidskrachte en de sterke vraag naar mensen hoor ik nog vaak dat jonge mensen, pas afgestudeerd, veertig of vijftig sollicitaties verstuurd hebben en daar niets meer van horen. Dat is bijzonder frustrerend voor die mensen. Vooral als ze niet aanvaard worden, kan zo'n feedback hun interessante lessen geven over hoe ze zich kunnen bijscholen. Werkgevers hebben er dus ook bij te winnen.

Maar we horen ook vaak van werkgevers dat er een beetje frustratie en cynisme is over nepsollicitaties – mensen die gewoon gaan omdat ze moeten gaan – en ze worden zo cynisch dat ze het gewoon niet meer doorsturen naar VDAB, wat ook niet positief is. Op die manier heeft VDAB immers onvoldoende informatie om aan sanctionerend beleid te doen. Het is dus goed dat u stappen gaat zetten om die tool gebruiksvriendelijker te maken. Zorg er zeker voor dat dat geen bureaucratisch iets is dat zijn doel voorbijschiet, maar wel iets waar werkgevers echt heel laagdrempelig hun feedback kunnen geven. Ook de werkzoekenden moeten daar feedback op kunnen geven. Vandaar is het goed dat u dat in samenspraak met de werkgevers verder gaat aanpassen en veranderen.

Minister Hilde Crevits: Ik ben het eens met alle opmerkingen die hier gemaakt worden. Sowieso is een tool zowel voor werkgevers als voor werkzoekenden zeer nuttig. De tool zoals hij bestaat kan gebruikt worden, maar wordt niet gebruikt, is niet graag gezien en is ook niet handig. Dat moet verbeterd worden. VDAB neemt tijd om te zoeken op welke manier dat kan worden verbeterd. Voor mij mocht die tijd wat korter geweest zijn, maar het is niet uit schrik, maar eerder uit zorg om het voldoende accuraat te doen, denk ik. Ik ga ervan uit dat het zeker niet uit het oog verloren is en ik heb vandaag nog eens gevraagd, ook naar aanleiding van de schriftelijke vraag, om daar toch werk van te maken, want als je in deze tijden het digitale niet volledig inzet, ben je niet zo goed bezig. Dit is echt iets waar de digitale wereld ons bij kan helpen, om het voor werkzoekenden en werkgevers beter te maken. Wordt vervolgd dus.

Ik ga die vraag over de evaluatie van het actieplan sowieso bekijken met de raad van bestuur en ik neem de opmerkingen van de andere collega's zeker mee om te bespreken.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, bedankt voor uw antwoord. U hebt het van verschillende collega's gehoord: er is echt wel de vraag dat men hier snel werk van maakt. Er is inderdaad een dubbele frustratie: bij de sollicitanten die geen feedback krijgen, maar ook bij de werkgevers die zich afvragen waarom ze al die moeite zouden doen, als het toch niet helpt. Het is echt belangrijk om werkgevers te overtuigen dat wel te doen, om op die manier VDAB te helpen, zodat VDAB hen ook beter kan helpen, want dat is uiteindelijk het streefdoel. Daarom wordt zo'n gebruiksvriendelijke tool beter morgen dan overmorgen ingevoerd. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de reactie van de minister op het afspringen van het akkoord in de dienstenchequesector

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Collega's, poetsvrouwen verdienen heel veel respect, maar dat krijgen ze vandaag niet. Minister, u hebt daar een verantwoordelijkheid in. Waar gaat het over? De poetsvrouwen die vandaag een zeer karig loon hebben van 11,5 euro per uur, vragen een loonsopslag van 1,1 procent, wat zeer weinig is. Nochtans vervullen die poetsvrouwen een zeer grote maatschappelijke nood, zowel bij jonge gezinnen als bij oudere mensen die niet meer werken en hun huishouden fysiek niet meer aan kunnen, en dat onder zeer moeilijke werkomstandigheden. Het is een fysiek zware job: schrobben, schuren, poetsen, strijken, ... Ze ontvangen een zeer karig loon. Heel veel vrouwen krijgen 1000 euro per maand. Dat is zelfs niet boven de armoedegrens.

Poetsvrouwen vragen al een tijdje om loonsopslag. Ze zijn er al drie keer voor op straat gekomen. Ik wil een van die poetsvrouwen citeren, Gina, een 55-jarige vrouw. Ze zegt: "Het is echt tijd om te laten zien dat we ook iemand zijn en niet alleen maar een schoonmaakster. We zijn meer dan dat. Op mijn leeftijd wordt het lichamelijk erg moeilijk ... Als ik 's avonds thuiskom, ben ik echt uitgeput. Ik ben alleenstaande, en de lonen zijn echt heel laag. Ik kan niet fulltime werken omdat dat moeilijk wordt en ik niet ziek wil worden. Ik kan het me niet veroorloven om een paar maanden thuis te blijven. Het is overleven."

Je zou denken: het is evident dat die poetsvrouwen daar een deftig loon voor krijgen en op zijn minst een loonsopslag van 1,1 procent. Nu blijkt dat zij al zes maanden om die loonsopslag vragen en dat die er maar niet komt. De onderhandelingen van vorige vrijdag zijn afgesprongen. Er werd geen akkoord bereikt. Het zijn vooral de grote spelers die die loonsverhoging tegenhouden.

Minister, wat ik u wil vragen is het volgende. U bent in de positie om daar mee druk op uit te oefenen. U bent in de positie om zeker die grote spelers op het matje te roepen en te zeggen: 'De sector van de dienstencheques wordt gefinancierd met heel veel Vlaamse middelen...'

De voorzitter: Collega Vandecasteele, we zijn nu heel veel te weten gekomen over Gina, maar hoe luidt uw vraag?

Lise Vandecasteele (PVDA): Mijn vraag luidt: wilt u uw verantwoordelijkheid nemen, naar die grote spelers gaan, naar Federgon gaan en echt eisen dat zij die loonsverhoging toepassen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel. Ik kijk even naar collega Gennez, omdat hier enkele weken geleden exact dezelfde vraag aan bod gekomen is. Collega Vandecasteele, ik zal dus niet alles herhalen. U hebt uiteraard een punt. De mensen die in de dienstenchequesector werken, doen vaak rugbelastende arbeid voor een loon dat niet hoog is. Dus ik heb echt begrip voor de vraag.

Werkgevers en werknemers moeten nu nader tot elkaar komen, omdat deze maatregel een uitrol is van de 1,1 procent die afgesproken is op federaal vlak in het kader van de loonnormwet. Ik kan als minister nu niet tussen die onderhandelingen komen. Er is trouwens een bemiddelaar aangesteld. Ik had de vorige keer gezegd, toen collega Gennez de vraag stelde, dat een bemiddelaar zou kunnen proberen te bekijken hoe het conflict opgelost kan worden. Die bemiddelaar is nu aangesteld.

Maar het is niet omdat ik mij niet actief kan mengen in het debat, dat ik niet bezorgd ben om de sector. Ten eerste is er de kwestie van de rendabiliteit van de ondernemingen. Men zegt mij: het is moeilijk om met datgene wat wij krijgen alles draaiende te houden. Dus ik heb gezegd dat ik ga onderzoeken waarom er zulke grote verschillen zijn tussen de rendabiliteit van ondernemingen in Vlaanderen. Ze moeten daar een klaar zicht op hebben.

Ten tweede is er een Europees project, waar wij op intekenen, om de werkbaarheid van de job voor diegenen die in de dienstenchequesector werken te verbeteren en om de bedrijven ook toe te laten om een werkbaarheidsscan te doen. Als bedrijf weet je niet altijd hoe het nu zit met het personeel en of het allemaal wel werkbaar is. Je kunt je daarvoor laten scannen. De sector van de dienstencheques komt daar ook voor in aanmerking. Dus we zijn hen nu aan het oproepen om daar gebruik van te maken.

Collega, ik heb mij ook geëngageerd, toen ik de vorige vraag beantwoordde, om de sector, de werkgevers en werknemers, bij mij aan tafel te brengen, in het kader van datgene wat in de toekomst nog allemaal moet gebeuren. Als u aan mij dus vraagt of ik mij daar actief in wil engageren, is het antwoord zeker 'ja', maar de specifieke loononderhandelingen die nu lopen, zijn loononderhandelingen in het kader van de overeenkomst die de sociale partners met elkaar moeten sluiten. Ik sluit mijn ogen echter niet voor de problemen die er zijn en ik zal ook mee naar oplossingen helpen zoeken.

Lise Vandecasteele (PVDA): Mochten we hier werken aan een loon van 11 euro per uur, we zouden al snel die loonsverhoging goedgekeurd hebben. U draagt een verantwoordelijkheid als minister, die sector werkt met heel veel Vlaamse middelen, met Vlaams belastinggeld. U kunt eisen dat zij, als ze willen werken in die omstandigheden, in die constellatie met de Vlaamse Regering, een deftig loon aan hun schoonmaaksters geven. U wacht af, de onderhandelingen moeten hun plaats krijgen, maar u kunt uw verantwoordelijkheid nemen en zeggen: 'zie, als we verder met de dienstenchequesector gaan zoals vandaag, dan moet er een loonsverhoging komen van 1,1 procent vanaf 1 januari'. Wij kunnen misschien wachten op een loonsopslag van 1 procent omdat er hier een hoog loon wordt betaald, maar poetsvrouwen werken vaak onder de armoedegrens, dat is niet aanvaardbaar.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, collega's, de dienstenchequesector is bijzonder belangrijk voor onze economie, voor onze arbeidsmarkt. Niet alleen de 150.000 mensen die in de sector werken hebben er belang bij, maar natuurlijk ook de vele tienduizenden, honderdduizenden gezinnen die er op die manier beter in slagen om arbeid en gezin beter te combineren. Vanuit onze fractie

hechten wij bijzonder veel belang aan het systeem van de dienstencheques en dus ook aan de werknemers in de sector.

Mevrouw Vandecasteele, wij hechten ook heel veel belang aan het sociaal overleg en het respect voor het sociaal overleg. Ik verwacht van uw fractie respect voor de manier waarop het sociaal overleg in dit land wordt gevoerd.

We betreuren dat er op dit moment nog geen akkoord is in die sector, maar laat de verantwoordelijkheid van vakbonden en werkgevers ten volle spelen in dezen. Respecteer de sociale akkoorden en het sociaal overleg dat op dit moment plaatsvindt en het moeilijk heeft.

De minister heeft bij eerdere vragen al heel wat initiatieven aangekondigd om de rendabiliteit van de sector te gaan onderzoeken, ondersteunen en dergelijke. Mocht u in een commissie zijn geweest, dan had u er alles over vernomen. *(Opmerkingen van Lise Vandecasteele)*

Ik ben blij dat u het gelezen hebt.

Minister, ik roep u op om uw initiatieven verder te zetten en ook respect te hebben voor het sociaal overleg. Dat is de enige manier om op een duurzame manier de tewerkstelling van die tienduizenden mensen in de sector te kunnen ondersteunen.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): We hebben het inderdaad al verschillende keren gehad over de problematiek van de dienstencheques, zowel in de commissie als in de plenaire. We weten allemaal dat de sector onder druk staat. Dat is een verhaal van de mensen die erin werken en uiteraard recht hebben op een deeglijke verloning en arbeidsomstandigheden.

Voor de problemen van de werkgevers kunnen we evenmin blind zijn. Zij werken inderdaad met heel lage winstmarges. De vele tienduizenden of honderdduizenden gebruikers hebben er geen belang bij dat die in zware problemen komen, of dat veel bedrijven overkop gaan. Dan zou hun poetsvrouw, die ervoor zorgt dat ze arbeid en gezin kunnen combineren of die klusjes doet bij ouderen, hen niet meer helpen. We moeten het respect voor het sociaal overleg overeind houden en oog blijven hebben voor de verschillende kanten van dit verhaal.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): U hebt kamerbrede steun om poetshulpen effectief een loonsverhoging van 1,1 procent te zien verdienen. We moeten Federgon oproepen. Er is nog ruimte om daaraan tegemoet te komen.

De sp.a-fractie wil de hand reiken aan alle collega's om de 70 miljoen euro in de Vlaamse begroting, die men bespaard heeft doordat de fiscale aftrek verlaagd wordt, te investeren in twee heel specifieke wensen van de sector en van de poetshulpen. Eerst en vooral, hebben de socialprofitbedrijfjes het inderdaad moeilijk om te overleven. Daar moeten we in investeren. Twee, werkbaar werk is een zwaar pijnpunt voor heel wat poetshulpen. Er is vaak sprake van stress en fysieke klachten. Het is dringend tijd om de injectie voor werkbaar werk in een werkbaarheidsfonds heel specifiek voor de dienstenchequesector op te vijzelen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik vind het bijzonder hypocriet en misplaatst, mevrouw Vandecasteele, dat u hier de minister een aantal lesjes gaat spellen. We hebben het zeer uitgebreid gehad over de poetsvrouwen, hun loon en hun arbeidsmarktsituatie

in de commissie. We hebben daar uren over gesproken. De minister heeft vele vragen schriftelijk van ons gekregen en heeft die allemaal beantwoord. We hebben daar niet één communist gezien. Er was niet één communist die het nodig vond om daar tijd in te stoppen, om het te hebben over het lot van de poetsvrouwen – niet dat we het erg vonden dat er geen communist was. Nu staat u hier omdat u weer wat aandacht kunt hebben en een leuk campagnefilmje kunt maken. Ik stel voor dat we geen politiek voeren op de kap van de poetsvrouwen.

Wat het dossier zelf betreft, minister, zijn wij het met u eens. Er is nu een sociaal bemiddelaar aangesteld. Laat ons dat dossier nu alle sereniteit geven die het nodig heeft om, hopelijk, tot een werkbaar compromis te komen tussen de dienstenchequebedrijven en de poetsvrouwen, die inderdaad waardering en erkenning verdienen. Wat onze fractie betreft, staat één zaak wel als een paal boven water: de cheques zelf mogen voor de mensen die ze gebruiken, om net het evenwicht tussen arbeid en gezin te versterken, niet duurder worden.

Maar laat ons, mevrouw Vandecasteele, hier geen show en spektakel spelen op de kap van de poetsvrouwen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Zoals mijn collega Sintobin hier net zegt: de dienstencheques worden wel duurder, want het belastingvoordeel wordt kleiner.

Ik wil benadrukken dat ik alle collega's hier steun. We willen de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen graag optrekken tot 80 procent. En het zijn net die poetsvrouwen die ons daarbij ondersteunen en ons daarbij hulp geven. We moeten dus absoluut maatregelen nemen om die sector te versterken.

Ik sluit me ook aan bij mevrouw Gennez: de besparingen die gedaan zijn, kunnen gebruikt worden om het werk van de poetsvrouwen werkbaarder te maken.

Minister Hilde Crevits: Collega's, het is goed dat hier in dit halfroond de problematiek aan bod komt van de werkbaarheid van het werk van die honderdduizend mensen die tewerkgesteld zijn in de sector van de dienstencheques. Het gaat over een groep waarover tot nu weinig gesproken is, maar die het ook wel verdient om in de spots te worden gezet.

Maar we moeten natuurlijk een aantal regels volgen. Ten eerste, zoals collega Bothuyne daarnet zei, is dit de uitvoering van een federaal akkoord waarbij alle sectoren zelf kunnen onderhandelen over hoe de 1,1 procent wordt ingevuld. Dat moet gerespecteerd worden. Als je voor sociaal overleg bent, dan moet je ook wensen dat dat sociaal overleg goedgekeurd wordt. Ten tweede, collega Gennez, hebt u het over besparingen. Ik wil toch meegeven dat vanaf 1 januari 2020 de fiscale aftrekbaarheid vermindert. Nu is er nog geen besparing. De aftrekbaarheid vermindert in 2020. Dat betekent dat dit voor Vlaanderen in 2021-2022 een extra inkomst kan opleveren doordat de aftrekbaarheid vermindert. Nu is er op dat front dus geen extra budget. We zullen dan nog zien over twee jaar. De vraag die gesteld wordt, gaat over nu. Er wordt nu onderhandeld. U kunt nu dus geen middelen inzetten, want we zullen ten vroegste over twee jaar iets van die effecten merken.

Zoals ik de vorige keer, toen u de vraag stelde, heb gezegd, zal ik mij in die periode uiteraard inspannen om te kijken welke maatregelen we kunnen nemen om de rentabiliteit te verbeteren en de werkbaarheid en het loon te verbeteren. Maar ik bepaal in dezen het loon niet. Ieder zijn taak.

Betekent dat dat de situatie vanuit Vlaanderen van de mensen die onder andere in de poetsvrouwen werken, niet kan worden verbeterd? Zeker niet. Dat kan door

bedrijven die werkbaarheidsscan te laten doen, door in te tekenen op middelen die er zijn om de werkbaarheid in de bedrijven te verbeteren, en door onder andere de bijna 2 miljoen euro extra die ik nu nog ter beschikking stel van VDAB om meer mensen te laten instromen en die mensen ook goed opgeleid te laten instromen. Want ook poetsen is een kunst. Je moet dat ook leren. Je moet ook leren hoe je dat het minst belastend kunt doen. Dat is onze taak.

Rentabiliteit, collega's Ronse en Ongena, is zeker een aandachtspunt, maar ik heb jullie gezegd dat ik verschillen zie die ik niet louter kan verklaren door publiek versus privaat of groot versus klein. Er is een groep die zeer veel last heeft op het vlak van rentabiliteit en er zijn bedrijven die minder last hebben van rentabiliteitsproblemen. Laat ons dat in kaart brengen en dan, samen met de sector, de juiste maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het voor de hele sector van de werkgevers beter wordt. Ik onttrek mij geenszins aan mijn verantwoordelijkheden, maar de discussie die nu gevoerd wordt, is een discussie werkgevers-werknemers. Als men mij vraagt, wil ik daar uiteraard ook aan deelnemen als gesprekspartner, maar de oplossing moet binnen het sociaal overleg gevonden worden.

Collega Vandecasteele, naar de commissie komen of niet... U hebt het volste recht, en de voorzitter beslist welke vragen hier worden toegelaten. Het is dus geen enkel probleem dat u uw vraag stelt. Maar ik heb er ook een klein beetje moeite mee. We hebben dit thema hier een paar weken geleden ook op de agenda gezet. En nu wekt u de indruk alsof wat hier aan bod komt iets helemaal nieuws is. Het is iets wat ons hier allemaal, kamerbreed, zorgen baart en waarin we heel veel verantwoordelijkheid willen opnemen, maar waarbij iedereen ook zijn rol moet spelen. Dat geldt evenzeer voor Federgon als belangrijkste werkgever in deze sector. *(Applaus bij de meerderheid)*

Lise Vandecasteele (PVDA): De Vlaamse Regering heeft de mond vol van 'jobs, jobs, jobs'. 'Jobs, jobs, jobs' is voor de Vlaamse Regering het punt dat de armoede moet bestrijden. Wel, als wij vandaag zien dat in die sector heel veel vrouwen werken onder de armoedegrens, dan moet dat een prioriteit zijn. Ik leg het hier vandaag op tafel omdat afgelopen vrijdag de onderhandelingen na zes maanden zijn afgesprongen. Die vrouwen zien na zes maanden nog steeds geen loonsverhoging van ocharme 1,1 procent op hun rekening. U kunt dan inderdaad spreken over regels, maar dan moet u misschien erover nadenken of we niet eens regels moeten opleggen aan die bedrijven die winst maken met die dienstencheques. Zij moeten op zijn minst een deftig loon betalen aan vrouwen die zeer zwaar werk doen voor een maatschappelijk belangrijke nood. In die zin denk ik wel dat u meer moet doen, dat u niet moet blijven afwachten, en dat we regels moeten opleggen aan die grote bedrijven opdat ze een deftig loon zouden geven aan die poetsvrouwen. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Sam Van Rooy aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de ondersteuning van het Kennisplatform Diversiteit, Stedelijkheid en Burgerschap

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Dank u, beste voorzitter Homans. Mijn lieve fractiegenoten, ambtsgenoten en minister Somers, volgens berichten in de media en ook volgens uw tweets, mijnheer Somers, gaan de Universiteit Antwerpen (UA) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB) een zogenaamd kennisplatform oprichten rond diversiteit, stedelijkheid en burgerschap. Minister Somers, u toont

zich blij met dit initiatief van VUB-rector Caroline Pauwels en UA-rector Herman Van Goethem. Meer zelfs, u steunt de opstart van dat Kennisplatform Diversiteit met een subsidie van maar liefst 235.000 euro.

Het Kennisplatform Diversiteit zal naar verluidt veertig onderzoeksgroepen tellen, en dat kost blijkbaar – uiteraard – geld, belastinggeld. De thuisbasis van dit zogenaamde Kennisplatform Diversiteit wordt Mechelen. Ik durf te denken dat dit wel niet toevallig zal zijn. Volgens VUB-rector Pauwels is dit, en ik citeer haar: “dienstverlening die niet politiek vertaald moet worden”. Maar tegelijkertijd lees ik dat dit zogenaamde kennisplatform ideeën moet samenbrengen om te vertalen naar concrete beleidsaanbevelingen.

Mijnheer Somers, daarom vraag ik u wat het nu eigenlijk is. In hoeverre zal dit toch een politiek-ideologisch vehikel zijn met concrete beleidsaanbevelingen? En de hamvraag: wat is de meerwaarde van dit initiatief, en waarom financiert u dit met maar liefst 235.000 euro? Zult u er in de toekomst misschien zelfs nog meer belastinggeld in stoppen?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Van Rooy, ik wil beginnen met u te danken om deze vraag te stellen, omdat dat mij de mogelijkheid biedt de twee universiteiten te feliciteren met hun maatschappelijk engagement. Het is een initiatief van de UA en de VUB, meer bepaald van het Brussels Center for Urban Studies en het Urban Studies Institute in Antwerpen. Dat zijn twee internationaal gerenommeerde centra, gespecialiseerd in stedelijkheid, die de handen in elkaar willen slaan rond de brandende maatschappelijke uitdagingen die we hier heel vaak bespreken: stedelijkheid, diversiteit, inclusie, burgerschap. Dat behoort tot de kern van mijn bevoegdheidspakket. Integratie, inburgering, het creëren van gelijke kansen, preventie op het vlak van radicalisering: hoe pak je dat aan? Zij willen daarrond evidencebased studiewerk verrichten, om te onderzoeken wat wij op het terrein de voorbije jaren allemaal hebben ontwikkeld, wat er werkt en wat niet, waar er internationale voorbeelden zijn, hoe je dat beter en wetenschappelijker kunt onderbouwen, en hoe je alle partners kunt samenbrengen. Ikzelf investeer daar inderdaad eenmalig 235.000 euro in. De universiteiten doen een veel grotere inspanning.

In concreto financier ik daarmee drie projecten. Een eerste project heeft betrekking op burger- en vrijwilligersnetwerken, zogenaamde buddyprojecten. Hoe bouw je dat uit naar nieuwkomers? Via de vierde pijler in ons nieuw inburgeringsbeleid. Een tweede project gaat over diversiteit op de werkvloer en een derde over sociale medianetwerken in radicaliserings- en deradicaliseringsprocessen, zaken waar mensen die om veiligheid bekommerd zijn, onder andere het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), rond werken. De universiteiten geven zelf aan dat daar nog wel wat werk aan de winkel is.

Op basis van die drie onderzoeken kan dat centrum aan de slag. Men wil daar ook meer doen. Men heeft de ambitie om duurzaam te werken en op termijn de veldwerkers beter te coachen, beter te begeleiden en hen op basis van degelijk wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen in hun moeilijke werk op het terrein.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik moet toch telkens opnieuw iets vaststellen. Toen u het nieuws tweette over dit kennisplatform, had u de hashtag toegevoegd '#werkenaanoplossingen'. Ik hoor u nu ook de term 'brandende maatschappelijke uitdagingen' gebruiken. Telkens opnieuw geeft u toe dat die zogenaamde diversiteit vooral problemen veroorzaakt.

Dat wordt ook aangetoond door een geval als Ninove, waar u maar liefst 1 miljoen euro belastinggeld naartoe brengt om de uitdagingen rond migratie en de grootstedelijke problemen uit Brussel aan te pakken, voor extra wijkagenten, stadsmariniers, meer maatschappelijke werkers enzovoort. Wanneer zal er eens iets gebeuren waardoor u denkt dat die diversiteit misschien toch niet zo'n goed plan is en waardoor u denkt aan minder diversiteit in plaats van steeds meer promotie voor diversiteit?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik wil eerst van de gelegenheid gebruikmaken om uw racistische uithaal naar mijn collega Hicham El Mzairh gisteren op de gemeenteraad van Antwerpen zwaar te veroordelen. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Nu ik vaststel dat steeds meer mensen zoals u ongegeneerd haatdragende boodschappen blijven verkondigen, tot de gemeenteraad toe, kan zo'n expertisecentrum rond diversiteit en samenleven er wat ons betreft niet snel genoeg komen. *(Applaus bij sp.a)*

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Dat is een subsidie voor mij, eigenlijk. *(Gelach bij het Vlaams Belang)*

Hannelore Goeman (sp.a): Komaan, mijnheer Van Rooy. Neen, samenleven is niet altijd evident, maar – en dat is de essentie – respect is altijd het begin. Respect is gewoon altijd het begin. Zolang u uw extreemrechtse haat blijft spuien, maakt u niet alleen mensen kapot, maar maakt u ook onze samenleving kapot en daar zal ik mij altijd met elke vezel in mijn lijf tegen blijven verzetten. *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Mijnheer Van Rooy, dat verschillen tussen mensen problemen kunnen geven, dat er uitdagingen zijn in onze samenleving, er is niemand die dat onder de mat schuift. Maar om aan die uitdagingen oplossingen te geven, om samen vooruit te denken, om een samenleving te proberen bouwen, daar heb ik van jullie nog nooit niets over gehoord. Mensen uitschelden in gemeenteraden en zeggen dat ze terug moeten keren naar hun land...

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Heb ik niet gezegd.

Jos D'Haese (PVDA): ... dat ze Nederlands moeten leren, mijnheer Van Rooy.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Dat wel. Dat heb ik wel gezegd. *(Gelach en applaus bij het Vlaams Belang. Opmerkingen van de voorzitter)*

Jos D'Haese (PVDA): U moest u schamen dat u dat soort taal hier durft te herhalen. U moest u diep schamen in plaats van hier vragen te komen stellen.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Het moet correct zijn, hé. Ik schaam mij niet.

Jos D'Haese (PVDA): U moest ergens in een hoekje kruipen en stoppen met onze samenleving te verzieken in plaats van te zeggen dat het altijd de schuld is van een ander.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): We zitten hier nog altijd in het Vlaams Parlement en niet in de gemeenteraad van Antwerpen.

Minister, deze week zijn er verschillende initiatieven van u de revue gepasseerd, onder andere over het kennisplatform dat u wilt oprichten, maar ook over de visitatiecommissie die u wilt oprichten om het Agentschap Integratie en Inburgering door te lichten. Ik vond de toon in de pers niet zo netjes, zeker niet ten aanzien van voormalig minister Homans die die herstructurering van het agentschap heeft gedaan en zelf initiatief heeft genomen om het te laten evalueren. Ik weet dat u vanuit uw kabinet daarop hebt gereageerd.

Dit gezegd zijnde, terug naar het Kennisplatform zelf. De N-VA wijst er steeds op dat het inderdaad noodzakelijk is dat het Agentschap Integratie en Inburgering zich buigt over zijn kerntaken en dat die ook worden verfijnd. Dat staat ook zo beschreven.

Minister, wat is de verhouding tussen het Kennisplatform en het Agentschap Integratie en Inburgering? We moeten ervoor zorgen dat de beschikbare middelen efficiënt worden gebruikt – daarover zijn we het eens – en dat er geen verdere versnippering in het landschap is. Zult u daarover waken? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Voorzitter, ik zal me met een vraag richten tot minister Somers, en niet tot collega Van Rooy en de uitspraken die hij elders al heeft gedaan. De oprichting van dit Kennisplatform is niet meer dan een bundeling van bestaande expertise, en dat juicht de CD&V-fractie toe. Iedereen in dit parlement zou dat moeten toejuichen. Zeker door de toenemende polarisering in de samenleving, is het aangewezen om alle mogelijke expertise te bundelen om tot krachtdadige en werkbare oplossingen te komen. Wij juichen dit toe vanuit die bekommernis.

Naast het initiatief van twee universiteiten is het ook nuttig om na te gaan welke expertise er verder nog aanwezig is in andere onderzoeksinstellingen. Minister, plant u in de toekomst nog initiatieven om expertise van andere onderzoeksinstellingen en actoren mee in dit project te betrekken?

Tom Ongena (Open Vld): Minister, het is uiteraard een goede zaak dat u de oprichting van het Kenniscentrum ondersteunt. U hebt verwezen naar drie duidelijke en concrete projecten die ingrijpen op een manier die nodig is. Ik begrijp dat de mensen van het Vlaams Belang elke euro die we stoppen in de poging om samenleven tussen mensen met verschillende achtergronden in onze samenleving mogelijk te maken, een euro te veel vinden. Het past natuurlijk niet in hun visie, waarbij problemen vooral moeten worden uitvergroot en kloven uitgediept. Het is goed dat de Vlaamse Regering die richting niet kiest en heel duidelijk kiest om problemen niet te negeren, maar wel op te lossen.

We hebben daarnet de commissie Radicalisering opgericht...

De voorzitter: Dat is net gebeurd, ja.

Tom Ongena (Open Vld): Misschien is het dan goed dat we het nieuwe Expertisecentrum op ons lijstje schrijven om uit te nodigen naar onze werkzaamheden in de commissie Radicalisering. Daar zullen wellicht heel wat nuttige tips uit voortkomen.

Jeremie Vaneckhout (Groen): Minister, in de voorbije maanden hebben we geregeld vraagtekens gezet bij een aantal beleidskeuzes van de Vlaamse Regering, maar als het goed is, gaan we het ook zeggen. Onze fractie wil haar steun uitspreken voor de keuze van de Vlaamse Regering om dit initiatief te ondersteunen. De maatschappelijke kansen en uitdagingen zijn groot. Het is goed als

universiteiten en onderzoeksinstituten hun maatschappelijke verantwoordelijkheid ten volle opnemen, zeker als ze dat doen in samenwerking. Als universiteiten de hand reiken naar elkaar en er samen hun rol in willen spelen, dan is dat een goede zaak, zeker in tijden waarin het af en toe bon ton lijkt om van alles in allerlei richtingen naar elkaar te schreeuwen, niet per se ergens op gebaseerd.

Wij ondersteunen de keuze om evidencebased te werken, om ons te baseren op wetenschappelijk onderzoek en ernstige analyses, en van daaruit oplossingen aan te reiken. Ik sluit af met de oproep om onderzoeksinstituten en dit Kennisplatform in volle autonomie hun rol te laten spelen, en er niet te dicht op te zitten, maar de expertise van die mensen ten volle te valoriseren.

Minister Bart Somers: Ik wil iedereen bedanken voor zijn positieve commentaar. Wat we hier doen, is heel belangrijk. Er wordt heel veel over deze problemen gesproken. Het is de taak van een minister om te zoeken en te werken aan oplossingen. Dat is wat ik vast van plan ben te doen en waartoe ik ook de samenleving heb opgeroepen. Als er twee belangrijke universiteiten van ons land zeggen dat ze daar mee hun schouders onder willen zetten, dat ze hun academische kennis ter beschikking willen stellen, bundelen en versterken om zo de samenlevingsproblemen op een betere manier aan te pakken en vooral voor oplossingen te zorgen, dan kan ik me daar als minister alleen maar over verheugen.

Dat is het wezen van de zaak: niet het ontkennen van problemen en de kop in het zand steken, maar net het omgekeerde, namelijk het erkennen dat samenleven in diversiteit een grote uitdaging is, en zoeken naar wegen om daar meer dan vandaag een succes van te maken.

Er zijn in de samenleving heel veel positieve voorbeelden waar dat wel degelijk lukt. Het is mijn taak om die voorbeelden uit te rollen en de zaken die slecht werken, te verbeteren en te versterken. Dat platform zal in de toekomst groeien. Ik heb zelf contact genomen met de Europese Commissie, die heel geïnteresseerd is in die zaak.

Ik heb gesproken met het Comité van de Regio's. Dat heeft zelf een netwerk van steden die op vlak van deradicalisering en inclusie vaak succesverhalen kennen. Ze willen die bundelen. Ze willen zich connecteren met dit Centrum. Ik weet dat er ook bij het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) interesse leeft, vanuit de filosofie die werd gehanteerd, mevrouw de voorzitter, onder uw ministerschap en onder het voorzitterschap van mevrouw Sminate. We hebben toen heel vaak gehoord dat het belangrijk is te voorkomen dat mensen radicaliseren en dat burgerschap en inclusie daar centrale elementen in zijn. Als de universiteiten op die thema's willen samenwerken met de Vlaamse overheid, denk ik dat we net doen wat Vlaanderen behoort te doen. In ons regeerakkoord hebben we gezegd dat we ons willen meten met de Hanzelanden. Het is mijn ambitie om van het Vlaamse inburgeringsbeleid en van het Vlaamse samenlevingsbeleid een Europees model en een voorbeeld te maken. Ik geloof dat, als het ergens kan, het in Vlaanderen zal zijn dat het zal lukken, als we de positieve krachten bijeenbrengen en verenigen, zodat we niet alleen klagen over de problemen, maar ook voor oplossingen zorgen.

Uw vraagt naar het Agentschap Integratie en Inburgering, maar voor mij zijn dat twee losstaande verhalen. De eerste taak van het Agentschap Integratie en Inburgering is ervoor te zorgen dat nieuwkomers die in onze samenleving terecht komen zo snel mogelijk Nederlands leren, onze maatschappelijke waarden leren kennen en aanvaarden en omarmen en ervoor te zorgen dat ze zo snel mogelijk actief kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Dat is de kerntaak van het agentschap. Maar om de academische knowhow op te bouwen en ervoor te zorgen dat onze mensen op het terrein opgeleid en bijgeschoold worden, dat we

nieuwe voorbeelden zien van hoe we succesvol kunnen werken, kan zo'n kennisplatform heel nuttig zijn. Die twee zijn complementair aan elkaar en staan elkaar niet in de weg.

In verband met wat u zegt over die negatieve kritiek, moeten we het er straks maar in de koffiekamer even over hebben. Ik denk dat ik net het omgekeerd heb gedaan. We hebben er geen boodschap aan om processen te maken van elkaar, het is de taak van de regering en van het parlement om vooruit te kijken en om te werken aan betere oplossingen. We hebben samen vastgesteld dat er nog heel veel werk aan de winkel is op gebied van integratie, inburgering en samenleving in Vlaanderen. Dat erkennen we allemaal. We trekken verschillende conclusie en we reiken verschillende antwoorden aan, maar we moeten wel vooruit.

Mijn conclusie is: als de twee meest gerenommeerde centra in Vlaanderen rond 'urban studies' de handen in elkaar willen slaan op dit moeilijke maatschappelijke thema, dan kan ik daar als burgemeester... ik bedoel als minister van samenleving, alleen maar tevreden over zijn. U begrijpt het, ik zat al met mijn gedachten in Mechelen. Hoe komt dat? U zult me toch niet vragen dat ik mij verontschuldigd voor het feit dat Mechelen internationaal een uitstekende reputatie heeft opgebouwd rond inclusie en integratie. Dat mag u van mij niet vragen. *(Applaus bij Open Vld)*

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Minister, hoe langer u praat, hoe meer ik radicaliseer. Het is mooi dat een regering met de N-VA zowaar felicitaties krijgt van Groen. U bent goed bezig. Maar nu even serieus. De rest van de Vlaamse Regering is hier helaas niet, maar ik heb enkele besparingen die de media hebben gehaald...

De voorzitter: Die hoeft hier ook niet te zijn, mijnheer Van Rooy. De voltallige regering hoeft hier niet te zitten.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Neen, voorzitter, dat zeg ik niet, maar ik vind het jammer. Mevrouw Goeman heeft daarnet ook verwezen naar de besparingen van de Vlaamse Regering op Welzijn, de besparing van 55.000 euro bij het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie, die van 94.000 euro voor het Centrum voor Kankeropsporing en die van 20.000 euro bij het Expertisecentrum Valen fractuurpreventie Vlaanderen. Dan vernemen we hier vandaag dat er 230.000 euro wordt uitgegeven aan een kennisplatform rond diversiteit. Wat een schande! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Deze regering moet prioriteiten stellen. Welnu, minister Somers, geef die 230.000 euro aan minister Beke en dan kan hij dat aan Welzijn besteden, want Welzijn heeft natuurlijk voorrang op een zoveelste diversiteitsclubje dat studies gaat doen over dingen die we allemaal al weten. Geef dat aan Welzijn. Zorg eerst voor onze mensen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de schorsing van de studentenvereniging KVHV aan de UGent wegens uitspraken van een gastspreker

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, ik dank u. Minister, collega's, ook KVHV'ers (Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond) onder de parlementsleden, onze samenleving is weer een stapje dichterbij de afgrond. Het gaat niet

zozeer om de uitspraken van dokter Hoeyberghs, want ik ben ervan overtuigd dat iedereen in dit halfroond die zal afkeuren. Het gaat om de straf die de stoute studentenvereniging KVHV in Gent is opgelegd voor de loutere organisatie van een lezing van dokter Hoeyberghs

We moeten fier zijn op onze samenleving en op onze grondrechten, maar blijkbaar is de vrijheid van meningsuiting niet voor iedereen even evident. De Universiteit Gent, het Politiek en Filosofisch Konvent (PFK), enkele groene gemeenteraadsleden in Gent en enkele rode parlementsleden hier aanwezig waren er als de kippen bij om klacht in te dienen en een straf te vragen. Bij mijn weten valt vulgariteit nog altijd binnen de vrijheid van meningsuiting. Ik ben blij dat ik niet alleen sta, want Mia Doornaert en andere politieke journalisten hebben me gelijk gegeven. Ze hebben zelfs gesteld dat het feit dat een klacht is ingediend, eigenlijk beangstigend is. Het is vooral zeer vernederend tegenover alle vrouwen, alsof zij zichzelf niet zouden kunnen verdedigen. Los daarvan is het een schande dat de Universiteit Gent opnieuw discrimineert op basis van een rechtse mening. *(Opmerkingen)*

Ik bedoel een rechtse vereniging. Het is niet de enige universiteit die dit doet. Dat komt veel voor. Er zijn veel universiteiten in dit land waar een linkse pensée unique heerst en waar wordt geprobeerd meningen de mond te snoeren, als het moet zelfs met geweld.

Minister, uw partijgenoot de heer Francken is daar een mooi voorbeeld van. Hij mocht ook niet spreken aan de Vrije Universiteit Brussel. Ik geef u vandaag de kans een voorvechter van de vrijheid van meningsuiting te zijn. Welke initiatieven zult u nemen om ervoor te zorgen dat onze universiteiten onze grondrechten vrijwaren? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, het PFK van de Universiteit Gent heeft een beslissing genomen. Het PFK heeft de Sociale Raad een voorstel tot schorsing voorgelegd. De Sociale Raad heeft vervolgens besloten hierin mee te gaan en die sanctie op te leggen. Dat is, voor alle duidelijkheid, een autonoom orgaan, dat niet met de raad van bestuur mag worden verward. De raad van bestuur heeft zich duidelijk afzijdig gehouden. Er is ook communicatie in die zin geweest. Het autonoom orgaan heeft dit beslist.

Concreet houdt dit in dat de betrokken vereniging na de schorsing niet langer gratis gebruik kan maken van de gebouwen en de faciliteiten van de universiteit. Veel verder gaat het gelukkig niet. Hoe verwerpelijk een mening ook moge zijn, volgens mij moeten meningen met een mening worden bestreden. Dat lijkt me het meest doeltreffend.

Ik snap ook niet wat de Sociale Raad hiermee wil bereiken. Misschien moet een tekort aan martelaren worden aangevuld. Ik denk niet dat de organisator of spreker hierdoor worden getroffen, integendeel zelfs. Nu wordt van hen slachtoffers met een martelarenstatus gemaakt. Een mening, hoe verwerpelijk ook, moet met een mening worden bestreden. Ik hoop dat dat overal eens zou kunnen worden geleerd. *(Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang)*

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is natuurlijk zo dat de raad van bestuur van de Universiteit Gent en uzelf wel degelijk iets kunnen doen. Er zijn in het verleden al precedentes geweest. In het begin van de jaren 2000 is hetzelfde KVHV om de meest ridicule redenen voortdurend uit het PFK geweigerd. De raad van bestuur is toen als beroepsorgaan opgetreden en heeft de besluiten van het PFK overruled. Diezelfde raad van bestuur is, ironisch genoeg, in 2002 door de Raad van State veroordeeld voor

een schending van de Grondwet. Het ging toen opnieuw over het KVHV en de vrijheid van meningsuiting.

Ik zou u dan ook willen vragen de regeringscommissaris bevoegd te maken om de Universiteit Gent te adviseren met betrekking tot de vrijwaring van de grondrechten en om de Universiteit Gent, indien ze de grondrechten met de voeten blijft treden, financieel te straffen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Mijnheer Brusselmans, de vrijheid van meningsuiting staat in onze Grondwet, en daar staan wij als één blok achter. Er is echter ook nog een andere wet in ons land, die heel duidelijk zegt dat het strafbaar is om aan te zetten tot haat, en dat is wat er voor mij is gebeurd op dat discussieforum van het KVHV. Die heeft een forum gegeven aan iemand die wat mij betreft haat predikt ten opzichte van vrouwen. Ik vraag me oprecht af hoe het Vlaams Belang zou hebben gereageerd als daar een moslimextremist had gestaan die soortgelijke uitspraken zou hebben gedaan over vrouwen. (*Opmerkingen*)

Dat soort van twee maten en twee gewichten vind ik dus totaal hypocriet. Wat ons betreft, zijn alle vormen van extremisme totaal verwerpelijk. Minister, ik had dus eigenlijk gehoopt dat u ook een standpunt in die richting zou innemen. (*Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA*)

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Er was voor dat evenement in Gent een Facebook-status aangemaakt. Mijnheer Brusselmans, ik wil daar toch even op ingaan, want ik vind dat u zich diep moet schamen. Dat event werd aangemaakt, en daar stond één citaat van de heer Hoeyberghs bij: "Vrouwen zetten zichzelf buitenspel met de #MeToo beweging. (...) Ze zouden verdorie blij moeten zijn met alle aandacht die ze krijgen van mannen. Dames zouden beter hun vrouwelijkheid uitspelen om positieve dingen te doen, zoals hun mannen tevredenstellen. Ze mogen wat meer dankbaarheid tonen voor hetgeen de venten al voor hen gedaan hebben." Mijnheer Brusselmans, op dat citaat hebt u gereageerd. U schrijft: "Ik hoop oprecht dat de plenaire snel gedaan is, zodat ik kan meegenieten. Leuke lezing!"

Mijnheer Brusselmans, u moest zich diep schamen! U zegt dat dit een rechtse mening is. Dit is plat racisme! Het is uiterst vrouwonvriendelijk.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, laat er geen misverstand over bestaan: ik denk dat dokter Hoeyberghs meer dan een aantal keren, inclusief het citaat dat de collega daar voorlas, er los over is gegaan. Ik denk dat we dat absoluut streng moeten veroordelen, maar ik treed de minister bij, natuurlijk: wat er nu gebeurt, is dat dat citaat en alles wat hij heeft gedaan nog een veel grotere exposure hebben gekregen. Deze universiteit staat volgens haar slogan voor kritisch en onafhankelijk denken. (*Opmerkingen van Bruno Tobback*)

Kritisch en onafhankelijk denken. Voor dat denken is die confrontatie van meningen cruciaal. Ik vrees dat door wat er nu is gebeurd aan de instelling, en door dat tegen elkaar te zetten, men het kritisch denken niet heeft vergroot, maar net verkleind. Ik wijs er ook graag op dat Dyab Abou Jahjah in 2006 daar ook is gaan spreken. Daar is dan helemaal geen dergelijke heisa over geweest. Ik treed u bij wat dat betreft: twee maten en twee gewichten. (*Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Ik wil eerst en vooral stellen dat uitspraken dat vrouwen niet geschikt zouden zijn als wetenschappers of dat kinderen van alleenstaande moeders voor problemen zouden zorgen, absoluut verwerpelijk zijn, waar die ook gebeuren, niet alleen op de universiteit. In dit concrete dossier is het echter belangrijk om te benadrukken dat het de studenten zelf zijn die die beslissing hebben genomen om te schorsen, de studenten zelf, het PFK. Mijnheer Brusselmans, u kunt niet tegen de studenten zelf zijn, denk ik. Het PFK is een vereniging van politieke, ideologische en filosofische studentenverenigingen, en UGent kiest er bewust voor om autonomie, verantwoordelijkheid te geven aan die studenten.

Minister, ik ben blij dat u de universiteiten daarin blijft ondersteunen, want dat denk ik toch te hebben gehoord in uw antwoord. Voor mij is het geen zaak van een regeringscommissaris, maar van de studenten zelf. Ik heb vertrouwen in de studenten. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Allereerst, de mening die daar is verkondigd en die niet moet worden herhaald, is een verwerpelijke mening. Ik moet u wel zeggen dat het wel grappig is dat u in uw tussenkomst "van een rechtse mening" zei. Daarna hebt u gezegd "van een rechtse vereniging". De uitlatingen die daarjuist zijn geciteerd, zijn trouwens niet racistisch. Ze zijn seksistisch, want vrouwen zijn geen apart ras.

Ik moet u wel zeggen dat als Jeff Hoeyberghs een ander kleurtje zou hebben, dan zou uw tussenkomst ook een ander kleurtje hebben. De realiteit is dat er leden van uw fractie zijn die telkenmale mensen met een bepaald geloof benaderen alsof ze seksistisch zijn en dat u hier nu staat te zeggen dat het over vrije meningsuiting gaat. Ik vind dat elke mening die seksistisch is, moet bestreden worden en daar is een debat voor nodig, zoals minister Weyts heeft aangehaald. Maar probeer u niet de hele tijd weg te steken achter de vrije meningsuiting. U moet de zaken zoals ze gezegd zijn, verwerpen. Dat doet u eigenlijk niet. Kijk maar naar wat u geantwoord hebt. *(Applaus bij Open Vld, Groen en de PVDA. Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

De voorzitter: Mijnheer Brusselmans, u krijgt zo meteen de slotreplek.

De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Ik wil me aansluiten bij de veroordeling van de uitspraken door de heer Hoeyberghs. Ik wil me ook aansluiten bij diegenen die zeggen dat de verantwoordiging van de heer Brusselmans over de beperking van de vrije meningsuiting zeer selectief is.

We moeten inderdaad inzien dat die veroordeling door studenten is gebeurd. Ik vind dat, mijnheer Warnez, een goede zaak dat zij dat kunnen doen. Dat is ook een vrijheid van meningsuiting, mijnheer Brusselmans. Ik wil naar een aantal andere uitspraken van u verwijzen. U hebt al gezegd dat transgenders abnormaal zijn. U hebt zichzelf al een tegenstander verklaard van gelijke rechten voor holebi's. En uw uitspraken over dit event zijn ook zeer onduidelijk. Het KVHV, mijnheer Brusselmans, waar u lid van bent, wil geen afstand nemen van de uitspraken van de heer Hoeyberghs, en dus vraag ik u of u echt afstand neemt van die uitspraken. *(Applaus bij Groen en de PVDA)*

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is enigszins vreemd om vast te stellen dat sommige kampen zich in dezen toch wel schijnen te vinden, in die zin dat men overmatig

belang gaat hechten en bereid is om allerhande procedures in te schakelen voor iets wat uiteindelijk idiote uitspraken en gebral zijn.

Ik hoor hier ter linkerkant, mevrouw Goeman, dat u zelfs over een strafrechtelijke connotatie spreekt. U hebt het over procedures bij de Raad van State. Het staat u vrij om procedures bij de Raad van State te voeren. Als u zegt dat dit aanzetten tot haat is, dat dit deel uitmaakt van een strafrechtelijk vergrijp, dan moet u strafrechtelijk ingrijpen. Het staat u vrij, maar ik zou u toch vooral willen waarschuwen om ronduit idiote uitspraken en gebral te verheffen tot staatszaken. *(Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang)*.

Dan bagatelliseer je uiteindelijk de echte doelen die je beoogt.

Men heeft vanuit het Politiek en Filosofisch Konvent (PFK) op basis van bepaalde meningen een standpunt ingenomen. Dat is het hunne, en niet noodzakelijk het mijne, maar hou alsjeblieft uw juridisch geschut voor de juiste doelen. *(Applaus bij de N-VA)*

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ten eerste, collega's van de PVDA, het is natuurlijk gemakkelijk om hier wat leugens te komen verkopen. Wat is de realiteit? Die afbeelding is er ten eerste pas achteraf bij gezet. Dat was ten tweede een reactie op het evenement van het KVHV en helemaal niet op dokter Hoeyberghs. Die uitspraken zijn van de dokter en niet van het KVHV. Dus ja, ik onderschrijf de mening van het KVHV, maar totaal niet die van de dokter.

Mijnheer Anaf, als ik mij moet distantiëren van alles waar ik het niet mee eens ben, dan wil ik mij nu al distantiëren van alles wat u de volgende 4,5 jaar nog zult zeggen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Ten derde beslist het PFK dat studenten niet kunnen discrimineren. Of het nu studenten zijn die discrimineren of de universiteit zelf, het blijft even verwerpelijk.

Ik wil mij ten slotte nog tot de Universiteit Gent richten. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Collega's, collega's!

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Zou de Universiteit Gent mij alstublieft kunnen meedelen of rapmuziek met vrouwonvriendelijke slogans nog mag op de universiteit? En of een hoofddoek, nota bene het toonbeeld van vrouwonvriendelijkheid, nog mag?

En tot slot, kan de Universiteit Gent ons een lijst bezorgen van de sprekers die wel en niet welkom zijn? Dan is het voor iedereen duidelijk dat het bestuurscollege van de universiteit sympathiseert met de DDR. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het is misschien een beetje speciaal na deze vraag, maar ik wil u toch feliciteren met uw eerste tussenkomst aan het spreekgestoelte. En de collega's ook, hoop ik. Neen dus. *(Applaus bij het Vlaams Belang en de N-VA)*

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de begeleiding van hoogbegaafde kinderen op school

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik heb in de commissie al aangegeven dat ik geen enkele kans onbenut zal laten om hoogbegaafdheid onder de aandacht te brengen en te houden. Vandaag doe ik dat naar aanleiding van een krantenartikel van enkele dagen geleden.

Wanneer het over hoogbegaafdheid gaat, weten we dat de cognitieve competenties van hoogbegaafde leerlingen altijd deel uitmaken van wetenschappelijk onderzoek. De sociaal-emotionele competenties worden echter vaak verwaarloosd. Het onderzoek waarvan sprake heeft daar specifiek de aandacht op gericht.

We lezen in de krant dat 86 procent van de hoogbegaafden zich verveelt op school, 64 procent van de hoogbegaafden is schoolmoe en 43 procent van de hoogbegaafden heeft psychologische klachten. We lezen verder dat het doorzettingsvermogen van hoogbegaafde leerlingen sterk afneemt naarmate de schoolcarrière vordert en dat dit zich al heel erg manifesteert in de lagere school. We lezen tot slot ook dat 95 procent van de leerkrachten aangeeft dat zij weinig of geen kennis hebben van hoogbegaafdheid en niet goed weten wat ze ermee aan moeten. De conclusie is dan ook duidelijk: er is te weinig kennis bij onze leerkrachten over hoogbegaafdheid en er gaat te veel hoogbegaafd potentieel verloren doordat er te weinig rekening wordt gehouden met de sociaal-emotionele component, die ook veel te weinig wordt ondersteund.

Minister, het is heel belangrijk dat we inzetten op de ondersteuning van hoogbegaafden. U hebt ook aangegeven dat te zullen doen. Hebt u er al zicht op welke actie u daartoe zult ondernemen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal beginnen met wat er vandaag al bestaat, namelijk de mogelijkheid inzake flexibele trajecten. Dat komt erop neer dat de scholen de autonomie hebben om leerlingen samen te voegen, een jaar te laten overslaan, zowel in het basis- als in het secundair onderwijs. We stellen echter vast dat er meer ondersteuning nodig is. Ik heb dan ook een budget uitgetrokken van een half miljoen euro, een beperkt budget, waarmee we er in de eerste plaats voor willen zorgen dat er zo vroeg mogelijk nog meer herkenning is. Er moet dus nog vroeger gesignaleerd worden welke kinderen hoogbegaafd zijn en hoe daarmee moet worden omgegaan. We willen dat budget volgend jaar spenderen in termen van materiaalontwikkeling om leerkrachten te ondersteunen. Dat is een eerste opstap maar ik hoop dat we meer zullen kunnen doen.

Anticiperend op een mogelijke vraag daarover hebben we vooral de ambitie om ervoor te zorgen dat die kinderen blijvend terechtkunnen in ons huidige onderwijs. We moeten trachten hen zoveel mogelijk op maat op te vangen en te begeleiden. Ik hoop met dat opstapje van een half miljoen euro iets te kunnen doen voor de uitrol van een specifiek beleid voor hoogbegaafden in ons Vlaamse onderwijs.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat professor Venderickx u daar zeker in volgt. Zij geeft ook heel sterk aan dat we veel kansen missen op het preventieve domein, waardoor kinderen vaak toch naar aparte scholen gaan of thuisonderwijs volgen omdat ze helemaal uitgeblust zijn en wij niet hebben gezien dat zij bepaalde noden hadden en bepaalde uitdagingen nodig hadden en in aanmerking kwamen om bijvoorbeeld in een kangoeroeklas te functioneren. Het is dan ook zeer belangrijk om op die preventie in te gaan en in te zetten op de kennis van leerkrachten zodat zij sneller kunnen inspelen op de noden van die kinderen.

We mogen toch niet onderschatten dat Vlaanderen een kenniseconomie is. In de PISA-resultaten (Programme for International Student Assessment) hebben we

gezien dat het aantal toppresteerders tussen 2003 en 2018 met 15 procent gedaald is. Er is dus echt werk aan de winkel. We moeten ervoor zorgen dat die kinderen worden gestimuleerd in hun strategisch denken, in hun probleemoplossend handelen, in hun relationele vaardigheden, in hun sociale vaardigheden. We moeten echt inzetten op die kinderen, zodat zij zich wel kunnen thuis voelen in ons onderwijs. En als dat niet zo zou zijn, moeten we inderdaad de mogelijkheid bieden om een versnellingstraject of dergelijke op te zetten.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Mevrouw Krekels, u hebt die vraag de voorbije jaren al verschillende keer gesteld, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering. Het is een belangrijke vraag. Maar je kunt die vraag niet loskoppelen van het begeleidingsdecreet dat op ons afkomt. Voordien was er het M-decreet, nu is dat het begeleidingsdecreet. Daarin wil de regering werk maken van het op maat werken, het efficiënt ondersteunen van de leerlingen, zodat ze allemaal gelijke kansen krijgen, op maat van de leerkracht, op maat van de school en dicht bij de leerkrachten. Dat heb ik allemaal gelezen. Die losse vraag moet daarin worden bekeken.

Daarom heeft onze fractie aan de minister gevraagd: maak werk van dat begeleidingsdecreet. Schep daar snel duidelijkheid in. Want leerkrachten en scholen zijn daarover ongerust. Het M-decreet was al geen gemakkelijke oefening. Nu gaan we naar het begeleidingsdecreet. Leerkrachten willen duidelijkheid wat dat betreft.

Minister, daarom herhaal ik mijn oproep. U bent nu definitief goed gestart. Maak daar een van uw prioriteiten van. Geef de scholen en leerkrachten duidelijkheid en transparantie over hoe er zal worden gewerkt, wat er van de leerkrachten en de scholen zal worden verwacht. En dat punt, mevrouw Krekels, kunt u daarin dan perfect integreren.

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Minister, beste collega's, ook wij zijn voor meer ondersteuning van hoogbegaafde kinderen, maar dan wel in een visie van inclusie. Want dat is het beste voor die kinderen, die vroeg of laat terechtkomen in een samenleving die zeer divers is. Inclusief onderwijs indien mogelijk, apart onderwijs indien nodig. Dat is ons devies en blijkbaar ook het uwe.

Maar de mogelijkheid tot inclusie hangt natuurlijk wel heel sterk af van de omkadering en de begeleiding die we kunnen bieden in de scholen. En daar knelt het schoentje. Uw regering bespaart sterk op de pedagogische begeleiding. U knipt 11 miljoen euro weg tegen 2024. Honderdvijftig pedagogische begeleiders verdwijnen. En daarmee maakt u die inclusie natuurlijk veel moeilijker of zelfs onmogelijk. Niet alleen voor de hoogbegaafde kinderen, maar voor alle kinderen met zorgnoden. Daarom vraagt onze fractie: voeg alstublieft de daad bij het woord en schrap die besparingen op de pedagogische begeleiding.

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Eerst en vooral moet het niveau van het onderwijs terug omhoog. Dat kan het probleem misschien al voor een deel oplossen. In datzelfde artikel stond dat de lerarenopleiding een ander groot probleem vormt. Het is belangrijk dat we ook in de lerarenopleiding leerkrachten laten kennismaken met het 'probleem' van die hoogbegaafde kinderen.

Er is ook een verschil tussen hoogbegaafde en zeer hoogbegaafde kinderen. Ik wil er dan ook voor pleiten om eventueel na te denken over de oprichting van

speciale scholen, zogenaamde topsportscholen voor hoogbegaafde kinderen. Want ik denk dat zij daar absoluut baat bij zouden kunnen hebben.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, collega's, voorzitter, er zijn een aantal acties die ook wij willen ondersteunen, zoals de opbouw van kennis, omdat we ervan uitgaan dat dat het belangrijkste is. De leerkrachten moeten de signalen leren herkennen van leerlingen die snel leren en hoogbegaafd zijn. We willen die leerkrachten heel veel ondersteuning geven op de werkvloer. Dat er materiaal zal worden uitgewerkt, vinden wij alvast een heel goede zaak.

Ik val even in herhaling. Want we kunnen niet genoeg benadrukken dat de flexibiliteit die er nu al is al heel veel mogelijkheden biedt voor leerlingen die gemakkelijk leren. De 'good practices' die er zijn, kunnen misschien ook worden gedeeld.

Het is al aangehaald: bij de uitwerking van het nieuwe model voor de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vragen wij heel expliciet aandacht voor die snel lerende kinderen en cognitief hoogbegaafden. Want dat zijn ook leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Zij moeten kunnen rekenen op redelijke aanpassingen op hun maat. En als er dan wordt verwezen naar specifieke onderwijssettings, zijn wij ervan overtuigd dat we die het best ontwikkelen in bestaande campussen, bij het gewone onderwijs. Liever daar dan in fysiek afgezonderde locaties. Ik dank u.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Er is al veel gezegd, maar als je naar het geheel kijkt, merk je dat de rol van de ouders sterk naar voren komt en dat leerkrachten soms te lang aarzelen om door te verwijzen naar het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) om te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Als je dat koppelt aan het feit dat ouders uit kansengroepen nog minder geneigd zullen zijn om die stap te zetten en als je de PISA-resultaten en ook die van ons ministerie van Onderwijs erbij neemt, die aantonen dat er regelmatig een verkeerde oriëntatie is van kinderen met een migratieachtergrond of uit kansengroepen, is mijn vraag ook op welke manier u ervoor gaat zorgen dat die kinderen toch extra aandacht krijgen, zodat zij ook een juiste oriëntatie krijgen, wetende dat we daar achterlopen wat leerkrachten betreft en wetende dat de ouders minder de stap zullen zetten, in tegenstelling tot de bevoorrechten in deze samenleving. We moeten daar dan ook een duidelijke beleidskeuze maken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, er zijn al een aantal stappen vooruit gezet. Vroeger was er heel weinig bewustzijn rond hoogbegaafde kinderen, men dacht dat die het gemakkelijk hadden en dat men daar dus niet al te veel aandacht aan moest besteden. Gelukkig ligt dat achter ons en zijn er heel veel scholen die daar wel bewust mee bezig zijn. Maar het kan echt nog een stuk beter. Het feit dat de nood nog gevoeld wordt om aparte scholen op te richten waar mensen van kilometers ver naartoe gaan, betekent dat er nog onvoldoende aandacht is voor die kinderen in het gewone onderwijs. Dat zou echt in de breedte uitgebouwd moeten worden en een onderdeel moeten zijn van het basiszorgbeleid in elke school. Ik denk dus dat daar echt nog wel wat aandacht voor nodig is. Ik zou zeker geen voorstander zijn van aparte scholen die nu opgericht worden, waar leerlingen dan wel niet geweigerd worden – dat mag immers niet –, maar toch sterk afgeraden wordt om binnen te komen, als ze niet hoogbegaafd zijn. We zitten daar met een systeem dat toch een beetje de grenzen aftast. Ik vind dat geen goede zaak en ik denk dat we moeten kijken naar een plek voor die kinderen in het gewone onderwijs.

Minister Ben Weyts: Ik wil inpikken op wat collega De Gucht zei over de sociaal-economische achtergrond. Het is net de bedoeling om de scholen betere ondersteuning en omkadering te geven om net die hoogbegaafde kinderen te kunnen detecteren, ongeacht hun sociaal-economische achtergrond of andere kenmerken. Net daarom doen we die investering. We hebben daarvoor vandaag ook al wel middelen. Mevrouw Vandromme heeft gelijk, maar ik heb het niet vermeld: het handelingsgericht diagnostisch protocol via het CLB bijvoorbeeld, waarbij men wel aanduidt hoe je zulke kinderen kunt detecteren. Er is dus wel wat waarop we kunnen voortbouwen, maar die extra impuls is absoluut nodig.

Die extra impuls is ook mogelijk, mijnheer De Witte, net dankzij bepaalde efficiëntieoefeningen die we doen. Voor alle duidelijkheid, er komen extra onderwijsmiddelen bij: volgend jaar 362 miljoen euro. Dat is geen besparing, dat zijn extra middelen. Soms doen we echter inderdaad bepaalde efficiëntieoefeningen. Op de pedagogische begeleidingsdiensten hebben we twee audits uitgevoerd die keer op keer vaststelden dat de middelen van overheidswege niet goed, niet efficiënt besteed werden. Hoeveel audits hebt u nodig, vooraleer we gaan optreden? We zeggen eenvoudigweg dat daar een efficiëntieoefening mogelijk is en daardoor kunnen we net extra middelen geven, bijvoorbeeld voor hoogbegaafden. Dat is optreden als een goede huisvader in plaats van dat inefficiënt werk gewoon maar te laten betijen. Dat gaan we niet doen. We gaan daarop ingrijpen en ervoor zorgen dat we de middelen die we dan winnen, kunnen besteden aan nieuwe beleidsprioriteiten, zoals bijvoorbeeld hoogbegaafden.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoorden. Het is inderdaad een heel goede zaak dat het Begeleidingsdecreet ook aandacht heeft voor de hoogbegaafden, daar waar het M-decreet dat eigenlijk niet had. We moeten ook veel aandacht hebben voor het brede spectrum van hoogbegaafdheid, van de zeer gemakkelijk lerenden tot de uitzonderlijk hoogbegaafden. Ik ben heel blij dat er eindelijk ook effectief centen zijn ingezet voor dit gegeven, dat er ondertussen kamerbreed ook het bewustzijn is dat het geen luxeprobleem is, maar dat er echt aandacht aan besteed moet worden.

Ik ben dan ook heel blij dat onze resolutie, die we vorige legislatuur goedgekeurd hebben, met heel veel aandacht bekeken is geweest en opgenomen is in het regeerakkoord. Ik hoop dus echt, minister, dat u de minister van Onderwijs kunt zijn die voor deze kinderen het verschil kan maken. Dank u wel. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de handhaving van het vuurwerkverbod in het kader van dierenwelzijn

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u, voorzitter. Minister, ongecontroleerd vuurwerk – en dan heb ik het over vuurwerk van particulieren in de eigen tuin of op het dorpspleintje – leidt elk jaar tot problemen. Dat weten we. Ik denk dat oudejaarsavond daar de hoogdag bij uitstek voor is. We kennen allemaal wel mensen die vaak blijvende lichamelijke schade hebben opgelopen. We maakten, denk ik, ook allemaal wel eens een brand of een bijna-brand mee door een verdwaalde vuurpijl.

We weten hoe landbouwdieren als paarden daar vreselijk door in paniek geraken, maar ook huisdieren als honden en dieren in het wild. Ik woon in een streek waar heel veel soorten beschermde ganzen overwinteren. Het zijn er duizenden. Die

gaan echt uren rondvliegen, tot in Nederland. Het moet al erg zijn om tot in Nederland te vliegen op oudejaarsavond.

Met andere woorden: dat decreet dat we hier in het voorjaar, op 3 april, hebben goedgekeurd, is denk ik een prima initiatief. Vuurwerk mag dus in heel Vlaanderen niet, tenzij de gemeente oordeelt dat het op bepaalde plaatsen en op bepaalde momenten wel mag. De lokale besturen hebben hier dus wel een grote verantwoordelijkheid, minister en zij moeten er ook op toezien dat dat verbod wordt nageleefd.

Een paar weken geleden stuurde u een brief naar alle gemeentebesturen, die me tot de volgende vraag brengt. Hebt u reacties gekregen van de lokale besturen op uw brief? In welke richting gingen die? Want het is natuurlijk toch wel de vraag of die lokale besturen voorbereid zijn en of ze uitgerust zijn om dat vuurwerkverbod ook effectief af te dwingen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dank u wel. Ik moet ook zeggen dat dat decreet een zeer goede zaak is. Er wordt soms een beetje lacherig over gedaan, maar ik denk dat ik destijds in de commissie op basis van enkele beelden heb kunnen aantonen dat dat voor veel dieren wel degelijk een kwestie van leven of dood is. Vooral paarden kunnen door vuurwerk volledig van het padje raken, volledig kierewiet worden en door een prikkeldraad heen zichzelf de dood inlopen. Het is dus een goede beslissing, genomen in april, zodat lokale besturen wel tijd genoeg hadden om zich ter zake aan te passen. Ik heb vervolgens in november een reminder gestuurd met de boodschap: weet dat de regelgeving gewijzigd is en zorg er alstublieft voor dat u een en ander hebt opgenomen in uw GAS-reglement (gemeentelijke administratieve sanctie). Belangrijker nog, en ik kom daar straks op terug: zorg voor handhaving. Want het volstaat niet om gewoon het GAS-reglement aan te passen.

Ik heb vervolgens onlangs bij de dertien centrumsteden – niet bij alle driehonderd gemeenten – een telefonische rondvraag georganiseerd om eens te horen wat de stand van zaken was. Het blijkt dat ze alle dertien hun GAS-reglement aangepast hebben. Een zevental hebben een soort van collectieve maatregel getroffen die op Nieuwjaar, en enkel dan, vuurwerk mogelijk maakt. Eén stad, meer bepaald Leuven, denk ik, hanteert een algemeen verbod. De andere centrumsteden hebben gezegd dat er op individuele aanvraag mogelijk toestemming verleend kan worden om op een specifieke locatie op een specifiek tijdstip vuurwerk af te steken. Ik denk dus dat de regelgeving alleszins gehoord is.

Er blijft natuurlijk de lokale autonomie; de steden en gemeenten beslissen zelf. Het is geen Vlaanderenbrede regelgeving waarmee wij vanuit Brussel gaan bepalen waar en wanneer vuurwerk mag worden afgestoken. Het is dus echt de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Dus bij deze: mochten er nog zijn die hun GAS-reglement nog niet hebben aangepast, doe dat dan nog. Want dit gaat natuurlijk niet alleen over Nieuwjaar. Dit gaat over het hele jaar. We zijn nu aan het focussen op het nieuwjaarsgebeuren, maar het gaat over regelgeving die van belang is voor het hele jaar.

Het belangrijkste in dezen is natuurlijk niet alleen de aanpassing van de reglementering, maar vooral de handhaving. Belangrijk is dat men goed weet in heel Vlaanderen dat de regelgeving aangepast is en dat we iets willen doen aan het aantal dierenslachtoffers dat elk jaar te betreuren valt door dat vuurwerk.

Wilfried Vandaele (N-VA): In onze gemeente bestond dat verbod ook al langer, het zit in het politiereglement. Maar inderdaad, de handhaving is een ander paar mouwen. Dit jaar mag men het wel afsteken op het strand in drie zones die

we uitgetekend hebben, maar niet iedereen beschikt natuurlijk over een strand.
(Opmerkingen)

Antwerpen? Ja, ja. Als dat een strand is...

Minister, u hebt de centrumsteden gevraagd hoe ze daarmee omgaan. Dit is een typisch dossier waarbij mensen zich misschien gehinderd voelen in hun plezier, want het is wel iets leuks. Dat is ook zo met de kerstboomverbranding. Iedereen weet dat dat echt schadelijk is door de dioxines en het fijn stof. Dat hoor je niet te doen, maar de bevolking reageert: 'waarom niet? Want het is plezierig'.

Minister, hebt u in het kader van dit decreet reacties gekregen waaruit we kunnen opmaken dat het draagvlak er niet is? Of onvoldoende is? Of hebt u het gevoel dat we daarmee uit de voeten kunnen?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Zoals de collega al aanhaalde, kunnen gemeentebesturen op dit moment nog afwijken van het algemeen verbod en vuurwerk toch toelaten. Het afsteken mag dan enkel op bepaalde plaatsen en momenten. Handhaving is zeer belangrijk, maar vuurwerk afsteken gebeurt nog steeds. Dit moet op bepaalde momenten echt wel mogelijk zijn, maar wij willen oproepen om in te zetten op geluidsarm vuurwerk.

Minister, gaat u de gemeentebesturen stimuleren om een geluidsarm vuurwerk te gebruiken indien ze toch vuurwerk toelaten op hun grondgebied? Het gebruik van geluidsarm vuurwerk is goed voor het welzijn van onze dieren. Voorstanders van vuurwerk kunnen op die manier toch nog genieten van een geluidsarm schouwspel.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij deze vraag. Bij de bespreking van het decreet hebben we vanaf het eerste moment onze bezorgdheid geuit rond de handhaving. In dezen en specifiek bij de jaarwisseling is handhaving een hele uitdaging. Ik hoop dat u enerzijds de lokale besturen erop wijst, maar anderzijds ondersteunende acties kunt ondernemen.

Ter zake zit een belangrijke mogelijkheid in sensibilisering. Ik heb gezien dat u de handen ineengeslagen hebt met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de brandweerzones die ook in het verleden al campagnes voerden rond de actie 'Ik knal zonder vuurwerk'. Ik moet echter vaststellen dat de boodschap dat er een verbod is op vuurwerk – tenzij lokale bestuurders andere regels opleggen – niet uitdrukkelijk breed mee verspreid wordt. Waarom is dat zo? Want zo kan de nood en de handhaving meer en beter naar voren worden gebracht.

Gaat u dit de komende dagen en weken ook nog doen, zodat burgers die eventueel nog initiatief willen nemen, er inderdaad op gewezen worden dat er effectief lokaal moet gekeken worden wat de regels zijn?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik kan alleen maar de vraag van collega Sterckx ondersteunen. U hebt tot nu toe niet één keer het woord 'geluidsarm' of 'diervriendelijk vuurwerk' in de mond genomen. Ik moet eerlijk zeggen, wij hebben als partij dit decreet mee goedgekeurd, wij staan daar volledig achter. We hebben dat gedaan ter bevordering van het dierenwelzijn, en uiteraard ook ter bevordering van de veiligheid van ieder van ons. Het is toch wel

belangrijk. Gemeenten staan uitzonderingen toe. Dat zien we in de media en daarover word ik dagelijks per e-mail en telefoon gecontacteerd om meer duidelijkheid hieromtrent. Het is belangrijk om naast een duidelijke communicatie over het algemeen verbod, ook promotie te voeren voor diervriendelijk, geluidsarm vuurwerk.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Een aantal collega's hebben het al gezegd, dus ik ga dat niet herhalen. We stellen vast dat na de beslissing om het decreet hier goed te keuren, wat onze fractie trouwens ook heeft gedaan, de implementatie door de vele lokale uitzonderingen de vraag tot stroomlijning oproept. Die vraag kan op verschillende manieren worden beantwoord. Dat kan door de samenwerking te gaan opzoeken met de lokale besturen. Het kan door samen met die lokale besturen alternatieven naar voren te schuiven, zoals het geluidsarme vuurwerk. Het kan ook door te kijken of er bijvoorbeeld niet één groot vuurwerk op een specifieke locatie heel veel kleintjes kan vervangen, op een locatie die ver genoeg ligt, zodat huisdieren er niet al te veel last van hebben.

Ik denk dat er in dezen maar één zaak echt werkt. Als je mensen meeneemt in een verhaal dat positief is en dat ook over hun huisdieren gaat, een verhaal waar je van oud en nieuw samen iets creatiefs en iets leuks kunt maken, een lichtfeest, boek je veel sneller vooruitgang dan als je het laat zoals het nu is. Ik kijk uit naar de manier waarop de minister dit gaat implementeren op het terrein, vanuit die geest van samenwerking.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, er is al veel gezegd. Wij vinden het decreet ook een goede zaak. Dat is ook de reden waarom wij er altijd achter gestaan hebben, en nu nog steeds. Maar we hebben het er al een aantal keren over gehad in de commissie Dierenwelzijn, minister: het gaat natuurlijk over handhaving in het algemeen, en ik geloof nogal in de gemeentelijke autonomie en het gegeven van een dierenpolitie. Ik neem aan dat we nog wel eens de mogelijkheid zullen hebben om daar verder over van gedachten te wisselen. Het gaat dan niet alleen over handhaving voor dit dossier van dierenwelzijn, maar ook voor andere dossiers. Bekijk eens goed in welke zones er op dit ogenblik al dierenpolitie bestaat en kijk in welke mate u dat eventueel kunt ondersteunen.

Ik wil me ook aansluiten bij de oproep van een aantal collega's rond geluidloos vuurwerk.

Als ik bekijk wat er op dit ogenblik al gebeurt vanuit gemeentebesturen rond vuurwerk, alleszins in onze provincie, ten opzichte van pakweg vijf of tien jaar geleden, denk ik dat we al een enorme weg hebben afgelegd. Uiteindelijk moet hier alleen het gezond verstand primeren. Ik neem dus aan dat de collega-burgemeesters en -schepenen, die volgens mij nog altijd het meest praktisch en gezond verstand hebben in de Vlaamse gemeenten, er wel voor zullen zorgen dat die handhaving gecombineerd wordt met de nodige preventie. U hebt nog tijd genoeg voor preventie, want de beste preventie rond vuurwerk gebeurt enkele dagen voor Kerstmis. (*Applaus bij sp.a*)

Minister Ben Weyts: Net daarom hebben we ook een campagne gevoerd, samen met de brandweer. Je kunt niet gek veel verschillende boodschappen tegelijkertijd meegeven. De belangrijkste boodschap die we wilden meegeven, samen met de brandweer, was: zelfs al is het in uw gemeente wettelijk toegelaten, dan is het nog altijd geen goed idee, dus doe het misschien beter niet. Dat was de boodschap.

De pleidooien voor geluidsarm vuurwerk volg ik wel, alleen bestaat er geen definitie van geluidsarmoede. Geluidsarm is iets anders dan geluidloos. Dan moet je naar regelgeving gaan waarbij je, voor zover meetbaar, het aantal decibels moet bepalen. Ik weet niet waar zo'n regelgeving zou kunnen eindigen. Alleszins is geluidsarm altijd een beter alternatief dan het klassieke vuurwerk. Maar beter is nog altijd geen vuurwerk.

Uw fundamentele vraag ging over het draagvlak, mijnheer Vandaele. Ik denk van wel, ook op basis van onze bevraging. Het is toch wel duidelijk dat alle gemeenten hun regelgeving en hun GAS-reglement hebben aangepast, volgens eigen inzichten, die niet noodzakelijk altijd de mijne zijn, maar goed, dat is hun lokale autonomie. We hebben op dat vlak dus echt wel een steentje verlegd, vooral bij die lokale besturen die tevoren weigerachtig waren en die niet 'neen' durfden te zeggen. Voor die hebben we het eigenlijk gemakkelijker gemaakt. Zij kunnen nu terugvallen op dat decreet en zeggen dat Brussel dat heeft beslist. Er is een lijn getrokken. Zodoende kunnen zij heel gemakkelijk naar ons verwijzen. Wij pakken heel graag die schuld op ons. Ik denk dat we met deze regelgeving opnieuw hebben bewezen dat Vlaanderen een voortrekkersrol wil spelen op Europees niveau inzake dierenwelzijn.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u wel, minister. Er dienen zich inderdaad alternatieven aan. Dat weten we. Geluidsarm is inderdaad niet geluidloos. Er is geluidsarm diervriendelijk vuurwerk. Lichtspectakels zie ik ook al hier en daar. Ik zie ook dingen verschijnen met drones.

Toch is het goed dat we hier dit Vlaamse decreet hebben. Over enkele dagen zullen we kunnen zien of dat nu al – het is het eerste jaar – effect heeft. Maar het blijft een feit dat, zoals de kaarten nu liggen, de gemeenten hier het voortouw moeten nemen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Collega Goeman, ik heb net de gevraagde stukken in uw mailbox en in die van de andere collega's laten belanden. U moet maar eens zien of dat voldoet aan uw vraag. Het gaat om de powerpointpresentatie met de besparingen die minister Beke van plan is door te voeren. Wat het concrete besluit van de Vlaamse Regering betreft, dat vorige vrijdag door de regering is goedgekeurd, zegt de minister dat de besparing daar natuurlijk niet in opgenomen is, omdat het pas daarna is gecorrigeerd; het besluit is nu naar de Raad van State en de besparing in het besluit zal pas worden toegepast als het terugkomt van de Raad van State. Dat lijkt mij logisch. Maar bekijk nu even rustig de documenten, en als ze niet voldoen, dan laat u het maar weten.

Hannelore Goeman (sp-a): We zullen het bekijken en indien nodig zal ik nog reageren.

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de verbreding van de autosnelwegen E313 en E314 in Limburg

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, begin deze week kondigde u aan dat u de E313 en de E314 op Limburgs grondgebied van een extra rijstrook wilde voorzien. Dat was althans de communicatie die u deed.

Hebt u zich afgevraagd, minister, hoe het komt dat er steeds meer files zijn, ook op plekken waar dat voordien niet het geval was? Ik denk van wel. Maar hoe komt dat? Dat heeft te maken met het feit dat er steeds minder alternatieven zijn, zeker in het geval van Limburg. Daar zijn er relatief weinig mensen die de trein kunnen nemen omdat er geen station in de buurt is. En als er een station in de buurt is, lijkt dat vaak op een DDR-decorstuk. En als er dan treinen rijden, zijn ze vaak niet zo stipt, weinig net en weinig comfortabel. Dat is u allicht bekend. Het is dus geen raadsel of geheim hoe het komt dat er steeds meer files zijn.

Net als iedereen kunt ook u een euro maar één keer uitgeven. Ik denk dat wij het daarover eens zijn. Het is me dan ook een raadsel dat u net inzet op maatregelen, namelijk het verbreden van autostrades, die nog niet bewezen hebben dat ze soelaas bieden. Dat zijn maatregelen die vooral verkeer aantrekken en die nieuwe problemen genereren. Dat is niet alleen mijn mening of de mening van mijn fractie, dat is iets wat alle experts u kunnen vertellen. Meer nog, het is ook al vaak aangetoond.

Ik heb begrepen dat het onderzoek nog bezig is. Mijn vraag is dus: wordt het onderzoek naar het dichtslibben van wegen als gevolg van extra capaciteit meegenomen in de milieueffectrapportage (MER) die nu lopende is? (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u, mijnheer Danen, voor uw vragen. Ik breng een kleine nuance aan. Ik heb niet gezegd dat ik de E313 en de E314 over het hele tracé ga verbreden. Ik heb wel gezegd dat er drie MER-studies zullen plaatsvinden, waarvan er twee al zijn aanbesteed en één is opgenomen in het Geïntegreerd Investeringsplan (GIP) 2020 om in 2020 aanbesteed te worden. Die drie MER-studies zijn gepland. Eén MER-studie heeft betrekking op Heusden-Zolder-Genk, de E314. Dan zijn er twee MER-studies die nog moeten worden aangevat. Eén is voor de E313, het wegtracé Beringen-Ham. De derde is voor Lummen-Hasselt-Oost. Die MER-studies werden, voor alle duidelijkheid, besteld door mijn voorganger. Men moet niet denken dat ik hier een voorkeursbehandeling geef aan een welbepaalde provincie.

U vraagt of ik meer ga investeren in capaciteit en of ik niet meer moet inzetten op duurzame alternatieven. Mijnheer Danen, als u het regeerakkoord hebt gelezen en als u alles hebt gehoord en gelezen wat in onze beleidsnota staat en wat ook in de commissie werd uiteengezet, dan weet u dat het telkens gaat om het en-en-en-verhaal. Als ik inzet op capaciteit, gaat het enerzijds om de waterweg, het verhogen van de bruggen, het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA), zodat zoveel mogelijk vrachtwagens toch kiezen voor het water, en anderzijds om zoveel mogelijk fietsverbindingen omdat we zoveel mogelijk het woon-werk- en het woon-schoolverkeer via fietsverbindingen willen laten verlopen. En we kiezen uiteraard zeker en vooral voor de modal shift: we willen mensen laten weggaan van de weg en laten kiezen voor duurzame alternatieven.

Die duurzame alternatieven zijn de fiets, de elektrische fiets, de speedpedelecs en steps, maar ook het collectief en openbaar vervoer, zoals taxi's, bussen en dergelijke. Die moeten natuurlijk ook de weg gebruiken. Als dan blijkt dat er veel congestie is op bepaalde wegvakken van de E313 en de E314, dan lijkt het mij niet meer dan logisch dat er een MER-studie zal gebeuren om te kijken of er noodzaak is aan de aanleg van een derde rijstrook of meer specifiek een spitsstrook op welbepaalde stukken. Die studie is momenteel bezig.

Johan Danen (Groen): Minister, ik ben blij te horen dat u zich iets terughoudender opstelt dan althans de krantenkoppen waren. Wat mij betreft, mag

alles worden onderzocht, als dat maar goed gebeurt. Hebt u mee onderzocht dat extra capaciteit extra verkeer aanzuigt en voor nieuwe problemen zorgt?

Natuurlijk gebeuren er dingen ten goede. Het zou erg zijn mocht dat niet het geval zijn. Ik ben de eerste om dat toe te geven. Een van de betere maatregelen van een van de vorige regeringen was dat men in het kader van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) de bruggen van het Albertkanaal heeft verhoogd of aan het verhogen is. Dat zit nu in de eindfase. Toenmalig bevoegd minister Weyts heeft steeds gesteld dat hij op die manier 30 procent vrachtwagens van de weg wilde halen. Ik zie dat cijfer niet terugkomen in uw beleidsnota. Blijft u daar achter staan? Zo ja, waarom moet er dan in een bijkomende rijstrook voorzien worden? *(Applaus bij Groen en de PVDA)*

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, u had blijkbaar een zeer goede voorganger, als ik het zo hoor.

In tegenstelling tot de heer Danen staan we helemaal niet negatief tegenover de uitbreiding van de E313 en E314. We geloven zeker in het en-enverhaal, maar ik denk dat hier kansen liggen. Het huidige verbrede gedeelte van de E314 bewijst al dat we op het binnenvak, zonder bijkomende ruimte-inneming, kunnen overgaan tot een vlotte bereikbaarheid van Limburg met de andere provincies. We moeten alle maatregelen nemen die de bereikbaarheid van Limburg en vanuit Limburg, Antwerpen of Brussel ondersteunen. Ik denk ook dat hier kansen zijn om na te gaan of het collectief vervoer niet over een bepaalde baan kan gaan tijdens bepaalde uren. Dat is het en-enverhaal dat we hier kunnen toepassen.

Op dit ogenblik is er ook het probleem dat de autosnelweg heel wat geluidshinder veroorzaakt voor de burens. Geluidsarm asfalt kan ook dat probleem oplossen.

Mijnheer Danen, volgens mij liggen hier heel wat kansen. U staat daar negatief tegenover, wij staan daar zeer positief tegenover. Minister, u mag op de ingeslagen weg gerust verdergaan. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Minister, we hebben wereldhavens met Zeebrugge en Antwerpen, waar heel veel binnenkomt en heel veel vertrekt, maar men vergeet waar die goederen naartoe gaan. Waar gaan die naartoe? Heel veel naar Duitsland. We moeten dan ook vaststellen dat Limburg eigenlijk een achterhaven is. Dat wil zeggen dat heel veel goederen via Limburg behandeld worden om dan naar Duitsland te gaan.

Ik wijs ook op het transport over het Albertkanaal. Er is de sluis in Ham met een containerkade. Daar wordt al heel veel gebruik van gemaakt. Daarom is het ook nodig om dat van Ham te doen. U moet 's morgens om 5 uur of 's middags om 17 uur maar eens over die autostrades rijden: dat blijft bijna identiek hetzelfde met aan de rechterkant een muur van vrachtwagens en aan de linkerkant haal je amper 90 kilometer per uur. Er wordt gesproken over 100 kilometer per uur op de Ring rond Brussel. Dat halen we op die autosnelwegen helemaal niet meer. We zijn er dan ook grote voorstander van.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

Lode Ceysens (CD&V): Mijnheer Danen, ik ben het met u eens dat openbaar vervoer een heel belangrijke rol kan spelen in het oplossen van files. Ik ben het ook met u eens dat we daarom vooral moeten investeren in openbaar vervoer. Vandaar mijn herhaaldelijk pleidooi voor Spartacus, een opstapplaats in Halen enzovoort.

Ik ben het niet met u eens dat we het openbaar vervoer gaan promoten door de automobilist uit de auto te pesten. U weet net zo goed als ik dat er rond dat klaverblad een congestieprobleem is. Als we daar niks aan doen, gaan we niet alleen zorgen dat mensen daar tijd en dus kwaliteit verliezen en dat er economische schade is, maar ook dat het verkeer zich een weg zal banen over andere wegen, met alle gevolgen van dien: overlast op lokale wegen, overlast in lokale dorpen, om nog te zwijgen over verkeersveiligheid. Op dat punt ben ik het met u niet eens. Minister, u krijgt onze volle steun om die verbreding niet alleen te onderzoeken, maar ook te ontwikkelen.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, pijn is het adagium van alle mobiliteits-specialisten. De mensen moeten het voelen en anders zijn we slecht bezig. Ik ben het met die stelling absoluut niet eens.

Collega Danen, u kent me goed genoeg. Ik ben ook pleitbezorger van een vraaggestuurd en klantvriendelijk openbaar vervoer, ik ben een absoluut believer van de deelmobiliteit, maar vandaag is er een zwaar capaciteitsprobleem op de E313 en de E314, een van de economische kransslagaders van Vlaanderen en verbinding met het Ruhrgebied.

Nederland en Duitsland zijn vaak onze gidslanden, ook als het hierover gaat. Beide landen hebben een ijzersterke reputatie als het gaat over de organisatie van een vraaggestuurd en dus klantvriendelijk openbaar vervoer, maar ze hebben tien, vijftien jaar geleden de capaciteit van hun autosnelwegen vergroot. Wij hebben dat nagelaten. Die wegen dateren van de jaren 80, en vandaag zitten daar drie keer zoveel auto's op als toen en twee keer zoveel vrachtwagens, met alle problemen van dien, ook voor wat de uitstoot van fijn stof betreft.

Minister, ik ga volmondig akkoord met de spitsstroken. Het is een en-enverhaal, en geen of-ofverhaal. Stop met die pijnideologie te promoten.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Minister, we hebben te weinig geld voor klimaat, we hebben te weinig geld om meer, betaalbaar en beter openbaar vervoer te ontwikkelen, we hebben te weinig geld voor laadpalen, en opeens zou er geld zijn voor extra spitsstroken. Ik hoor de collega's over pijn en over en-enverhalen spreken. Wel, als we het en-enverhaal willen schrijven, waarom gaan we dan niet eerst het openbaar vervoer deftig ontwikkelen en dan nagaan of het nodig is om banen bij te leggen of te verbreden? Alle studies wijzen uit dat dat het fileprobleem niet oplost. Als we telkens 'en en' zeggen en toch niet starten met openbaar vervoer, dan zullen we in Vlaanderen Europees filekampioen blijven.

Ik zie dat heel veel collega's mee willen met dat goed openbaar vervoer. Wel, laat ons dat dan eerst doen en daarna die wegen verbreden en bij leggen, als dat dan nog nodig zou zijn. Scandinavië durfde de keuze in die volgorde te maken. Vlaanderen verwijst vaak naar Scandinavië. Laten we dat dan hier ook doen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Minister, mobiliteitsexperts pleiten al jaren en vele decennia tegen het aanleggen van extra rijstroken op autostrades, want die liggen vol voor het beton droog is. In tijden van snelle klimaatopwarming en toenemende studies – de Universiteit Hasselt heeft in de laatste jaren verschillende studies uitgebracht over de schadelijke gevolgen van fijn stof – gaan wij extra rijstroken bijbouwen.

U spreekt van een en-enverhaal. Welnu, Limburg is een woestijn als het op openbaar vervoer aankomt. Als er ergens middelen moeten worden geïnvesteerd, dan

is het wel in dat openbaar vervoer, want nu is het net geen en-enverhaal, nu is het voor de overgrote meerderheid van de Limburgers alleen de auto.

Minister, ik vraag u alstublieft om studies te bestellen over een betere uitrol van het openbaar vervoer, en niet over extra rijstroken op de E313 en de E314.

Minister Lydia Peeters: Collega's, dank u voor uw bijkomende reacties. Gelukkig zijn er veel positieve reacties, een aantal ook ietwat kritischer.

Mevrouw Lambrecht, u zegt dat er opeens geld is voor extra rijstroken. Voor alle duidelijkheid: u kent het investeringsprogramma dat het Departement Mobiliteit en Openbare Werken jaarlijks opmaakt. In dat investeringsprogramma staan zowel harde investeringen als studies. De MER-studies zijn daarin opgenomen, zoals ik daarstraks al zei. Waarom willen we dit eerst bestuderen? Niet zomaar om te studeren, maar juist om te voorkomen dat er blindelings wordt geïnvesteerd in capaciteit. Daarmee kom ik tot uw vraag, mijnheer Danen. We willen doordacht investeren en daarom voeren we eerst studies uit. Heel wat mensen uit de praktijk, maar ook uit andere maatschappelijke geledingen, zeggen heel duidelijk dat er iets schort aan die welbepaalde wegsegmenten van de E313 en de E314 en dat daar extra rijstroken moeten komen. Nu zijn de MER-studies besteld. Ik hoop dat ze zo snel mogelijk gefinaliseerd kunnen worden en dat we dan kunnen kijken wat er effectief moet gebeuren.

Investeren we dan niet in andere zaken? Ik heb daarstraks al gezegd dat we, zeker wat betreft het Albertkanaal, de toegang naar de haven, heel wat willen investeren. We willen heel wat vrachtwagens van de weg halen en dat transport via de binnenvaart laten gebeuren. We blijven ten volle achter die 'modal shift' staan. We moeten er toch wel rekening mee houden dat er zowel een demografische als een economische groei is en dat er alsmaar meer transport is. Daarom moeten we er ten volle op inzetten om dat transport naar andere duurzame alternatieven toe te leiden, zoals de binnenvaart of het spoor, maar ook de duurzame alternatieven voor het personenvervoer, zoals fietsers en voetgangers en duurzaam collectief en openbaar vervoer verdienen aandacht. Wat hebben we aan extra openbaar vervoer als die bussen of taxi's stilstaan in de files? Dan zijn ze geen alternatief voor de personenwagen. We moeten ervoor zorgen dat het openbaar vervoer attractief is en dat mensen er bewust voor kiezen om de auto te laten staan en om collectief vervoer te gebruiken. Hoe doen we dat? Onder andere door vrije bussen en door extra capaciteit, maar zeker – en ik beaam wat de heer Keulen ook al heeft gezegd – door een performant openbaar vervoer te hebben dat comfort, stiptheid en een goede service biedt.

Samen met de lokale besturen en de vervoerregio's willen wij ten volle investeren in dat openbaar vervoer. In het verleden is al heel veel geïnvesteerd in de Vlaamse Waterweg. De Vlaamse overheid heeft ook met Spoorinvest investeringen vastgelegd voor het spoor en voor bijkomende fietsinfrastructuur, maar dat wil niet zeggen dat we niet meer gaan investeren in wegen. Ook in wegen moet er geïnvesteerd worden om bepaalde pijnpunten of bottlenecks weg te nemen. Nogmaals, ik hoop dat de studies snel worden afgerond en dat we dan spoedig, op die wegsegmenten waar het nodig is, een spitsstrook kunnen aanleggen.

Johan Danen (Groen): Mensen kiezen vooral voor die mobiliteitsoplossingen die hun het best uitkomen. Ik stel vast dat steeds minder mensen de bus of de trein nemen omdat het oncomfortabel, onbetrouwbaar en niet stipt is. Dat is een groot probleem en daar moet eerst in geïnvesteerd worden. Natuurlijk, als het manna uit de hemel zou neerdravelen, zou ik ervoor pleiten om alles te doen. Maar helaas moeten we keuzes maken en dan moeten we de juiste keuzes maken.

Minister, twee nieuwsberichten troffen mij vandaag. Het eerste was positief: er zijn steeds meer bedrijfsfietsen in omloop, in Vlaanderen alleen al meer dan

50.000. Men verwacht dat dit cijfer de komende jaren zal verdubbelen, verdriedubbelen of vertienvoudigen. Het andere bericht baart mij zorgen. Dat ging erover dat er in Vlaanderen steeds meer kinderen zijn met astma, een aandoening die nooit meer geneest. We zijn op dat vlak de slechtste leerling van Europa. Om dat te voorkomen, wil ik u vragen om te kiezen voor de mobiliteitsoplossingen van de toekomst. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over zwaar verkeer in schoolomgevingen

ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het werken met venstertijden voor zwaar verkeer in schoolomgevingen

ACTUELE VRAAG van Wim Verheyden aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de problematiek van zwaar vrachtverkeer in stads- en gemeentecentra, naar aanleiding van het dodelijk ongeval aan de Tereos-fabriek in Aalst

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik zal het niet hebben over het tragische ongeval in Aalst. Ik denk dat we te weinig informatie hebben in het Vlaams Parlement om ons daarover uit te spreken, maar het heeft wel de problematiek van vrachtwagens in de schoolomgeving nog eens op de agenda gezet.

Minister, ik ben ervan overtuigd dat veel lokale besturen in dit verband al maatregelen nemen. Zo is er bijvoorbeeld het charter met betrekking tot werfverkeer dat een aantal gemeenten hebben ondertekend. Het gaat dan alleen om werfverkeer, maar bij de aflevering van de omgevingsvergunning kunnen afspraken met aannemers en ontwikkelaars worden gemaakt over hoe het werfverkeer precies moet lopen.

Een permanent probleem is natuurlijk de nabijheid van fabrieken of van een expresweg met doorgaand verkeer. Ik herhaal dat veel lokale besturen al een aantal maatregelen hebben genomen. Ik heb naar het charter verwezen, maar er is ook het verbod voor vrachtwagens voor en na de schooltijd, tijdens de zogenaamde vensteruren. In mijn eigen gemeente hebben we dat ook beslist.

Wat de handhaving betreft, heb ik echter iets vastgesteld. Als daar dan toch een vrachtwagen rondrijdt en de bon opgaat, krijgen we vaak te horen dat de chauffeur het niet wist. Er staan wel borden, maar hij wist niet hoe het in deze gemeente zit. Ik denk dat er voor de transportsector nog dikwijls onduidelijkheid is. Elke gemeente neemt haar verantwoordelijkheid, maar doet dat op haar manier. Het is voor de transportsector dikwijls onduidelijk welke regels in welke gemeente gelden.

Minister, wat wilt u in de nabije toekomst ondernemen om de problematiek van het vrachtverkeer in de schoolomgevingen aan te pakken en op de agenda te plaatsen?

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Voorzitter, vorige week is in Aalst helaas de elfjarige jongen Celio om het leven gekomen in een ongeval met een zware vrachtwagen. Mijn fractie wil meteen haar medeleven betuigen aan de familieleden

van het slachtoffer en, bij uitbreiding, van alle verkeersslachtoffers die het afgelopen jaar in Vlaanderen zijn gevallen. Elk verkeersslachtoffer is er een te veel.

Het ongeval deed de discussie opnieuw opleven over het al dan niet toelaten van vrachtwagens in schoolomgevingen, stadscentra en gemeentecentra bij het begin en het einde van de schooluren. Die discussie kan vooral lokaal worden gevoerd. Steden en gemeenten hebben met hun mobiliteitsplannen de gelegenheid om een kader te creëren en om tijdvensters voor zwaar vervoer in te stellen.

Minister, het Vlaams Belang denkt dat u, als minister van Mobiliteit, ook een zekere verantwoordelijkheid hebt. Het moet verder gaan dan enkel het instellen van tijdvensters voor zware vrachtwagens. We denken, bijvoorbeeld, aan een verdere uitbreiding van de verkeersbordendatabank. Die databank, die in het verleden niet altijd up-to-date is gehouden, moet aan de gps van vrachtwagens kunnen worden gekoppeld. Zo weten chauffeurs waar ze al dan niet terecht kunnen. Een tweede punt is het Werkboek Schoolomgeving, een nuttige tool voor gemeentebesturen en scholen die schetst hoe een veilige schoolomgeving kan worden gecreëerd. Ik heb de indruk dat zowel de scholen als de gemeenten op bepaalde momenten wat tekortschieten. Het is uw taak hen te sensibiliseren.

Minister, welke maatregelen wilt u nemen om onze steden en gemeenten te ondersteunen om hun centra zo vrachtwagenluw mogelijk te houden?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Voorzitter, de cijfers in verband met de verkeersveiligheid in Vlaanderen zijn niet goed. Het aantal slachtoffers neemt toe, vooral wat de zwakke weggebruikers betreft. Er zijn driehonderd zwarte punten en de doelstelling om het aantal verkeersdoden tegen 2020 onder tweehonderd te brengen, zullen we helaas niet halen.

Vorige week was er het verkeersdrama met een jongen in Aalst. Hierop heeft het stadsbestuur beslist de venstertijden voor vrachtwagens in te voeren. Dit betekent dat vrachtwagens bij het begin en het einde van de schooluren niet zijn toegelaten. Ieder slachtoffer is er een te veel en alle overheden hebben de plicht maximale inspanningen te leveren om slachtoffers te vermijden. Ze moeten ervoor zorgen dat onze kinderen zich veilig van en naar school kunnen verplaatsen. Vrachtwagens horen niet thuis in een schoolomgeving, zeker niet op het ogenblik waarop onze kinderen zich naar huis verplaatsen.

Sommige lokale overheden zorgen hier al voor, maar misschien moeten we het niet van hen laten afhangen. Dat zou meteen het probleem van de onduidelijkheid oplossen. De federale overheid kan een koninklijk besluit invoeren dat de venstertijden aan alle wegbeheerders oplegt, net zoals wij dat destijds hebben gedaan met betrekking tot de zone 30.

Minister, we hoeven daar echter zelfs niet op te wachten. Als Vlaams wegbeheerder kunt u perfect langs de Vlaamse gewestwegen waar scholen liggen bij het begin en het einde van de schooltijden die vrachtwagens verbieden, en op die manier daadwerkelijk een bijdrage leveren voor de verkeersveiligheid voor onze kinderen. U zou ook de gemeentebesturen kunnen stimuleren en aanmoedigen om hetzelfde te doen wat de gemeentewegen betreft.

Onze vraag aan u is heel concreet: bent u bereid om die venstertijden in te voeren voor vrachtwagens aan scholen die langs gewestwegen liggen, en wilt u ook de lokale besturen daartoe stimuleren? (*Applaus bij sp.a en van Björn Rzoska*)

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, dank u wel voor deze vragen, die inderdaad allemaal kaderen in de problematiek van zwaar verkeer in dorpscentra, in schoolomgevingen, in stadscentra, en dat inderdaad naar aanleiding van het spijtige ongeval in Aalst vorige week. Het is inderdaad al een paar keer gezegd: elk verkeersslachtoffer is er een te veel. Een aantal jaren geleden, toen ik pas burgemeester was, was mijn gemeente helaas koploper qua dodelijke verkeersongevallen. We hadden er elf op een jaar tijd, en in de provincie Limburg waren wij toen de koploper. Een heel trieste balans, maar dan is het natuurlijk ook opnieuw alle hens aan dek: wat ga je doen om te voorkomen dat er zoveel verkeersslachtoffers vallen, wat ga je doen om de verkeersveiligheid te verhogen?

Ik denk dan dat we moeten inzetten op een totaalpakket van maatregelen. Ook hier is het weer een en-en-en-verhaal. Wat zijn mogelijke maatregelen? Ten eerste moeten een aantal kruispunten, zeker waar veel conflicten zijn, worden aangepakt. Dat kunnen kruispunten van gewestwegen zijn, maar ook van gemeentewegen. We willen ook de lijst met de gevaarlijke punten wegwerken. Dat is ook al een paar keer aan bod gekomen. U weet dat wij in die lijst van de gevaarlijke punten, die met ruim honderd zwarte punten is toegenomen, extra gewicht hebben gegeven aan de zwakke weggebruiker. Daardoor is die lijst langer geworden, maar worden we er eigenlijk ook toe aangezet om die lijst zo snel mogelijk weg te werken. Hopelijk zijn er heel wat quick wins, zodat dat snel kan gaan. We hopen uiteraard ook dat, waar er grote investeringen moeten gebeuren, dat ook snel kan gebeuren.

Natuurlijk zijn preventie en educatie ook nog altijd heel belangrijk. De mensen in de commissie hebben daar vorige week nog een aantal vragen over gesteld, over het hele educatieverhaal met betrekking tot de dodehoekcamera. Ik weet niet meer wie precies de vragen heeft gesteld, maar we hebben het daarover gehad. Ook wat dat betreft, zijn er innovatieve toepassingen. Ik denk opnieuw dat het heel belangrijk is om scholen, maar ook bedrijven te sensibiliseren, om lessen te geven over die dodehoekcamera's.

Wat doen we nog? Infrastructurele maatregelen op het terrein. Ook dat is in de commissie al aan bod gekomen. Er zijn onder meer de gevleugelde zebrapaden. Ook de vrachtwagenbestuurder heeft zo een beter zicht op wie zich in het verkeer verplaatst. U weet dat het regeerakkoord inzake de dorps- en stads-kernen, maar ook inzake de schoolomgevingen meer handhaving legt bij de lokale besturen inzake de 30 kilometer- en 50 kilometerzones. Zij kunnen dus ook meer de focus leggen op handhaving. Voor schoolomgevingen is bij 90 procent van de gewestwegen dynamische verkeerssignalisatie aanwezig, om iedereen ervan bewust te maken dat ze een schoolomgeving binnenrijden, dat ze hun snelheid moeten aanpassen en supervoorzichtig moeten zijn.

Wat hebben wij als Vlaamse overheid gedaan? We hebben in 2019 1,5 miljoen euro ter beschikking gesteld aan lokale besturen om te investeren in die schoolomgevingen. Het voorbije jaar werden daarmee 194 schoolomgevingen aangepakt. We hopen dat dat een boodschap is aan alle andere lokale besturen om dat ook in 2020 te doen, want dan hebben we opnieuw een bedrag ter beschikking, namelijk 10 miljoen euro, om volop te investeren in die schoolomgevingen.

Mevrouw Robeyns, u vroeg of we federaal zouden willen pleiten voor het invoeren van die venstertijden, of dat Vlaams nu al zouden willen invoeren. U bent zelf burgemeester. Ik moet zeggen dat ik denk dat lokale besturen in eerste instantie het best geplaatst zijn om te bekijken hoe de veiligheid in bepaalde wijken het best kan worden aangepakt, in bepaalde schoolomgevingen of wat dan ook. Zij zijn het best geplaatst. Als het gaat om een gewestweg, dan ben ik zeker onmiddellijk bereid om de vraag van de lokale besturen ter harte te nemen en te bekijken of het gewenst of nodig is om daar venstertijden in te voeren.

Willen we dat nu globaal voor alle schoolomgevingen doen? Ik denk dat dat geen goede zaak is. We moeten hier nog altijd een duidelijke afweging maken. Je moet ook met de logistieke sector afspreken. De heer Ceyskens heeft al verwezen naar het charter dat op veel plaatsen al getekend is of de regelingen die door de lokale besturen zelf worden ingevoerd. Ik vind het geen goed idee om dat globaal van bovenaf op te leggen, ik laat het veel liever van onderaf komen. Dat is een veel beter signaal.

Ik wil ten slotte zeker nog opmerken dat wij ook met de GPS-operatoren, de Googles en Wazes van deze tijd, opnieuw zullen samenzitten om te kijken hoe zij hun programma's kunnen aanpassen om zoveel mogelijk te vermijden dat een wegtracé via stadskernen of schoolomgevingen loopt. Zij zijn daartoe bereid. Wij gaan het gesprek met hen aan en wat dat betreft hoop ik dat we positieve vooruitzichten hebben. Opnieuw, het van bovenaf opleggen, is geen goed idee, maar ik reik de hand naar de lokale besturen, zeker omdat we die schoolomgevingen volop willen aanpakken en omdat zij met hun maatregelen doelgericht bepaalde locaties kunnen aanpakken. Dat kan zeker. Wat dat betreft, staan onze deuren open en kunnen alle lokale besturen daaromtrent zeker initiatief nemen.

Lode Ceyskens (CD&V): Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat elk slachtoffer er een te veel is. Het gaat trouwens nooit over één slachtoffer, het gaat ook over een familie en een school die daarbij betrokken zijn, een heel netwerk van mensen die telkens slachtoffer zijn. Alle maatregelen die zijn voorgesteld, zijn goedbedoeld, maar we moeten wel opletten dat het middel niet erger is dan de kwaal.

Ik vind uw opmerkingen over de gewestwegen, mevrouw Robeyns, het bekijken waard, maar we moeten wel opletten dat we in het Vlaanderen waarin we leven, met zo veel internationaal transport, niet in de situatie verzeilen waarin vrachtwagenchauffeurs rond de schooltijd nog snel een parkeerplaats moeten zoeken, waardoor de verkeersveiligheid misschien wel achteruitgaat in plaats van vooruit.

Die vrachtwagens zullen ergens rijden. En daarmee kom ik tot mijn vraag, minister. Minister Crevits heeft hier destijds een vrachtwagenroutenetwerk uitgerold. Dat stond al vrij ver. Sindsdien hebben we daarover niets meer gehoord. Wilt u verder werk maken van de uitrol van dat vrachtwagenroutenetwerk?

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Er zitten blijkbaar heel veel maatregelen in de pijplijn. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Ik stel ook vast dat u bereid bent om met de gemeente- en stadsbesturen samen te werken, ook voor de gemeentewegen. Ook dat kunnen we alleen maar toejuichen. U wilt de zwarte punten vooral met het oog op de zwakke weggebruikers aanpakken. U hebt daarvoor onze volmondige steun.

Hebt u zicht op die zwarte punten die zich binnen de stadscentra en gemeentecentra bevinden? Zo ja, bent u bereid om de gemeentebesturen daarin te ondersteunen, door een financiële tegemoetkoming, door een planning of met ondersteuning vanuit Vlaanderen?

Els Robeyns (sp.a): Uw antwoord heeft mij ontgoocheld, minister. De veiligheid van onze kinderen mogen we nooit laten afhangen van lokale, individuele beoordelingen. Ik denk dat onze fractie driehonderd procent achter het idee staat dat er, op het ogenblik dat onze kinderen zich van en naar school verplaatsen, geen zwaar vervoer en vrachtwagens in die omgeving thuishoren. Dat is gewoon onaanvaardbaar. Dat is de nachtmerrie voor iedere ouder die zijn kinderen met de fiets naar school laat gaan. Onze fractie zal alleszins op federaal niveau het initiatief nemen om dat in een koninklijk besluit te laten vastleggen.

Ik had gehoopt dat u als Vlaams minister daartoe ook een initiatief zou nemen, zodat we wel degelijk de veiligheid van onze kinderen op weg naar school zouden

kunnen verbeteren en dat we die problematiek van het zwaar vervoer, waar de laatste jaren veel te weinig aandacht is besteed, ook eens op een ernstige manier zouden bekijken. Het klopt dat er inderdaad een vrachtwagenrouten netwerk in 2014 klaarlag en dat de vorige minister van Mobiliteit dat gewoon in de koelkast heeft gestopt, waardoor er vandaag nog geen enkele stap vooruit is gezet op het vlak van de verkeersveiligheid aan schoolomgevingen, maar ook daarbuiten. Want het gaat niet alleen over schoolomgevingen, maar over de hele problematiek van zwaar vervoer, een problematiek die niet eenvoudig op te lossen is. Dit is eigenlijk een eenvoudige maatregel die u had kunnen nemen, maar die u spijtig genoeg niet bereid bent om te nemen. Daarover ben ik heel erg ontgoocheld.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): De dag waarop dat ongeval vorige week in mijn stad heeft plaatsgevonden, was een zwarte dag. We hebben al maatregelen getroffen voor het centrum en zullen die nu uitrollen om ervoor te zorgen dat het zwaar verkeer tijdens de openings- en sluitingsuren van de scholen uit het centrum wordt geweerd. We moeten dan natuurlijk ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat vrachtwagens die zich op dat moment op de gewestwegen bevinden, zich ergens op een veilige manier kunnen plaatsen. We onderzoeken dat nu verder en zullen samen met het Agentschap Wegen en Verkeer bekijken wat de verschillende mogelijkheden zijn. We hebben daar ook met u al contact over gehad, minister.

Een van de grootste problemen, zeker sinds ik schepen van Mobiliteit ben, is dat er vandaag niet meer wordt gekeken naar de verkeersborden. Men volgt Waze, men volgt gps-toestellen, en ik denk dan ook echt dat de aanbieders van die systemen dringend op een constructieve manier moeten luisteren naar het lokale en het Vlaamse niveau, want dit is een steeds terugkerend probleem. Zeker buitenlandse chauffeurs trekken zich niets aan van de wijze waarop zij zich op onze wegen begeven.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik sluit me aan bij het uiten van het afgrijzen dat elk verkeersslachtoffer er een te veel is. We zouden daar ook uit moeten leren en in die zin volg ik de collega's die zich afvragen wat Vlaanderen zelf kan doen. Die venstertijden zijn een interessant systeem maar ze moeten ook worden gehandhaafd en afgedwongen.

Ik ben ook geen voorstander om het helemaal over te laten aan de lokale besturen. Iedereen die tijdens de spitsuren in steden en gemeenten fietst, al dan niet met de kinderen op weg naar school, vindt toch zelf van nature dat dergelijke voertuigen daar op dat tijdstip gewoon niet horen te zijn. Ik denk dat we het daar toch allemaal over eens zijn. Dit kan gewoon niet.

Minister, ik hoop dat u doortastend te werk wilt gaan en het niet houdt bij enkel sensibiliseren en oproepen. In die zin steun ik de vraag van de heer Ceyssens en mevrouw Robeyns naar bijvoorbeeld een vrachtwagen netwerk. Twee legislaturen geleden bestond er onder minister Crevits een groot draagvlak in dit parlement om dat te doen, om ervoor te zorgen dat die vrachtwagens niet op dat moment op plaatsen terechtkomen waar ze niet horen te zijn. Ik roep u dan ook op om het werk dat toen is gedaan en een aantal jaren in de koelkast heeft gezeten, daar opnieuw uit te halen en op tafel te leggen. Ik vraag u verder om doortastende maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat die voertuigen daar niet op die plaatsen en op die tijdstippen zijn, want die horen daar niet.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Ik sluit me aan bij de heer De Gucht wanneer hij het heeft over sensibilisering en educatie, maar het is spijtig dat dit jammerlijke ongeval voor sommige partijen een reden is om Vlaanderen draconische maatregelen te laten opleggen aan de lokale besturen. We zouden wat meer vertrouwen willen geven aan die lokale besturen.

Die venstertijden brengen immers ook problemen met zich mee voor de logistieke sector en voor de detailhandel. Het zijn de lokale besturen die daar rechtstreeks bij betrokken zijn die daar het best over kunnen oordelen. En wij doen hier precies alsof dat allemaal mensen zijn die niet weten wat verkeersveiligheid is. Ik zou veel meer vertrouwen willen hebben, mevrouw Robeyns, in die lokale besturen.

Dat vrachtrouteplan had wel te maken met de doorstroming van vrachtverkeer maar niet van die leveringen, en dat is het grote probleem. Ik denk dat we met educatie en vertrouwen al heel ver zullen komen en dat we niet die draconische maatregelen moeten opleggen. Ik wil ervoor passen om van bovenuit neerbuigend neer te kijken op de lokale besturen.

Minister Lydia Peeters: Collega's, ik dank u voor de bijkomende vragen en suggesties.

Mevrouw Robeyns, ik weet niet of er in Wellen aan alle schoolomgevingen venstertijden werden ingevoerd. U zult het ons straks misschien verduidelijken. Ik heb het al gezegd: ik ben er alleszins geen voorstander van om dat van bovenuit op te leggen. U zegt dat u federale initiatieven zult nemen. Dat staat u natuurlijk vrij. Maar ik denk – en de heer Lantmeeters beaamt dat ook – dat het in eerste instantie vooral aan lokale besturen is om daarin initiatief te nemen.

Een aantal lokale besturen hebben dat ook gedaan. Op dit ogenblik zijn zij bezig met de evaluatie van die venstertijden. Want het is inderdaad niet altijd evident. En het klinkt misschien vaak mooi en idyllisch, aan elke schoolomgeving geen enkele vrachtwagen, kort voor of na het begin of einde van de schooldag, dat klinkt allemaal heel idyllisch, maar in de praktijk is het niet altijd mogelijk. Men zal inderdaad ten volle moeten inzetten op handhaving als men dat effectief wil bereiken.

Ik herhaal: ik reik de lokale besturen die het wel willen doen op gewestwegen de hand. Wij staan daarvoor open. Wij willen het zeker projectmatig bekijken en doorvoeren, maar we zullen het niet van hogerhand opleggen voor alle schoolomgevingen. Dat lijkt mij duidelijk.

Tegelijkertijd zeg ik opnieuw dat we méér doen dan alleen sensibiliseren en educatie. Die infrastructuur is en blijft heel belangrijk. Ik roep de lokale besturen er dan ook opnieuw toe op om inzake schoolomgevingen projectsubsidiedossiers in te dienen. Voor 2020 hebben we een budget van 10 miljoen euro ter beschikking om ervoor te zorgen dat die schoolomgevingen zo veilig mogelijk kunnen worden ingericht. Ook hier zijn de lokale besturen volgens mij het best geplaatst om te zien wat er beter kan in welbepaalde schoolomgevingen of stadskernen.

Wat dat vrachtroutenetwerk betreft, is hier al door een aantal collega's gesteld dat destijds in eerste instantie toenmalig minister Crevits en later ook minister Weyts pogingen hebben ondernomen om dat uit te werken. Maar uiteindelijk is dat niet geland. Ik heb mij laten vertellen dat het niet geland is omdat het veel te unimodaal was opgevat. Er werd veel te veel gefocust op een welbepaalde schoolomgeving of stadskern en er werd geen rekening gehouden met tal van praktische elementen. Die kwamen daarin te weinig aan bod.

Zeg ik dat dat voor eeuwig en altijd de koelkast in gaat? Neen. Maar first things first. Wat dat betreft, kan ik verwijzen naar wat in ons regeerakkoord en in de

beleidsnota staat. In eerste instantie willen we focussen op een robuuste uitwerking van onze wegcategorisering. De commissieleden weten dat we daar in 2020 meteen werk van willen maken, opnieuw in samenspraak met de vervoersregio's en de lokale besturen. We willen nagaan hoe die wegen moeten worden ingericht en welke maatregelen specifiek daarrond kunnen worden genomen. Als er straks toch nood is aan een vrachtroutenetwerk, moet dat in samenspraak gebeuren met alle mogelijke partners.

Tegelijkertijd wil ik toch al meegeven dat de administratie op dit ogenblik volop bezig is met de uitwerking van de stedelijke logistiek, samen met de logistieke speerpuntcluster. Zij bekijken op dit ogenblik hoe men nu al maatregelen kan nemen om in bepaalde stadscentra of dorpscentra te komen tot een betere uitwerking van de stedelijke logistiek. Want uiteraard moeten de pakjes kunnen worden geleverd. Maar hoe kan dat op een betere en meer ordentelijke manier gebeuren? Dat moet gebeuren in samenspraak met de lokale besturen, samen met het wegwerken van de zwarte punten inzake infrastructuur en het verhaal van de handhaving, waarin uiteraard ook onze lokale besturen een zeer belangrijke rol spelen. Op die manier hoop ik dat we zoveel mogelijk input kunnen leveren om het aantal verkeersslachtoffers drastisch te doen dalen. Want elk slachtoffer is er een te veel. Ik dank u.

Lode Ceysens (CD&V): Minister, ik dank u.

Collega Lantmeeters, ik ben het met u eens dat onze lokale besturen al heel wat hebben kunnen doen en dat we hen daarin moeten vertrouwen.

De praktijk leert mij dat het handhaven van die venstertijden geen vanzelfsprekende klus is, maar dat dat wel lukt als het leveringen betreft. Want vaak gebeuren die door dezelfde leveranciers. Firma's kunnen daarop worden aangesproken. En uiteindelijk wil die lokale handelaar zelfs niet dat die vrachtwagen voor zijn deur stopt tijdens de schooltijd. Dat lukt dus wel.

Het laatste probleem waarbij we in onze gemeente moesten handhaven in de omgeving van een schoolpoort, was een Nederlandse vrachtwagen met bulktransport die daar in de verste verte niet hoorde te zijn. Ik ben het er dus niet mee eens dat het niet gaat over doorstroming. Doorstroming is daar dikwijls een heel grote oorzaak, waar men via Waze en dergelijke meer uitwegen zoekt. Dat krijgen we als lokale besturen niet alleen aangepakt. Minister, ik denk dat we de bezwaren die er destijds tegen het vrachtroutenetwerk waren, eens goed moeten opsommen en dat we ervoor moeten zorgen dat we die vrachtwagens over veilige wegen kunnen gidsen zodat ze ver uit de buurt van een schoolpoort blijven. *(Applaus bij CD&V)*

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, heel veel maatregelen, heel veel goede ideeën. Ik sluit mij aan bij collega Lantmeeters: we moeten inderdaad vertrouwen hebben in onze lokale besturen. Wat die leveringen betreft is het niet evident om vrachtwagens weg te houden, maar in dat opzicht heb ik toch wel een suggestie: er zijn voorbeelden in het buitenland waarbij men distributiecentra creëert buiten de stadszones, waar het vrachtverkeer ladingen kan deponeren en vanwaar het met kleinere vrachtwagens of bestelwagens verdeeld wordt in de stadscentra. Ik denk dat we moeten nagaan of dat ook in Vlaanderen mogelijk is.

Ik denk dat we volop moeten inzetten op de verkeersbordendatabank en zorgen dat die databank gekoppeld wordt aan de gps-systemen en de Wazesystemen. Dan staan we al ver, denk ik. Samen met de nodige handhaving, natuurlijk, kunnen we dan tot een degelijk resultaat komen.

We mogen ook de transportsector niet vergeten, overleg met de transportsector. Zij juichen ook niet als er slachtoffers vallen.

Els Robeyns (sp.a): Als kinderen zich van en naar school verplaatsen, horen voor ons in die schoolomgeving geen vrachtwagens thuis. Dat is een verantwoordelijkheid van lokale besturen, maar ook de Vlaamse overheid heeft daar een verantwoordelijkheid. Voor ons mocht u dat verplichten, maar ik wil u toch vragen om die lokale besturen alleszins aan te moedigen om zo veel mogelijk de vrachtwagens in de schoolomgeving te verbieden.

Het zware vervoer – dat kan ik inderdaad in de praktijk bevestigen – is ook een gemeentegrensoverschrijdend probleem en heel vaak een probleem dat je als kleine gemeente niet alleen opgelost krijgt, want geen enkele gemeente wil dat zware vervoer op haar grondgebied. In die zin is dat vrachtroutenetwerk voor ons net zo belangrijk. Dit zou immers kunnen aangeven welke wegen geschikt zijn voor het zware vervoer en welke vooral niet geschikt zijn. Dan zou u daar met de gps-operatoren en de Wazes van deze wereld de nodige afspraken over kunnen maken. Die vrachtwagenchauffeurs volgen uiteindelijk gewoon de gps, dus op die manier zouden we dat probleem definitief kunnen vermijden. Vandaar dus nog een warme oproep om dit niet in de koelkast te steken, maar om actief de dingen aan te pakken en er werk van te maken. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Ik wens ook collega Verheyden te feliciteren met zijn eerste tussenkomst aan het spreekgestoelte. Proficiat, collega Verheyden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De actuele vragen zijn afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Hannelore Goeman bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Voorzitter, excuseer, maar wij hebben zowel in de media als op Twitter gehoord dat minister Beke aankondigt dat hij die besparing van 5000 euro terugdraait, dat dat beslist is. Hij heeft gisteren in de commissievergadering ook gezegd dat hij bekijkt hoe de verdere besparingen op preventie teruggedraaid kunnen worden, en nu krijgen we een mail waarin we dat stuk niet krijgen. We hebben toch een aantal heel pertinente vragen. Wat is er nu uiteindelijk vrijdag beslist? Wat is er sinds vrijdag beslist? Wanneer is de regering samengekomen? Waar zijn die documenten? Waarom kunnen wij die niet te zien krijgen? Het is niet omdat ze naar de Raad van State zijn dat wij die beslissing van de regering niet kunnen zien.

Er zijn dus nu twee mogelijkheden. Ofwel krijgen we ze niet, en dan sta ik erop dat u als voorzitter van dit parlement toch vraagt dat we ze nu onmiddellijk te zien krijgen, ofwel bestaan ze gewoon niet, en dan heeft de minister voor zijn beurt gesproken. Als er geen stukken zijn, is er geen beslissing. Een tweet is tot nader order nog altijd geen beslissing van de regering. Begrijp me niet verkeerd, wij willen ook niet liever dan dat die besparingen op preventie teruggedraaid worden, maar wij vragen dus dat wij nu onmiddellijk die stukken te zien krijgen of dat minister Beke hier anders onmiddellijk uitleg komt geven over zijn zogenaamde beslissingen om de besparingen op preventie terug te draaien. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Collega Goeman, u hebt de mail ondertussen in uw mailbox gevonden, net zoals alle andere collega's. Ik heb zelf ook gemerkt dat de nota

aan de Vlaamse Regering en het BVR er niet bij zaten. Ik heb die ondertussen bijkomend opgevraagd. Die stukken bestaan dus wel degelijk, neem ik aan, want anders kan een Vlaamse Regering ook geen beslissingen nemen.

Heel het begrotingsdebat vindt morgen plaats. In de mail die de kabinetschef van minister Beke erbij gevoegd had, stond heel duidelijk: 'Er is vrijdag een beslissing genomen, met een BVR. Dat BVR is naar de Raad van State voor advies. Maar na het advies van de Raad van State gaan we dat BVR nog aanpassen.' Zo werkt dat nu eenmaal. Men heeft een beslissing genomen, mevrouw Goeman, maar men is tot het besef gekomen dat dat misschien niet zo'n goede beslissing was. Men heeft gezegd dat die besparing teruggeschroefd zal worden.

Ik heb dus het BVR opgevraagd. Ik heb de nota aan de Vlaamse Regering opgevraagd. Die zullen weldra in mijn mailbox belanden en dan ook bezorgd worden aan jullie alle 123. Morgen is minister Beke hier de hele dag aanwezig. Dan kunt u hem dus alle vragen stellen en u voluit laten gaan.

Hannelore Goeman (sp-a): Voor ons is het gewoon duidelijk dat wij het debat over de begroting morgen niet kunnen voeren, als wij niet op papier te zien krijgen dat die besparingen inderdaad zijn teruggedraaid.

De voorzitter: Ik heb ze opgevraagd. Ik zal ze bezorgen.

Hannelore Goeman (sp-a): Wij volgen dat dan op. Maar anders zie ik mij straks genoodzaakt nog eens tussen te komen.

De voorzitter: Mevrouw Goeman, u vroeg het me een tweetal uur geleden. Ik heb ze onmiddellijk opgevraagd. Heb toch een beetje vertrouwen in de voorzitter. U vindt het terug in uw mailbox. (*Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang*)

ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het uitstel voor de realisatie van de Limburgse Noord-Zuidverbinding

De voorzitter: De heer Lantmeeters, uit Limburg, heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Dank u wel, voorzitter uit Antwerpen. (*Gelach*)

Voorzitter, minister, collega's. Ik verontschuldig me, ik dacht dat ik hier niet meer zou komen staan in verband met het dossier van de Noord-Zuidverbinding, nadat we dat project eind 2017 in een complex project hebben geduwd.

Begin 2018 was er nog een actuele vraag, waarbij collega Keulen nog gezegd heeft dat dit een dossier is waarin het gaat over politieke geloofwaardigheid en dat we nu vooruit kunnen. Collega Keulen zei toen dat we onszelf belachelijk zouden maken, bij wijze van spreken, als we niet tot een voltooiing zouden komen in 2024-2025.

Minister, ik kan begrijpen dat er hier en daar wat vertraging op kan zitten, als de werkvennootschap aan het werk gaat. Maar een maand geleden, toen u – opnieuw – kersvers minister was, werd u geïnterviewd door het Belang van Limburg. Toen hebt u – en ik weet dat u graag lintjes doorknipt en deelneemt aan recepties – het volgende verklaard: "Ik zal dat lint van de Noord-Zuidverbinding doorknippen en dan spreken we over uiterlijk 2024." Dat is de timing die collega Keulen in 2018 ook had vooropgesteld.

We zijn amper een maand verder, en wat lezen we gisteren in het Belang van Limburg? Dat de voltooiing van de Noord-Zuidverbinding ineens pas begint in 2026 met een einde in 2029. Dus op één maand tijd krijgen we drie maanden vertraging. Dus is mijn eerste vraag aan u zeer eenvoudig, minister. Hoe komt

dit nu? Wat is er aan de hand? U hebt zelf een maand geleden verklaard dat u dat lint zou doorknippen. Het probleem sleept al aan sinds mijn geboorte. Nu zal het beëindigd worden in 2029. Ik heb even gerekend: dan ben ik even oud als Jan Peumans nu. Dat is dus al heel oud.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u wel, mijnheer Lantmeeters. Ik hoop dat we samen met alle Limburgers hier dat lintje effectief kunnen doorknippen.

U vraagt mij wat er nu gebeurd is. Waarom spreken we nu plots over de datum van 2026? Zoals u waarschijnlijk weet, hebben wij vorige week een bijeenkomst gehad met onze SALK-taskforce (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat). Daar zijn al de projecten verder uiteengezet en opgevolgd. Ik kreeg daar inderdaad ook te horen hoe het nu juist zit met het hele verhaal van het complexe project van de Noord-Zuidverbinding. U weet dat wij allemaal de uiteenzetting gehad hebben in het Provinciehuis op 3 december. Toen zijn die datums niet zo expliciet vernoemd, maar vorige week vrijdag dan wel.

Misschien toch nog even voor alle duidelijkheid, het verhaal van de complexe projecten, u kent het verhaal. We zijn eerst in de verkenningsfase. Dan is er inderdaad op 18 maart 2018 een beslissing genomen, een startbeslissing van de Vlaamse Regering.

Dan komt de onderzoeksfase, waar we nu in zitten en die straks in februari zou moeten leiden tot een alternatieve onderzoeksnota om te zien welke alternatieven zullen worden onderzocht.

Dan komt de uitwerkingsfase en dat stond expliciet vermeld in de SALK-nota van vorige week. Deze fase is gepland vanaf 2021, als het voorkeursbesluit genomen is. Dan zal heel de procedure lopen van het verdere onderzoek naar de uitwerking. Die zal eind 2023, maar waarschijnlijk pas in 2024, effectief resulteren in een uitwerkingsbesluit. Dat moet dan resulteren in een aanbesteding en een financiering en dergelijke. Ik moet zelf zeggen, ik was ook verrast door de datum 2026. We moeten alles op alles zetten om over die timing te waken en waar het kan te vervroegen. Dat is één.

Ten tweede, in afwachting van dit hele project – het is een complex project, het duurt lang – zijn er een vijftal 'quick wins' door de werkvennootschap uitgewerkt, zodat we er nu al kunnen voor zorgen dat de mensen die stilstaan op die Noord-Zuidverbinding toch al in beweging gebracht kunnen worden.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik ben een heel vriendelijk mens, maar af en toe ben ik zeer duidelijk. (*Opmerkingen van Bruno Tobback*)

Ik zie dat de heer Tobback twijfelt aan mijn vriendelijkheid. Ik probeer vriendelijk te zijn, maar toch heel duidelijk.

Zoals de heer Keulen heeft gezegd, gaat het hier over politieke geloofwaardigheid. U hebt een hele uitleg klaar, ik begrijp die uitleg en ik ken die uitleg. Maar ik heb niets aan uitleg op dit ogenblik. U hebt aangekondigd dat het in 2024 zou gebeuren. Er zijn dan opnieuw verkiezingen en we gaan daarnaartoe stappen zonder enig begin van realisatie. We hebben toch wel een verantwoording af te leggen. Het is toch wel zeer duidelijk dat we hier vooruit moeten.

Waar ik evenmin mee omkan, is dat men telkens weer rekent in halve jaren. Begin 2023 zal dat gebeuren en eind 2023 dat. Elk bedrijf dat op dergelijke manier te werk gaat, gaat failliet. Er moeten toch maatregelen genomen worden, zodat de werkvennootschap sneller kan werken en dat de timing strakker wordt

gehouden. Het gaat niet op dat we ons keer op keer moeten te buiten gaan aan verhalen en uitleg over de vertraging. Anders, minister, dat moet u van mij aannemen, moet u niet zo gauw overgaan tot aankondigingspolitiek. Als u zegt dat u iets gaat doen in 2024 en u kondigt een maand daarna aan dat het 2029 wordt, dan moet u begrijpen dat de burger zegt: 'Kijk, de politiek, ze bakt er weer niks van.' Dus ik ga u vragen: probeer de timing te verstrakken, zodat er ten minste een begin van uitvoering is, zo snel mogelijk.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Mijnheer Lantmeeters, het lijkt een beetje op 'Vld-collega's-spitsen'. U weet beter dan wie ook, als we nu inderdaad op de trein der traagheid zitten, dat dat alles te maken heeft met het feit dat Limburg heeft gekozen om te overleggen met God en klein Pierke, omdat de grote vijand van de Noord-Zuidverbinding in Limburg zit, niet in Brussel. Een aantal krachten daar zijn permanent bezig met bij elke oplossing of alternatief stappen te zetten naar de Raad van State en zo telkens de Vlaamse overheid terug naar af te sturen. Men heeft gekozen voor die omstandige aanpak net om dat soort vertragingen te vermijden.

Men gaat nu vooruit. Dat is inderdaad met kleine stapjes. Men probeert iedereen aan boord te houden. Er bestond daarover een politieke consensus. Ik ken mijn uitspraken. In Limburg zal men maar geloven dat het er komt op het ogenblik dat die weg er ligt. Ik denk dat de rest van Vlaanderen allang zegt: 'Leg die weg aan.'

Ondertussen is daar heel veel bij gesleurd, omdat het ook gaat over overlast in aanpalende straten en ook in wijken die iets verderaf liggen van die Noord-Zuidverbinding.

Het is een keuze geweest van Limburg om procedures bij de Raad van State te vermijden. U weet dat, u weet dat eigenlijk heel goed. Ik denk dat dit de enige manier is om er te geraken. Voor mij mag het eerder gedaan zijn gisteren en eergisteren dan morgen of overmorgen. We weten heel goed dat we dat samen hebben beslist en daar samen de schouders onder hebben gezet, ook nog in de tijd dat Ben Weyts minister van Openbare Werken was.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): We hebben inderdaad samen beslist dat het een complex project zou worden. Wij schaarden ons daar met onze fractie ook voluit achter. En wat ik daar tot nog toe van gezien heb, stemt me wel hoopvol. Ik heb ook steeds verklaard dat als de procedure juist gevolgd wordt, wij ons als één man of als één vrouw achter dit project zullen scharen.

Ik ben ook wat verrast door de timing. Dat is voor mij ook nieuwe informatie. Er is altijd gezegd, dacht ik toch, dat het twee jaar sneller zou gaan.

Minister, ik wil u nog een uitspraak van de burgemeester van Houthalen-Helchteren voorleggen, die zegt dat het volgens hem twee jaar sneller kan. Weet u waarop hij zich baseert?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp-a): Minister, de Noord-Zuidsaga duurt al meer dan veertig jaar. Met het decreet Complexe Projecten had iedereen veel hoop dat we toch op relatief korte termijn vooruitgang zouden boeken. Heel veel werkgroepen zijn enthousiast aan het werk gegaan. Als die ineens het nieuws krijgen dat ze nog eens tien jaar moeten wachten, dan zakt bij iedereen natuurlijk de grond onder de voeten weg en zakt de moed in de schoenen.

Er zijn ook geen garanties, want er zijn geen budgetten ingeschreven. Niemand weet wie op welke stoel zal zitten over tien jaar. Welke garanties kunt u geven met betrekking tot die Noord-Zuidverbinding? U hebt het ook over tijdelijke maatregelen. Welke maatregelen qua veiligheid en leefbaarheid zijn dat concreet? En welke budgetten staan daartegenover?

En over complexe projecten gesproken: ook de verbinding tussen de regeringspartijen is blijkbaar heel complex. (*Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA*)

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Minister, tot nader order de tweede grootste partij in het halfroond is niet betrokken bij die politiek samengestelde groep, waarvan u zegt dat die in december bij elkaar is gekomen. Maar dat terzijde.

Het is wel nodig dat er actie ondernomen wordt. Wie zegt wie er in 2029 zal moeten oordelen? Welke garantie kunt u geven dat de stappen die genomen worden, ook effectief worden uitgevoerd?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik kan het appreciëren dat u dat lintje van de Noord-Zuidverbinding zo snel mogelijk wilt doorknippen. Wat mij betreft, kan dat ook absoluut niet snel genoeg gaan.

Collega's, tot ergernis van ons allemaal, moeten we de waarheid onder ogen durven te zien. De snelste weg om de Noord-Zuidverbinding aan te leggen, zal de juridisch meest robuuste weg zijn. Dat hebben we tot onze scha en schande mogen ondervinden.

In 2008 was er een gedragen oplossing door de meerderheidspartijen. Die was overlegd met de sociale partners. Ik vind het zuur dat partijen die daartegen in het verweer kwamen en altijd gezegd hebben dat het voddewerk was, nu vragen stellen over de timing. Als we daar toen mee waren doorgedaan, dan lag die Noord-Zuidverbinding er vandaag en hoefden we dit debat al lang niet meer te voeren.

Dit moet ons alleszins leren, collega's, dat de snelste weg de juridisch meest robuuste weg is. Ik doe dan ook een oproep aan iedereen hier in het Vlaams Parlement – welke kleur ook, dat mag niet uitmaken – dat als dit project afgerond is, het ook afgerond is en we ons als parlement scharen achter de uitkomst van dat complexe project. Want er zullen altijd partijen zijn die zich daardoor benadeeld voelen. Je kunt nu eenmaal geen omelet bakken zonder eierschalen te breken.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, ik ben een beetje verrast door het feit dat iedereen zegt dat men totaal niet op de hoogte was van die timing. Ik heb zelf de website van De Werkvennootschap erop nagekeken in verband met de Noord-Zuidverbinding. U vindt daar die tijdlijn terug. Ik denk, mijnheer Lantmeeters, dat u ze ook bekeken hebt. Alleen ziet u daar niet exact in welk jaar wat wordt gedaan. U ziet alleen dat we nu heel kort voor het voorkeursbesluit staan. 'Heel kort' is natuurlijk een rekbaar begrip, want dat gaat over het voorjaar van 2021. Dat voorkeursbesluit moet vervolgens uitgewerkt worden. Dat moet dan leiden tot een projectbesluit. En dat projectbesluit zal er ten vroegste in 2024 komen. Dat vind ik niet uit. Dat is een antwoord van De Werkvennootschap, dat vorige week gecommuniceerd is in het kader van ons SALK-verhaal (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat).

Is dat lang? Ja, dat is heel lang. Als men in 2018 de beslissing neemt om via de procedure voor complexe projecten te starten met het eindeloze verhaal rond die Noord-Zuidverbinding, dat eindelijk moet landen, en als we dan nu weten dat acht jaar na de startdatum, in 2026, de Noord-Zuidverbinding er misschien zal zijn, dan vind ik dat inderdaad veel te lang.

Mijnheer Ceyskens, u hebt gelijk: het is juridisch de meest robuuste procedure. Maar tegelijkertijd – en het eerste voorbeeld is er – hebben we totaal geen garantie dat er niemand naar de Raad van State stapt. Dat is altijd het probleem. Dat zit niet in mijn bevoegdheid, maar ik denk dat we er daarom met z'n allen op moeten toezien dat we onze procedures – zowel inzake complexe projecten als inzake omgevingsvergunningen – opnieuw onder de loep nemen, om te bekijken hoe we er echt voor kunnen zorgen dat die procedures juridisch robuust en effectief zijn en dat het ook sneller kan. Een complex project van acht jaar, waarbij men geen garantie heeft dat het definitief rond is, daar stoor ik mij zelf ook aan.

Ik kijk positief naar de toekomst. Mijnheer Lantmeeters, ik wil nog altijd zoveel mogelijk lintjes knippen, niet omwille van dat lintje maar wel omdat ik dan weet dat het vooruitgaat. Ik heb al tegen meerdere mensen gezegd dat ik wat dat betreft een ongeduldig type ben. Voor mij moet het vooruitgaan. Daarom wil ik – zoals ik hier al een paar keer heb gezegd – efficiëntiewinsten in administratieve procedures, maar zeker ook een versnelling in de omgevingsvergunningprocedures of planprocedures.

Voor wat betreft het complexe project Noord-Zuidverbinding wil ik zeker waken over een vlotte vooruitgang. Mevrouw Robeyns, u stelt de specifieke vraag. Wij hebben op dit ogenblik vijf quick wins die werden uitgewerkt door De Werkverenootschap: een tijdelijke fietsbrug, een fietsbus, de aansluiting Centrum-Zuid voor auto en vrachtwagen, de ontsluiting Bedrijventerrein-Centrum-Zuid voor de fiets en het zuidelijke segment van de Grote Baan. Wij hebben daarvoor in budgetten voorzien. Ze staan in ons geïntegreerd programma (GIP) 2020. Daar is een bedrag van om en bij de 20 miljoen euro voor uitgetrokken. U weet dat dat GIP nog niet definitief is. Maar het is wel de bedoeling dat die werken zo snel mogelijk starten. Sommige hebben een omgevingsvergunning nodig, waarbij ik opnieuw hoop dat ze snel zal volgen. Voor die die geen omgevingsvergunning nodig hebben, hoop ik dat de administratieve procedure snel rond is. Maar ik hoop dat we die quick wins snel kunnen uitvoeren om toch al minstens iets in beweging te brengen.

Opnieuw, we zijn het er allemaal over eens dat de timing van een complex project een proces van lange adem is. Het is goed om een draagvlak te creëren, om participatie te hebben. Maar het is een taak voor ons allemaal: we moeten die timing ten volle bewaken.

Mijnheer Lantmeeters, ik hoop dat ik samen met u dat lintje zo snel mogelijk mag doorknippen. (*Applaus van Marino Keulen*)

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Ik zei daarnet al dat ik in 2029 een bepaalde leeftijd zal bereiken, maar daar gaat het nu niet om. Pas op, mijnheer Keulen, u kunt naar mij wijzen op dit ogenblik, maar ik heb 2024 niet uitgesproken.

Minister, ik ben niet met 2024 aangekomen. Ik heb ook gezegd dat ik achter die juridisch robuuste procedure sta. Daar staan wij volledig achter. Maar, minister, u hebt pas op het einde geantwoord op mijn vraag waarom dat zo lang duurt. U zegt zelf dat het te lang duurt. Maar dat kunnen we toch aan geen mens uitleggen! Het duurt tot 2026 voordat de werken kunnen beginnen. Over de procedure zijn we het eens.

En neen, mevrouw Robeyns, er is geen discussie. Maar het gaat over het feit dat het veel te lang duurt. U hebt zelf 2024 aangehaald. *(Opmerkingen van Marino Keulen)*

Nu komt u met 2029. Dat is vijf jaar verschil, op één maand tijd. Dan mag ik mij toch afvragen hoe dat komt. En dan vraag ik of we daar niet aan kunnen werken. *(Opmerkingen van Marino Keulen)*

En ik heb het laatste woord. En ik heb het gezegd. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de weigering van Facebook om socialprofitberichten te adverteren

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, sinds maart 2012 is Hulplijn 1712 operationeel. Dat is een hulplijn voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling. Mensen kunnen daar terecht met vragen. Niet alleen slachtoffers, maar ook mensen uit hun omgeving kunnen een antwoord krijgen op hun vragen, of ze kunnen worden doorverwezen.

De cijfers bewijzen dat die hulplijn nodig is en een meerwaarde heeft. Sinds 2012 stijgt het aantal meldingen dat men er krijgt elk jaar. Vorig jaar waren er meer dan vijfduizend. Niet minder dan 54 procent van die meldingen gaat over kindermisbruik.

Als zo'n hulplijn volledig wil renderen, dan moet ze ook goed bekend en toegankelijk zijn. Daarom hebben we ook in dit parlement twee keer in een resolutie – een keer naar aanleiding van historisch misbruik en een keer na de commissie 'me too' – gevraagd om in te zetten op de bekendheid en toegankelijkheid van 1712.

Deze week hoorden we de berichten dat het voor een organisatie als 1712 – het is niet de enige – moeilijk is of zelfs onmogelijk om berichten te posten op Facebook of andere sociale media of om te adverteren, omdat er een filter is met betrekking tot zaken die geweld tonen of andere zaken die niet kunnen. Zij zijn daar mee het slachtoffer van. Dat is natuurlijk heel erg, want het is via de sociale media dat zij bepaalde doelgroepen kunnen bereiken. Hoe kan ervoor gezorgd worden dat hulplijnen en andere socialprofitorganisaties, zoals Sensoa, toch een boodschap kunnen meegeven via sociale media?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Toen ik het nieuws hoorde, heb ik onmiddellijk contact opgenomen met Facebook. 1712 speelt, zoals u terecht zegt, een belangrijke rol voor heel kwetsbare kinderen die in situaties van misbruik of geweld terechtkomen. Het is heel belangrijk dat zij via sociale media kunnen adverteren. Facebook heeft onmiddellijk zeer alert gereageerd. Ze hebben contact opgenomen met 1712 om het probleem op te lossen. Men heeft het proces uitgelegd en men is er momenteel de laatste hand aan aan het leggen. Dit zou op heel korte termijn opgelost worden.

Het probleem is inderdaad structureler. Heel veel organisaties vragen hoe dat proces correct maar ook transparant en eenvoudiger kan gebeuren. Het is in dit geval blijkbaar zo dat de advertentie werd gekwalificeerd als 'politieke maatschappelijke impact' en dan volgt er bij Facebook een registratieprocedure,

waarbij men een proces doorloopt en men duidelijk moet aangeven welke entiteit of welke persoon de advertentie betaalt. Daarom was het in dit geval niet eenvoudig.

Om dit structureel op te lossen, plan ik op heel korte termijn, deze week al, een eerste overleg met Facebook. We zullen dit in de komende jaren goed moeten aanpakken om er vooral voor te zorgen dat een en ander transparant kan verlopen, eenvoudig kan verlopen en op een manier dat men, in geval van problemen, Facebook gemakkelijk kan contacteren.

Dit is een terecht punt waar we ook mee aan de slag gaan.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, het is goed dat u hier werk van maakt. Er is destijds vaak de opmerking geweest ten aanzien van Facebook en andere sociale media dat ze te laat optraden tegen geweld. Dit is natuurlijk een neven-effect van het feit dat ze daar nu sneller tegen optreden. We moeten zorgen dat we dat neveneffect kunnen uitsluiten.

Als we als politici iets willen adverteren, dan moeten we ook een verificatie-procedure doorlopen. Er is natuurlijk een verschil tussen berichten vanuit de private sfeer of berichten die worden gepost door sociale organisaties die een bepaalde maatschappelijke doelstelling hebben, en daarvoor gefinancierd en ondersteund worden door de overheid. Is er een mogelijkheid om een afzonderlijke verificatieprocedure met betrekking tot de content van organisaties die maatschappelijke doelstellingen hebben, op te zetten om in de toekomst te vermijden dat er niet kan worden bericht of geadverteerd, wat zeker voor een doelgroep van jongere generaties van belang is?

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Voorzitter, we sluiten ons graag aan bij de vraag van mevrouw Schryvers. Ik wil heel erg benadrukken hoe belangrijk Facebook is voor het middenveld.

Het is een heel goedkope manier om met burgers te communiceren. In het civiele perspectief moeten we dat absoluut blijven bevorderen. Als u dan toch die interventie doet, kunt u dan tegelijk alstublieft nog eens aandringen om minstens even streng te zijn voor alle racistische praat en alle commentaren die onze maatschappij destructiever maken? In de verkiezingscampagne hebben we dat dat maar al te dikwijls moeten ondervinden. Minister, als u contact opneemt, zou ik niet nalaten om daarop te blijven wijzen. Dit is een heel korte, maar heel duidelijke vraag.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister, Facebook zal altijd een privébedrijf blijven. Bijgevolg is het niet altijd mogelijk om in te grijpen op wat het bedrijf doet, maar het is heel goed dat u al zo snel actie hebt ondernomen. Het is natuurlijk jammer dat Facebook de Amerikaanse manieren gebruikt om te oordelen en dat het geen voeling heeft met lokale inhouden. Daarenboven heeft Facebook heel weinig vertegenwoordiging in België. Het is dus waarschijnlijk een samenloop van omstandigheden.

Misschien is het ook een mogelijke oplossing om Facebook te ontwijken door links naar de eigen websites te plaatsen, en geen content te gebruiken waarvan Facebook vindt dat het aanstoot zal geven of tot geweld kan leiden.

Minister, dit was een eerste gesprek dat u met Facebook had. Er zullen er nog veel moeten volgen. We zijn een medestander als het gaat over de bestrijding

van fake news, en ook daarover moeten we met Facebook dringend onderhandelen. Zet dat contact dus maar snel op en zorg dat het structureel wordt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Google, Apple, Facebook, Amazon – we noemen ze de GAFA's van deze wereld – beheersen steeds meer ons leven en onze blik op de wereld, op wat we weten, wat we geloven, wat we niet geloven. Op welke manier de GAFA's dit tot ons brengen, is zeer onduidelijk. Het zijn hun algoritmes die bepalen welke posts en welke advertenties we gaan zien, en wat we niet gaan zien. Hoe die algoritmes werken, dat is volledig onduidelijk. Schilderijen met een blote borst worden geweerd, foto's van vrouwen die borstvoeding geven worden geweerd, maar haatspraak, racistische en seksistische uitlatingen, zelfs advertenties van terrorisme worden vaak niet geweerd.

Of wat we lezen en bekijken ook waarheid is, daar ligt Facebook niet van wakker. In de strijd tegen de oprukkende desinformatie en misinformatie vinden we in Facebook vooralsnog geen medestander.

Sp.a meent dat we dringend moeten bekijken hoe we het internet tot een publieke dienst kunnen maken en hoe we de GAFA's kunnen opleggen transparantie te bieden over hoe hun algoritmes werken en hen ook opleggen om verantwoording af te leggen.

Minister, het is goed dat u onmiddellijk kordaat hebt geageerd en in gesprek bent gegaan met Facebook. Ik ben benieuwd welke pistes u ziet om hen op een structurele manier te dwingen tot verantwoording en transparantie.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, we kunnen alleen maar ondersteunen dat u een overleg wilt hebben met Facebook om hen ertoe te bewegen advertenties van een overheidsinstantie te plaatsen zoals bijvoorbeeld van 1712. Het is positief dat er zo snel reactie kwam van Facebook.

In het algemeen moeten we ons er wel voor hoeden regelgeving te ontwikkelen over commerciële communicatie. We kunnen dingen verbieden, maar het is moeilijk om een commercieel en onafhankelijk mediaplatform te verplichten bepaalde boodschappen uit te zenden.

Minister, het is zeer positief dat u gaat onderhandelen. Ik ben heel benieuwd wat dat overleg zal opleveren.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, wat heel belangrijk is, is dat er op de sociale media en in het bijzonder op Facebook, geen boodschappen van geweld, haat en racisme worden verspreid. Het is zeker een goede zaak dat Facebook ook inspanningen doet om dat te realiseren.

Uiteraard kunnen we dat niet zomaar reglementeren. Het is goed dat ze het nodige doen. We kunnen wel met hen in dialoog gaan om te bekijken hoe dat zo goed mogelijk kan worden toegepast in Vlaanderen. Een boodschap van 1712, van een CAW, van een Vlaamse overheidsdienst of van een organisatie die is bevoegd door de Vlaamse overheid, is nog iets anders dan een commerciële boodschap of een boodschap van een privépersoon.

Vandaar dat we in die dialoog met Facebook vooral zullen trachten te zien hoe we ervoor kunnen zorgen dat die procedures transparanter worden en dat het duidelijk is welke weg men moet volgen, dat die procedures zo eenvoudig mogelijk zijn en dat het helder is wie men bij Facebook moet contacteren. Dat is de

moeilijkheid met Facebook in België: het is moeilijk te weten wie men bij hen moet contacteren, en omgekeerd moet het ook duidelijk zijn wie zij bij ons kunnen contacteren.

Rond 1712, bijvoorbeeld, kan de Vlaamse overheid eenvoudigweg bevestigen dat dit effectief een betrouwbare bron en partner is, die een boodschap heeft met een maatschappelijke relevantie, die gesteund wordt door de Vlaamse overheid. Dat is voor Facebook geen bepalend element en zij zullen nog wel een verificatie doen, maar het kan voor hen waardevol zijn dit te weten, opdat ze hun verificatieproces zo snel mogelijk zouden kunnen afronden. We zullen die dialoog aangaan, niet met de bedoeling om te reglementeren, maar wel om duidelijke en heldere afspraken te maken.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u. Het is goed dat u die dialoog aangaat. Geweld, misbruik of kindermishandeling moeten we op alle mogelijke manieren bestrijden. Een hulplijn als 1712 is daarbij natuurlijk een belangrijk middel. Maar dan is het natuurlijk ook essentieel dat ze goed bekend en goed toegankelijk is. Het zou erg zijn als jonge generaties niet bereikt zouden kunnen worden door het feit dat er niet geadverteerd kan worden op sociale media. Daarom wil ik u vragen om er blijvend op in te zetten, zodat die organisaties met maatschappelijke doelstellingen toegang daartoe kunnen blijven hebben.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Mevrouw Goeman en andere collega's, intussen hebt u in uw mailbox documenten gevonden, een nota aan de Vlaamse Regering met bijlage, het BVR, het advies van de Inspectie van Financiën en het begrotingsakkoord. Meer dan dat kan ik echt niet opvragen.

Hannelore Goeman (sp·a): Dank u, voorzitter. We hebben die documenten intussen ook kort bekeken, maar we kunnen alleen maar vaststellen dat dit de beslissingen van de Vlaamse Regering zijn die op vrijdag genomen zijn, en dat daar nog altijd dezelfde besparingen in staan, op seksuele gezondheidszorg, op verslavingspreventie, op zelfmoordpreventie, ... We snappen niet hoe de minister kan aankondigen dat er beslist is, ook voor de begroting die we morgen gaan bespreken, dat er besparingen worden teruggedraaid, terwijl we daar geen documenten van te zien krijgen. Waar is de beslissing dat die compensatie wordt toegekend?

De voorzitter: Dat zal u morgen in geuren en kleuren ...

Hannelore Goeman (sp·a): Neen, sorry, wij gaan geen debat voeren over de begroting zonder dat we de minister dan toch minstens nu gehoord hebben. Ik roep mijn collega's op om mij daarin te steunen.

De voorzitter: Maar, alstublieft, mevrouw Goeman. Morgen hebben we vanaf 9 uur de hele dag begrotingsdebat. U hebt het volste recht om die documenten op te vragen en ik heb dat ook onmiddellijk gedaan. De concrete vragen die u nu stelt, moet u bij uitstek morgen aan de minister stellen. Minister Beke zal dan wel zeggen waar hij die compensatie van de besparing, die hij niet gaat doen op de Zelfmoordlijn en dergelijke, wel zal doen. De regering heeft vrijdag die beslissing genomen en daarna is hij daarop teruggekomen. Hij zal u morgen in geuren en kleuren komen vertellen hoe hij dat zal doen, maar niet vandaag.

Hannelore Goeman (sp·a): Voorzitter, dit is toch geen manier van doen. Zolang de beslissing niet is teruggedraaid, weten wij niet met welke versie van

de begroting we moeten werken. Er is onduidelijkheid. De minister kan wel komen communiceren over het feit dat er wordt teruggedraaid, maar er zijn geen documenten, en daar hebben wij een fundamenteel probleem mee.

De voorzitter: Mevrouw Goeman, u hebt alle documenten gekregen die te maken hebben met de beslissing van vrijdag. Ik denk niet alleen, maar ik ben er zeker van, dat minister Beke wel in staat zal zijn om hier morgen te komen uitleggen hoe hij die 5000 euro zal compenseren op zijn totale budget.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, houdende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de leden van het Vlaams Parlement

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan ministers van de Vlaamse Regering – 171 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Jos D'Haese bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, wij zouden de spoedbehandeling willen vragen van twee zaken die we net bij de diensten digitaal hebben ingediend: een voorstel tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger en een voorstel van resolutie over de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen toegekend aan de ministers van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: We zullen ons straks uitspreken over deze voorstellen tot spoedbehandeling.

Het incident is gesloten.

MOTIE van Conner Rousseau, Ludwig Vandenhove en Freya Van den Bossche tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering en de uitgaven van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) – 158 (2019-2020) – Nr. 1

Intrekking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de motie van Conner Rousseau, Ludwig Vandenhove en Freya Van den Bossche tot onderzoek door het Rekenhof naar de financiering en de uitgaven van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

De heer Rousseau heeft het woord.

Conner Rousseau (sp-a): Voorzitter, u bent van mij nog niet af. *(Opmerkingen)*

Voorzitter, u bent daar blij om. Ik heb echter ook minder goed nieuws. Het voordeel is dat ik hier nog altijd zit en dat we nog een fijne tijd kunnen beleven.

Ik kan me ook uitspreken over zaken waar ik hard mee inzit, zoals personen met een handicap. We zullen onze motie intrekken. Het is niet zo dat we dit niet belangrijk vinden, maar er zijn twee redenen.

Ten eerste zet de timing ons een beetje vast. We hebben deze motie twee weken geleden ingediend. We vragen een doorrekening door het Rekenhof van de werkkosten van het VAPH voor de begrotingsbesprekingen. Stel dat we in een ideale wereld leven en het Vlaams Parlement onze motie goedkeurt, betekent dit eigenlijk dat we het Rekenhof vragen dit vannacht te berekenen. Dat lijkt me wel wat raar.

Ten tweede zijn sommige van de vragen in onze motie ondertussen zonder voorwerp. Ik denk dan aan de automatische toekenning van bepaalde budgetten. Het VAPH heeft gesteld hiervoor 40 miljoen euro per jaar nodig te hebben. We stellen vast dat we daar de komende drie jaar niet geraken. Het Rekenhof heeft in de commissie verklaard dat we met 40 miljoen euro zelfs niet toekomen. De reden waarom we een motie hebben ingediend, is dat we ons de vraag stellen hoe de Vlaamse Regering er dan voor wil zorgen dat die mensen hun geld krijgen. Tijdens de ministerraad van afgelopen week is duidelijk geworden dat het antwoord heel simpel is. Minister Beke zal bijkomend besparen op de budgetten van andere personen met een handicap. Zij zullen elk 5 procent van hun budget moeten inleveren. Die mensen worden betaald door te besparen op de budgetten van andere personen met een handicap.

Een tweede onderwerp in de motie betreft de zorggarantie. We krijgen mails en brieven van mensen die het vanaf 2020 met 40, 60 of 65 procent minder moeten doen. We krijgen telkens te horen dat die mensen nog steeds dezelfde zorgen zullen kunnen krijgen. De vraag is hoe de Vlaamse Regering kan verzekeren dat iemand met een zwaar hersenletsel die 18 jaar oud wordt, hetzelfde kan doen met 40, 60 of 65 procent minder. Gezien de besparingen, is het antwoord duidelijk. Dat kan niet. Mijn fractie ziet duidelijk in dat hiermee niet hetzelfde kan worden gedaan en dat de belofte in verband met de zorggarantie niet zal worden vervuld. Indien iemand me wil tegenspreken en wil verklaren dat met 40, 60 of 65 procent minder toch hetzelfde kan gebeuren, wil ik de minister vragen de proef op de som te nemen. Hij kan het voor zijn kabinet met 60 procent minder doen en dan zien of daar evenveel mensen kunnen werken.

Concreet betekent dit dat er duidelijkheid, maar helaas ook nog veel ongerustheid is. Het volgend jaar begint al binnen tien dagen. Kan iemand die 18 jaar oud wordt, dan nog de nodige zorg krijgen? Er wordt momenteel personeel ontslagen. We krijgen daar dagelijks mails over. Het is niet geweten of er voldoende budget zal zijn om in de vzw's voor woonassistentie evenveel mensen te werk te stellen. Een vrouw met een zwaar hersenletsel heeft ons gemaild. Zij krijgt nu gegarandeerd zorg aan bed. Zal zij nog altijd worden geholpen als zij in 2020 uit haar bed valt?

Er is veel ongerustheid, maar dit thema is voor ons te belangrijk om het los te laten. Het is te belangrijk om het vanavond op de klif van de timing te laten storten. We zullen de motie naar aanleiding van de begrotingscontrole opnieuw indienen en we zullen in de commissie vragen om uitleg blijven stellen. Voor sp.a kan absoluut niet worden bespaard ten koste van personen met een handicap. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mijnheer Rousseau, als ik het goed heb begrepen, wilt u de motie nu niet ter bespreking of ter stemming voorleggen. Dat komt opnieuw aan bod bij de begrotingscontrole.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een verbod van landbouwvoertuigen op drukke gewestwegen
– 162 (2019-2020) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken over het verzoekschrift over een verbod van landbouwvoertuigen op drukke gewestwegen.

Mevrouw Van Volcem, verslaggever, heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, mijn medeverslaggever, de heer Ceyssens, kon even niet aanwezig zijn, maar ik zal het kort houden. Op 2 april 2019 is een verzoekschrift ingediend over een verbod van landbouwvoertuigen op drukke gewestwegen.

Dit verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 3 april 2019 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken. De inhoud van het verzoekschrift werd voor advies overgemaakt aan de minister. Kort gezegd toonde de minister, gelet op een aantal bedenkingen, zich geen voorstander van een verbod op landbouwvoertuigen op gewestwegen tijdens de spitsuren. Het lijkt haar zeker en vast nuttig om veeleer een dialoog aan te gaan met de landbouwsector, gebaseerd op reële cijfers. Het spitsverbod is voor haar nog wat voortvarend.

In die zin heeft de commissie dan ook verwezen naar het standpunt van de minister en dat unaniem aanvaard.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over een tweede stopstreep aan kruispunten voor zwaar vervoer
– 163 (2019-2020) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken over het verzoekschrift over een tweede stopstreep aan kruispunten voor zwaar vervoer.

Mevrouw Van Volcem, verslaggever, heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Op 14 april 2019 werd een verzoekschrift ingediend over een tweede stopstreep, eigenlijk naar aanleiding van een dodelijk ongeval in Tielt. Een trekker-oplegger stond te wachten aan het rode verkeerslicht, en door de dode hoek is daar dus een dodelijk ongeval gebeurd.

De verzoeker vraagt om op kruispunten een tweede stopstreep aan te brengen. Eigenlijk gaat dat over een derde stopstreep. Ook in dit geval heeft de commissie beslist het standpunt van de minister te vragen. De minister heeft deze vraag grondig onderzocht en heeft in drie pagina's geantwoord. Voor haar zou de extra stopstreep nog meer complexiteit in de verkeersomgeving veroorzaken en dat wil ze net vermijden. Ze stelde wel drie alternatieven voor: de toepassing van een toolbox, een opstelvak of -strook voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen en inzetten op educatie en sensibilisering.

Ook in dezen heeft de commissie het standpunt van de minister unaniem gevolgd.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over het aanrekenen van woon- en leefkosten bij combinatie van woonondersteuning en opname in een observatie- en behandelingscentrum
– 164 (2019-2020) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding over het verzoekschrift over het aanrekenen van woon- en leefkosten bij combinatie van woonondersteuning en opname in een observatie- en behandelingscentrum.

Mevrouw van der Vloet, verslaggever, heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Voorzitter, wij hebben op 19 juni 2018 een verzoekschrift ontvangen over het aanrekenen van woon- en leefkosten. Op 4 juli 2018 is het ontvankelijk verklaard en op 2 oktober 2018 werd het voor het eerst behandeld door onze commissie. Op 15 januari vond de bespreking plaats, maar hebben we meer informatie gevraagd en die hebben we ook gekregen op 22 oktober. Die vragen hebben we dan nog eens herbevestigd, omdat er toen een nieuwe samenstelling was van deze commissie.

Uiteindelijk is dit verzoekschrift op 3 december besproken en ook afgehandeld. De verzoekster wijst op een onbillijke regeling of een hiaat in de regelgeving inzake de persoonsvolgende financiering. Er is geen bepaling in de regelgeving opgenomen over het aanrekenen van woon- en leefkosten bij woonondersteuning door een vergunde zorgaanbieder én opname in een observatie- en behandelingscentrum. Dat heeft dan als gevolg dat zij als wettelijke vertegenwoordiger van haar dochter dubbele woon- en leefkosten betaalt.

In de commissievergadering van 3 december 2019 is beslist om dit verzoekschrift wel af te ronden en het antwoord dan over te dragen aan deze plenaire vergadering, en ook aan de indiener. In het antwoord staat dat de woon- en leefkosten verder worden opgevolgd, ook in de volgende periode, en dat er bevragingen komen vanuit het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Deze resultaten worden ook door hen nog verder opgevolgd.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de onverenigbaarheid van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden met het persoonsvolgend budget
– 165 (2019-2020) – Nr. 1**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding over het

verzoekschrift over de onverenigbaarheid van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden met het persoonsvolgend budget.

Mevrouw De Rudder, verslaggever, heeft het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Op 19 maart werd er een verzoekschrift ingediend over de onverenigbaarheid van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden met het persoonsvolgend budget. Op 3 december is het dan ook opnieuw toegevoegd aan de agenda van de commissie.

In december 2016 werd dan ook beslist om de waardering van de persoonsvolgende budgetten niet door te voeren op basis van de zorgzwaarte-inschaling, maar wel op basis van de historische subsidiëring van de voorzieningen. Dat heeft dan tot gevolg dat sommige personen met een persoonsvolgend budget een budget hebben dat lager ligt dan 8 punten. Vandaar was er ook de bedenking dat er op dit moment mensen op 2 vlakken worden getroffen: ze krijgen minder budget en ook geen zorgbudget meer voor zwaar zorgbehoevenden. De verzoeker stelt dan ook voor om de onverenigbaarheid niet toe te passen wanneer het toegekende persoonsvolgend budget lager is dan 6852 euro. Er is een antwoord van de Vlaamse Regering dat men er toch wil op wijzen dat de bepaling lager dan de budgetcategorie niet noodzakelijk gelijkstaat aan minder dan 8 punten. Personen die een budget hebben van minder dan 12,23 punten vallen dus in principe niet onder het bedrag van de eerste budgetcategorieën. Voor sommigen van hen is er vandaag wel een budget voor zwaar zorgbehoevenden beschikbaar vanuit een overgangsmaatregel, die getroffen werd in de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCHRIFT over de discriminatie van wezen ten gevolge van het groeipakket – 166 (2019-2020) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding over het verzoekschrift over de discriminatie van wezen ten gevolge van het groeipakket.

De heer Daniëls, verslaggever, heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Het betreft een verzoekschrift dat werd ingediend op 31 maart 2019. Het kwam voor de eerste keer in de commissie aan bod op 22 oktober 2019. Op 3 december 2019 werd het opnieuw aan de agenda toegevoegd.

Waar gaat het over? Bij de wezentoeslag, in het kader van het groeipakket kinderbijslag, wordt gekeken naar het tijdstip van het overlijden van de ouder. Dat kaart de verzoeker aan. Hij zegt dat er een discriminatie is, want voor andere zaken wordt er naar de geboortedatum van het kind gekeken, maar voor de wezentoeslag wordt er naar de datum van overlijden van de ouder gekeken om al of niet te bepalen of het kind onder het oude of nieuwe systeem valt.

We hebben daar in de commissie Welzijn over gesproken. Ik wil namens de hele commissie zeggen dat dat met de nodige schroom gebeurde, omdat het uiteraard over gezinnen gaat die getroffen worden door een overlijden van een van de ouders. Dat is toch wel een zware aangelegenheid. Dit komt er dan nog eens

bovenop. Er werd gedebatteerd of we mensen al of niet moesten horen in de commissie. De conclusie was dat we vrij veel verzoekschriften in de commissie Welzijn krijgen en dat het niet altijd aangewezen is om in heel individuele gevallen mensen te horen.

Er was een zeer uitgebreid antwoord van minister Beke om toe te lichten wat de situatie en keuze was om aan te tonen dat er an sich geen discriminatie is, toch niet uit hoofde van de regelgeving, omdat er wel degelijk een objectief criterium is om het onderscheid te maken – de datum waarop de ouder komt te overlijden – en om op dat vlak nu geen aanpassingen te doen.

De conclusie van de commissie was om het antwoord van de Vlaamse Regering aan de verzoeker te richten. De meeste collega's waren het er wel over eens om dit punt mee te nemen op het moment dat het groeipakket wordt geëvalueerd en alle mogelijke systemen naar boven komen.

Ik zie bij de collega's instemmend geknik. Ik denk dat dat een volledige weergave is.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): De heer Daniëls heeft heel correct de bespreking in de commissie samengevat. Op het einde van die bespreking heb ik wel aangekondigd dat wij niet willen wachten om dat pas bij de evaluatie op te lossen. Ik heb aangekondigd dat wij een voorstel van resolutie zullen indienen om dit onrecht alvast recht te zetten. Dat zullen wij binnenkort ook doen.

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Het advies was niet unaniem in onze commissie. Vooral omdat we vanuit het groeipakket altijd vanuit de situatie van de kinderen vertrekken en dat we bij halve wezen opeens vanuit het tijdstip van het overlijden van een van de ouders vertrekken.

Wij vinden dat de Vlaamse Regering zich er eigen gemakkelijk van afmaakt en wij zullen het initiatief van de collega's van sp.a steunen om sneller dan de evaluatie dit punt op te nemen.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VERSLAG VAN HET VERZOEKSCRIFT over het hoorrecht voor minderjarigen in de jeugdzorg – 167 (2019-2020) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding over het verzoekschrift over het hoorrecht voor minderjarigen in de jeugdzorg.

De heer Parys, verslaggever, heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Op 2 augustus is een verzoekschrift ingediend over het hoorrecht voor minderjarigen in de jeugdzorg. Na behandeling is er uiteindelijk in de commissie van 3 december een antwoord gekomen van de minister van Welzijn. Het gaat over het feit dat een dochter van de verzoekster na tussenkomst van een jeugdrechter is terechtgekomen in een jeugdinstelling. De relatie

tussen de ouders en de jeugdconsulente verloopt niet voorspoedig. De verzoekerster heeft zich gewend tot het Kinderrechtencommissariaat, zonder resultaat. Zij vraagt dat de mogelijkheid wordt gecreëerd dat haar dochter in het bijzonder en andere kinderen jonger dan 12 jaar in het algemeen zelf hun wensen aan de jeugdrechter kunnen melden.

Er heeft een bespreking plaatsgevonden in de commissie, waarbij mevrouw Schryvers zich akkoord heeft verklaard met het antwoord van de Vlaamse Regering. Mevrouw Van den Bossche vond het opvallend en teleurstellend dat de vraag om te worden gehoord vaak negatief wordt beantwoord omdat kinderen jonger dan 12 jaar geen recht hebben om te worden gehoord. Het is aan de jeugdrechter om te beslissen of al dan niet op een dergelijke vraag moet worden ingegaan.

Mevrouw Groothedde heeft zich grotendeels aangesloten bij die tussenkomst en vond het een correct antwoord op het vlak van de procedure. De Kinderrechtencommissaris vraagt wel expliciet om kinderen meer te horen.

De heer Sintobin, commissievoorzitter, heeft gezegd begrip te kunnen opbrengen voor deze situatie en is ervan overtuigd dat daar later meer aandacht aan moet worden besteed.

De brief met het antwoord van de Vlaamse Regering verwijst naar de instelling, naar de figuur van een vertrouwenspersoon die los van de leeftijd van een minderjarige kan worden aangesteld. Het doel van deze vertrouwenspersoon is om te verwoorden wat men als minderjarige moeilijk verwoord kan krijgen en hem of haar te ondersteunen bij diens rechten conform de toepassing van de regelgeving ter zake.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, houdende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de leden van het Vlaams Parlement

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan ministers van de Vlaamse Regering – 171 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jos D'Haese bij motie van orde voorstellen tot spoedbehandeling gedaan van een voorstel tot wijziging van het statuut van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, houdende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de leden van het Vlaams Parlement, en van een voorstel van resolutie van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan de ministers van de Vlaamse Regering.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik kan uitleggen waarom het volgens ons geen spoedbehandeling behoeft.

Ik denk dat we deze week, en de meeste mensen weten dat, in het Bureau ...
(*Opmerkingen van Jos D'Haese*)

De voorzitter: Mijnheer D'Haese, u had het woord niet gevraagd.

Wilfried Vandaele (N-VA): Als hij eerst de hoogdringendheid wil toelichten, mag dat. We geven de jeugd een kans.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Collega's, morgen bespreken we in dit halfroond de begroting van 2020. We weten allemaal dat jullie van plan zijn om te stemmen over heel wat besparingen die een grote impact hebben op het leven van mensen in Vlaanderen. Er wordt gezegd dat iedereen moet besparen, maar blijkbaar is er één groep die vooralsnog niet moet besparen, en dat zijn de parlementsleden zelf, die netto meer dan 6000 euro per maand verdienen. Al die besparingen gaan in op 1 januari, over minder dan twee weken dus. Wij hebben wat rondgevraagd, maar blijkbaar heeft hier nog nooit iemand aan die lonen willen prutten en de procedure is ook niet zo helder. (*Opmerkingen*)

De voorzitter: Collega's, de heer D'Haese heeft het woord. Maar het gaat enkel over de spoed.

Jos D'Haese (PVDA): Het lijkt me dan ook het beste dat we dit in dit halfroond bespreken. Dit is de laatste gewone plenaire vergadering die we hebben voor het ingaan van die besparingen en dus het moment om iets te doen aan de lonen van de parlementsleden. Wanneer we in dit parlement zeggen dat we in de eerste plaats naar onszelf kijken, lijkt het me dan ook niet meer dan logisch dat we dat ook doen. Daarom hebben wij een voorstel ingediend om het statuut aan te passen.

De voorzitter: Dit is inhoudelijk.

Jos D'Haese (PVDA): Wij willen nu het statuut aanpassen.

De voorzitter: Het is duidelijk wat u wilt.

Jos D'Haese (PVDA): Wij vragen de hoogdringendheid, zodat daarover kan worden gestemd voor de besparingen ingaan.

De voorzitter: Dat betreft de spoedbehandeling, dat is goed.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, we hebben ons deze week in het Bureau gebogen over deze problematiek. Collega D'Haese, u maakt geen deel uit van het Bureau, maar u weet dat ongetwijfeld. U hebt de voorzitter het voorstel gedaan dat het Vlaams Parlement 6 procent zou besparen op de werkingskosten en op de bedragen die vanuit dit parlement worden doorgeschoven naar de partijen, de dotaties. Daarover is, na wat overleg over en weer, een consensus bereikt tussen alle partijen, meerderheid en oppositie. Gisteren heeft collega Schiltz ook het voorstel gedaan om extra besparingsmogelijkheden tegen het licht te houden. Het Bureau is ingegaan op dat voorstel van collega Schiltz en heeft zich ertoe geëngageerd om de komende weken werk te maken van het bekijken van wat mogelijk is. Het is natuurlijk een behoorlijk technische materie, collega D'Haese. En daarom willen we daar niet holderdebolder mee aan de slag, maar willen we dat grondig doen. Maar het engagement om hier op korte termijn werk van te maken, is er.

Voorzitter, die hoogdringendheid lijkt ons, rekening houdend met de realiteit en de al genomen beslissingen in het Bureau, enerzijds rond de 6 procent die u hebt

voorgesteld en anderzijds rond verdergaande voorstellen onder impuls van collega Schiltz, niet aan de orde.

De voorzitter: In het Uitgebreid Bureau was er gisteren inderdaad consensus over die 6 procent. Maar dat komt morgen wel aan bod. Dat debat zullen we nu niet voeren. Maar langs de andere kant heb ik gezegd dat wij alle voorstellen met open blik zullen bekijken, niet alleen de twee voorstellen waaraan hier wordt gerefereerd. Alle voorstellen mogen op tafel komen.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, zoals collega Vandaele terecht zegt, zit ik niet in het Uitgebreid Bureau. Ik krijg die verslagen – waarvoor dank – met een week uitstel. Ik heb de verslagen van deze week dus ook nog niet kunnen bekijken. Tot op heden staat er morgen ook niets op de agenda waarin het gaat over de lonen, de vergoedingen van de parlementsleden.

En het mag niet holderdebolder gaan, want het is moeilijk en technisch. Maar het is nooit moeilijk en technisch wanneer het gaat over besparingen op sociaal werk, cultuur of middenveld. Het is alleen moeilijk en technisch als het gaat over de eigen lonen. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Dat is de inhoud, collega D'Haese.

Jos D'Haese (PVDA): Nee, nee, het gaat over de spoedbehandeling. Als er spoed nodig is om het sociaal werk ...

De voorzitter: Nee, collega D'Haese, sorry, maar dat is inhoud.

Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over de voorstellen tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die de voorstellen wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De voorstellen tot spoedbehandeling zijn niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte en Lise Vandecasteele betreffende de instelling van een maximumplafond voor de vergoedingen, wedden en presentiegelden toegekend aan ministers van de Vlaamse Regering, naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie verwezen.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen morgen om 9 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.44 uur.

